

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

31 декември 2023 г.

Централна
Кооперативна
Банка

Важният си ти.

Съдържание

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	1
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	2
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ.....	4
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ.....	6
1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ И ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ	7
2. ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С МСФО И ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПА ЗА ДЕЙСТВАЩО ПРЕДПРИЯТИЕ.....	7
3. ПРОМЕНИ В МЕЖДУНАРОДНИТЕ СТАНДАРТИ ЗА ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ	8
4. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА	11
5. БАЗА ЗА КОНСОЛИДАЦИЯ	27
6. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНИ БАНКИ	28
7. ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ.....	29
8. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА.....	29
9. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА.....	29
10. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	30
11. ДРУГИ АКТИВИ.....	30
12. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД.....	31
13. ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	32
14. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	33
15. АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ	34
16. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ.....	34
17. РЕПУТАЦИЯ.....	35
18. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	35
19. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ.....	35
20. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ.....	36
21. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ.....	37
22. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	37
23. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	38
24. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	40
25. ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	41
26. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА	41
27. НЕТНИ ЗАГУБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ	41
28. ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	42
29. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	42
30. РАЗХОДИ ЗА КРЕДИТНИ ЗАГУБИ ПО ФИНАНСОВИ АКТИВИ.....	42
31. ДАНЪЦИ	43
32. ДОХОД НА АКЦИЯ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА МАЙКА (В ЛЕВА).....	44
33. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ.....	45
34. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, ПРЕДСТАВЕНИ В ОТЧЕТА ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК	46
35. РАВНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	46
36. ЛИЗИНГ	47
37. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ.....	48
38. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ	68
39. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ, ОПОТЕСТЕНА ВЪВ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ НА БАНКАТА	69
40. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ	70
41. СДЕЛКИ И САЛДА СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА.....	76
42. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	77
43. ОДОБРЕНИЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	77
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД ЗА 2023 ГОДИНА НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА	
КОНСОЛИДИРАНА НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ СЪГЛАСНО ЧЛ. 51 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО	
КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ.....	
ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2022 Г. НА КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР НА КОНСОЛИДИРНА ОСНОВА	
ДЕКЛАРАЦИЯ ПО ЧЛ. 100Н, АЛ. 4, Т. 4 ОТ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА	
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ	

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

	Бележка	31.12.2023	31.12.2022
		хил. лв.	хил. лв.
АКТИВИ			
Парични средства и парични салда в Централни банки	6	2 022 320	1 983 943
Предоставени ресурси и аванси на банки	7	154 593	90 476
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	8	441 720	393 249
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	9	221 397	211 005
Предоставени кредити и аванси на клиенти	10	3 260 513	3 267 500
Други активи	11	50 793	54 252
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	12	608 190	564 743
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	13	1 548 255	1 341 679
Дълготрайни материални и нематериални активи	14	131 951	130 557
Активи с право на ползване	15	43 384	52 259
Инвестиционни имоти	16	44 662	19 904
Репутация	17	5 630	5 630
ОБЩО АКТИВИ		8 533 408	8 115 197
ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
ПАСИВИ			
Депозити от банки	18	19 756	17 673
Задължения към други депозанти	19	7 646 767	7 344 182
Емитирани облигации	20	35 391	35 370
Провизии за задължения	21	332	481
Други задължения	22	70 734	67 268
ОБЩО ПАСИВИ		7 772 980	7 464 974
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Емитиран капитал	23.1	127 130	127 130
Премиен резерв	23.2	110 470	110 470
Други резерви, включително неразпределена печалба	23.3	395 356	356 759
Преоценъчен резерв	23.4	35 506	11 858
Резерв от преизчисление на чуждестранна дейност	23.5	(3)	(2)
Печалба за текущата година		86 277	38 484
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА МАЙКА		754 736	644 699
Неконтролиращо участие		5 692	5 524
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		760 428	650 223
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		8 533 408	8 115 197

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 26 април 2024 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Никола Кедев
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад:
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество
Рег. № 032

РСМ БГ ООД, одиторско дружество
Рег. № 173

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Д-р Мариана Михайлова,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

Д-р Мариана Михайлова, управител

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

	Бележка	31.12.2023 хил. лв.	31.12.2022 хил. лв.
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва	24	201 110	147 154
Други приходи от лихви	24	23	8
Разходи за лихви	24	(7 365)	(11 540)
Нетен доход от лихви		193 768	135 622
Приходи от такси и комисиони	25	80 834	79 139
Разходи за такси и комисиони	25	(23 421)	(21 068)
Нетен доход от такси и комисиони		57 413	58 071
Нетни печалби от операции с ценни книжа	26	11 666	4 199
Нетни загуби от промяна на валутни курсове	27	(2 218)	(5 759)
Други нетни приходи от дейността	28	8 984	10 213
Разходи за дейността	29	(164 622)	(157 654)
Реинтегрирани провизии за задължения		306	232
Разходи за обезценка на нетекущи активи		(100)	(6)
Разходи за кредитни загуби по финансови активи	30	(9 613)	(2 794)
Печалба за годината преди данъчно облагане		95 584	42 124
Разходи за данък върху дохода	31	(9 139)	(3 601)
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		86 445	38 523

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 26 април 2024 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Никола Кедев
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурис

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад:
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество
Рег. № 032

РСМ БГ ООД, одиторско дружество
Рег. № 173

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Д-р Мариана Михайлова,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

Д-р Мариана Михайлова, управител

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	Бележка	31.12.2023	31.12.2022
		хил. лв.	хил. лв.
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		86 445	38 523
<i>Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>			
Печалби / (загуби) от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно от данъци	23.4	21 910	(25 530)
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности	23.5	(1)	86
<i>Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>			
Печалби от капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно от данъци	23.4	448	2 300
Преоценка на задължения по планове с дефинирани доходи	23.4	(238)	(6)
Преоценка на нефинансови активи	23.4	1 528	23 392
Общо друг всеобхватен доход		23 647	242
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА СЛЕД ДАΝЪЦИ		110 092	38 765
Дял от печалбата за акционерите на Банката майка		86 277	38 484
Дял от печалбата на неконтролиращо участие		168	39
Дял от общия всеобхватен доход за акционерите на Банката майка		109 924	38 652
Дял от общия всеобхватен доход за неконтролиращото участие		168	113
Доход на акция на акционерите на Банката майка (в лева)	32	0.68	0.30
Доход на акция на акционерите на Банката майка с намалена стойност (в лева)	32	0.65	0.29

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 26 април 2024 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Никола Кедев
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад:
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество
Рег. № 032

РСМ БГ ООД, одиторско дружество
Рег. № 173

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Д-р Мариана Михайлова,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

Д-р Мариана Михайлова, управител

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Парични потоци от основна дейност		
Печалба за годината преди данъчно облагане	95 584	42 124
Промяна в оперативните активи		
(Увеличение) на предоставени ресурси и аванси на банки с падеж над 90 дни	(4)	(18)
(Увеличение) на вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(48 687)	(36 357)
(Увеличение)/намаление на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	(1 020)	95 155
(Придобиване)/продажба на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно	(25 351)	294 305
Намаление/(увеличение) на предоставени кредити и аванси на клиенти	231	(149 647)
Рекласификация на инвестиционни имоти	(8 291)	(1 017)
Увеличение на преценка на сгради, използвани в банкова дейност	(1 528)	(25 991)
Намаление/(увеличение) на други активи	3 386	(1 997)
Общо промяна в оперативните активи	(81 264)	174 433
Промяна в оперативните пасиви:		
Увеличение/(намаление) на депозити от банки	2 364	(35 221)
Увеличение на задължения към други депозанти	302 019	397 600
Изменение на задължения за провизии	(144)	(234)
Увеличение на други задължения	3 703	7 885
Общо промяна в оперативните пасиви	307 942	370 030
Други непарични транзакции, включени в печалбата преди данъци:		
Нетна печалба от инвестиционна дейност	(9 082)	(2 231)
Промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	(3 041)	(4 225)
Увеличение/(намаление) на коректив за обезценка на ресурси и аванси на банки	7	(5)
Увеличение на коректив за обезценка на репо сделки	216	90
Увеличение на коректив за обезценка на кредити и аванси към клиенти	6 760	2 802
Увеличение на коректив за обезценка на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	884	20
Увеличение/(намаление) на коректив за обезценка на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1 590	(113)
Намаление на провизии за задължения	138	236
Амортизация	22 077	23 203
Промени в балансовата стойност на отписани активи	(761)	(418)
Обезценка на нетекущи активи	100	6
Общо други непарични транзакции, включени в печалбата преди данъци	18 888	19 365
Изменение в отсрочените данъци	378	(2 867)
Платени данъци върху дохода	(9 525)	(2 124)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	332 003	600 961

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 26 април 2024 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Никола Кедев
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад:
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество
Рег. № 032

РСМ БГ ООД, одиторско дружество
Рег. № 173

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Д-р Мариана Михайлова,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

Д-р Мариана Михайлова, управител

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Придобиване на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, нетно	(207 417)	(654 515)
Плащания за покупка на дълготрайни активи	(7 442)	(4 228)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	591	405
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК, ИЗПОЛЗВАН В ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	(214 268)	(658 338)
Парични потоци от финансова дейност		
Платени лихви по емитирани облигации	(914)	(914)
Платени задължения по лизинг	(13 710)	(13 269)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК, ИЗПОЛЗВАН ВЪВ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	(14 624)	(14 183)
НЕТНО ИЗМЕНЕНИЕ НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	103 111	(71 560)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА	2 071 158	2 142 718
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА (ПОЯСНЕНИЕ 34))	2 174 269	2 071 158

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 26 април 2024 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Никола Кедев
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурор

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад:
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество
Рег. № 032

РСМ БГ ООД, одиторско дружество
Рег. № 173

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Д-р Мариана Михайлова,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

Д-р Мариана Михайлова, управител

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

в хил. лв.	Емитиран капитал	Премиен резерв	Резерви, вкл. неразпределена печалба	Преоценъчен резерв	Резерв от преизчисление на чуждестранна дейност	Печалба за текущата година	Общо собствен капитал на акционерите на банката майка	Неконтрол иращо участие	Общо
САЛДО КЪМ 1 ЯНУАРИ 2022	127 130	110 470	329 642	11 765	(89)	27 129	606 047	5 411	611 458
Печалба за годината	-	-	-	-	-	38 484	38 484	39	38 523
Друг всеобхватен доход за годината	-	-	(12)	93	87	-	168	74	242
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	-	-	(12)	93	87	38 484	38 652	113	38 765
Пренасяне на печалба от предходни периоди	-	-	27 129	-	-	(27 129)	-	-	-
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022	127 130	110 470	356 759	11 858	(2)	38 484	644 699	5 524	650 223
Печалба за годината	-	-	-	-	-	86 277	86 277	168	86 445
Друг всеобхватен доход за годината	-	-	-	23 648	(1)	-	23 647	-	23 647
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	23 648	(1)	86 277	109 924	168	110 092
Пренасяне на печалба от предходни периоди	-	-	38 597	-	-	(38 484)	113	-	113
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2023	127 130	110 470	395 356	35 506	(3)	86 277	754 736	5 692	760 428

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 26 април 2024 г. от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Никола Кедев
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад:
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество
Рег. № 032

РСМ БГ ООД, одиторско дружество
Рег. № 173

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Д-р Мариана Михайлова,
Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов, управител

Д-р Мариана Михайлова, управител

1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ И ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ

Централна кооперативна банка АД, София ("ЦКБ АД, София", "Банката майка") е акционерно дружество, основано през 1991 г. с ЕИК 831447150 и адрес на управление бул. „Цариградско шосе“ № 87, София 1086, България.

Настоящият консолидиран финансов отчет на Централна кооперативна банка АД, София, представя финансовото състояние на ЦКБ АД, София, и контролираните от нея дъщерни дружества Централна кооперативна банка АД, Скопие ("ЦКБ АД, Скопие") и Управляващо дружество "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София, (УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД), като една отчетна единица ("Групата").

През отчетния и сравнителния период няма промяна в наименованието на Дружествата от Групата.

Банковата група извършва дейността си съгласно законодателните изисквания на Българската народна банка (БНБ) и Народната банка на Република Северна Македония (НБРСМ). Банките в Групата съществуват своята дейност въз основа на банкови лицензи, издадени от съответните регулатори в двете държави, в които Групата оперира.

Банката майка е публично дружество и акциите ѝ се търгуват на Българска фондова борса с борсов код ССВ/4СФ. Банката майка е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и е първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

Към 31 декември 2023 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483 121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие (2022 г.: 483 121 броя), което представлява 87.35% от акционерния капитал на дъщерното дружество.

Към 31 декември 2023 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500 000 броя обикновени акции от капитала на УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД, което представлява 100 % от акционерния капитал на дъщерното дружество.

Управляващо дружество "ЦКБ Асет Мениджмънт" ЕАД е учредено през 2006 г. и има издаден лиценз от Комисията за финансов надзор от 17 януари 2007 г. за извършване на следните дейности: управление на дейността на колективни инвестиционни схеми и на инвестиционни дружества от затворен тип; управление, в съответствие със сключен с клиента договор, на индивидуален портфейл, включително такъв на институционален инвеститор, включващ финансови инструменти, по собствена преценка, без специални нареждания на клиента; предоставяне на инвестиционни консултации относно финансови инструменти. Към 31 декември 2022 УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД управлява четири колективни инвестиционни схеми от отворен тип: Договорен фонд ЦКБ Лидер, Договорен фонд ЦКБ Актив, Договорен фонд ЦКБ Гарант и Договорен фонд ЦКБ Прайвит.

Крайното контролиращо предприятие майка на Банката, което изготвя консолидирани финансови отчети, е Инвест Кепитъл АД, чиито акции не се търгуват на регулиран пазар.

2. ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С МСФО И ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПА ЗА ДЕЙСТВАЩО ПРЕДПРИЯТИЕ

2.1. Изявление за съответствие с МСФО, приети от ЕС

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС) (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Настоящият финансов отчет представлява консолидиран финансов отчет и е изготвен за годината, приключваща на 31 декември 2023. Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен с общо предназначение и при спазване на принципа за действащо предприятие.

Счетоводните политики на Банката майка и дъщерните ѝ дружества не се различават съществено. Всички разлики в счетоводните политики са хармонизирани за целите на изготвянето на консолидирания финансов отчет.

Банката притежава контрол в дъщерните дружества Централна кооперативна банка АД, Скопие, Република Северна Македония и УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София, Република България.

Този финансов отчет е консолидиран. Банката майка съставя и индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, разработени и публикувани от СМСС и приети от ЕС, който е приет от Ръководството на 29 март 2024 г. и в който инвестициите в дъщерни дружества са представени по цена на придобиване.

2.2. Прилагане на принципа за действащо предприятие

Към датата на изготвяне на този консолидиран финансов отчет ръководството е направило оценка на способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие на базата на наличната информация в обозримо бъдеще. След направените проучвания ръководството има разумни очаквания, че Групата разполага с достатъчно ресурси, за да продължи да функционира в обозримо бъдеще. Съответно то продължава да приема принципа на действащо предприятие при изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет.

3. ПРОМЕНИ В МЕЖДУНАРОДНИТЕ СТАНДАРТИ ЗА ФИНАНСОВО ОТЧИТАНЕ

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващи стандарти към 1 януари 2023 г.

Групата е приела следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са уместни и в сила за консолидирания финансов отчет на Банката за годишния период, започващ на 1 януари 2023 г.:

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Групата оповестява съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика.

Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Измененията ще помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде по-полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични трансакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Групата трябва да прилага измененията в стандарта за трансакциите, които възникват на или след началото на най-скорошния представен сравнителен период. Също така Групата следва да признае в началото на сравнителния период отсрочени данъци за всички временни разлики, свързани с лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация и да признае кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е приложимо) на съответната дата.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа - примерни правила от втори стълб, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

През декември 2021 г. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) публикува правила с цел извършването на реформа в международното данъчно облагане. Втори стълб има за цел да обложи с минимална ефективна корпоративна данъчна ставка 15% големите компании, които реализират годишен оборот над 750 млн. евро. Измененията във връзка с „Международната данъчна реформа - примерни правила от втори стълб“ са:

- въвежда се изключение от изискванията на МСС 12 предприятието да признава и оповестява информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода от втори стълб на ОИСР. Предприятието трябва да оповести, че е приложило изключението.
- изискване предприятието да оповестява отделни своите текущи данъчни разходи (приходи), свързани с данъците върху дохода от втори стълб.
- изискване в периодите, в които законодателните актове от втори стълб са приети или по същество приети, но все още не са влезли в сила, предприятието да оповести известната му или подлежащата на приблизително оценяване при разумни усилия информация, която помага на потребителите на финансовите отчети да разберат ефекта върху предприятието от данъците върху дохода от втори стълб, произтичащи от това законодателство.

- изключението се прилага задължително и незабавно след публикуването на измененията в МСС 12 и със задна дата в съответствие с МСС 8.

Групата е приела следните нови стандарти, изменения и разяснения на МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са в сила за финансовия отчет на Банката за годишния период, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат съществено влияние върху финансовите резултати или финансовото състояние на Банката:

- МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС;
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2023 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. Информация за тези стандарти и изменения е представена по-долу.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС

Измененията в класификацията на пасивите като текущи или нетекущи засягат само представянето на пасивите в отчета за финансовото състояние, но не и размера им, момента на признаването на активи, пасиви, приходи или разходи или информацията, която дружествата оповестяват за тези елементи. Измененията имат за цел да изяснят следното:

- класификацията на пасивите като текущи или нетекущи трябва да се основава на съществуващи права в края на отчетния период, като всички засегнати параграфи от стандарта вече използват еднакъв термин, а именно „правото“ на отсрочване на уреждането на пасива с поне дванадесет месеца. Изрично се посочва, че само наличното право „в края на отчетния период“ трябва да влияе върху класификацията на пасива;
- класификацията не се влияе от очакванията на Групата дали ще упражни правото си да отсрочи уреждането на пасива; и
- уреждането на пасивите може да се осъществи чрез прехвърляне на парични средства, капиталови инструменти, други активи или услуги на контрагента.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС

МСС 1 се изменя, както следва:

- уточнява се, че ако правото на отлагане на уреждането за най-малко 12 месеца е предмет на изпълнение на условия от страна на предприятието след отчетния период, тогава тези условия няма да повлияят на това дали правото на отлагане на уреждането съществува в края на отчетния период (отчетната дата) за целите на класифицирането на пасива като текущ или нетекущ; и
- за нетекущите пасиви, предмет на условия, от предприятието се изисква да оповестява информация за:
 - условията (например естеството и датата, до която предприятието трябва да изпълни условието);
 - дали предприятието би спазило условията въз основа на обстоятелствата към отчетната дата; и
 - дали и как предприятието очаква да изпълни условията до датата, на която финансовите показатели трябва да бъдат изчислени съгласно договора.

Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС

Измененията в МСФО 16 изискват от Групата продавач-наемател да оценява впоследствие лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг, по начин, по който не признава никаква сума от печалбата или загубата, която се отнася до правото на ползване, което то запазва. Новите изисквания не възпрепятстват продавача-наемател да признае в текущия финансов резултат печалбата или загубата, свързана с частичното или пълното прекратяване на лизинговия договор. Измененията на МСФО 16 не предписват специфични изисквания за оценяване на лизинговите пасиви, произтичащи от обратен лизинг.

Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС

Измененията в МСС 7 и МСФО 7 ще добавят изисквания за оповестяване, както и указания в рамките на съществуващите изисквания за оповестяване, свързани с предоставянето на качествена и количествена

информация относно споразуменията за финансиране на задълженията към доставчици. Тези изменения добавят две цели за оповестяване, които ще накарат предприятията да оповестяват в пояснителните приложения информация, която позволява на ползвателите на финансовите отчети да оценят как споразуменията за финансиране на задълженията към доставчици влияят върху пасивите и паричните потоци на предприятието и да разберат ефекта на споразуменията за финансиране на доставчици върху изложеността на предприятието на ликвиден риск и как предприятието може да бъде засегнато, ако споразуменията вече не са достъпни за него.

Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., все още не са приети от ЕС

Измененията в МСС 21 включват:

- уточняване кога една валута може да бъде обменена в друга валута и кога не - една валута може да бъде обменена, когато предприятието е в състояние да обмени тази валута за другата валута чрез пазари или механизми за обмен, които създават изпълними права и задължения без неоправдано забавяне към датата на оценяване и за определена цел; една валута не може да бъде обменена в друга валута, ако предприятието може да получи само незначителна сума от другата валута;
- изискване как предприятието да определи обменния курс, който се прилага, когато дадена валута не може да бъде обменена - когато дадена валута не може да бъде обменена към датата на оценяване, предприятието оценява спот обменния курс като курс, който би се приложил при редовна сделка между пазарни участници към датата на оценяване и който би отразил вярно преобладаващите икономически условия.
- изискване за оповестяване на допълнителна информация, когато валутата не е конвертируема - когато валутата не е конвертируема, предприятието оповестява информация, която би позволила на потребителите на неговите финансови отчети да преценят как липсата на конвертируемост на валутата влияе или се очаква да повлияе на неговите финансови резултати, финансово състояние и парични потоци.

4. СЪЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

4.1. Общи положения

Най-значимата информация за счетоводните политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, е представена по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база принципа на начисляване и съгласно историческата цена, модифицирана до справедлива стойност на финансови активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, и оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, както и справедливата стойност за инвестиционните имоти и преоценената стойност за сградите, използвани в банкова дейност. Останалите финансови активи и пасиви се оценяват по амортизирана стойност или цена на придобиване.

Базите за оценяване са описани по-подробно в счетоводната политика по-долу.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Групата. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2022 г.), освен ако не е посочено друго.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година. През периода Групата е извършила промяна в представянето в отчета за финансовото състояние, отчета за печалбите или загубите и отчета за паричните потоци.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет и сравнима информация

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Групата представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет или прекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година. През периода Групата е извършила промяна в представянето в отчета за финансовото състояние, отчета за печалбите или загубите и отчета за паричните потоци.

През 2023 г. Групата е променила представянето на отсрочените данъчни активи и пасиви, отнасящи се до някои от лизинговите договори, поради промените в МСС 12 „Данъци върху доходите“, в сила от 1 януари 2023 г. Тъй като ефектът върху собствения капитал и печалбата за предходния период от промените в МСС 12 е несъществен за Групата, не е представен втори съпоставим период и не е преизчислен отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за 2022 г.

4.3. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават като се взема предвид ефективния доход/ефективната лихва на съответния финансов актив или пасив във всички съществени аспекти. Приходите и разходите за лихви включват амортизацията на дисконтови, премийни или други разлики между първоначалната отчетна стойност и стойността на падежа на лихвоносен инструмент, изчислена на база ефективен лихвен процент (за финансови активи оценявани по амортизирана стойност, финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и финансови пасиви по амортизирана стойност).

Ефективният лихвен процент е процентът при който точно се дисконтират приблизителните бъдещи парични потоци на финансовия инструмент за очаквания му живот или, там където е приложимо, за по-къс период, до нетната отчетна стойност на финансовия актив или финансов пасив. Бъдещите парични потоци са приблизително изчислени, като се вземат предвид договорните условия на инструмента.

Приходите от лихви и разходите за лихви, представени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, включват:

- изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
 - лихви от финансови активи и пасиви, оценявани по амортизирана стойност;

- лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- задължения по лизингови договори;
- изчислени на други бази:
 - лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
 - отрицателна лихва по активите.

Групата притежава инвестиции във финансови активи, емитирани с отрицателни лихвени проценти. Групата оповестява лихвите по тези финансови активи като разход за лихви, като допълнителни оповестявания са представени в пояснение 24.

Групата изчислява приходите от и разходите за лихви по финансови активи, различни от тези, които се считат за кредитно обезценени, като прилага лихвения доход към брутната балансова стойност на финансовия актив.

4.4. Приходи от и разходи за такси и комисиони

Приходите от и разходите за такси и комисиони се признават в печалбата или загубата, когато съответната услуга е извършена или получена. Всички такси и комисионни, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовия инструмент, се отчитат счетоводно в съответствие с МСФО 15.

За да определи дали и как следва да признават приходи в съответствие с МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“, се използват следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиент
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение
3. Определяне на цената на сделката
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите от такси и комисиони се признават с течение на времето, когато или докато Групата удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните услуги на своите клиенти.

Групата признава като задължения по договор възнаграждения, получени по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. Предплатените такси по издадени банкови гаранции и неусвоени кредитни ангажименти се признават на ред Други задължения в Отчета за финансовото състояние. В пояснение 22 посочените суми са представени на ред Приходи за бъдещи периоди.

По същия начин, ако Групата удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, тя признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за банкови преводи в страната и чужбина, такси за обслужване на сметки, такси, свързани с кредитни експозиции, обслужване на задбалансови ангажименти и други приходи, оповестени в пояснение 25.

Във всички случаи общата цена на сделката за даден договор се разпределя между различните задължения за изпълнение въз основа на относителните самостоятелни продажни цени на отделните продукти и услуги. Възнаграждението, което Групата получава е определено в различните тарифи на дружествата в Групата и не съдържа променлив компонент. Цената на сделката по договора изключва всички суми, събрани от името и за сметка на трети страни. Приходите от такси и комисиони се признават с течение на времето. Значителна част от приходите от такси и комисиони се признават след като услугата е извършена и възнаграждението е събрано от клиента.

Комисионите, възникващи от сделки в чуждестранна валута, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход при получаването им. Таксите и комисионите за отпускане и управление на кредити, когато са част от ефективния им доход, се разсрочват чрез амортизирането им за срока на действие на кредита и се признават като текущ финансов приход през този период по метода на ефективния лихвен процент.

4.5. Операции в чуждестранна валута

Функционалната валута на Банката майка и на дъщерното дружество УД ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД е българският лев. Функционалната валута на дъщерното дружество Централна кооперативна банка АД, Скопие, е македонският денар.

Сделките, осъществени в чуждестранни валути са преизчислени в лева по курсовете на Централната банка на съответната държава за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута са преизчислени в лева към деня на изготвянето на консолидирания отчет за финансовото състояние по обменните курсове на Централната банка за същия ден.

Нетните печалби и загуби, възникнали като резултат от преизчисляване по курсовете на Централната банка за деня на сделката, са отчетени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода, в който са възникнали.

Групата извършва ежедневна преоценка на всички валутни балансови активи и пасиви и задбалансови позиции съобразно курса на Централната банка за съответния ден, с изключение на немонетарни позиции в чуждестранна валута по смисъла на МСС 21, които се отчитат по валутния курс на датата на транзакцията. Нетните печалби и загуби, възникнали от преоценката на балансовите валутни позиции, са отчетени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода, в който са възникнали.

От 2002 българският лев е обвързан с еврото в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Обменните курсове към 31 декември 2023 и 2022 между щатския долар и българския лев са:

31 декември 2023	31 декември 2022
1 щатски долар = 1.76998 лева	1 щатски долар = 1.83371 лева

Функционалната валута на клона на Банката майка в Република Кипър е евро.

Обменните курсове към 31 декември 2023 и 2022 между щатския долар и еврото и македонския денар са:

31 декември 2023	31 декември 2022
1 Щатски долар= 55.6516 македонски денара	1 Щатски долар= 57.6535 македонски денара
1 евро = 61.4950 македонски денара	1 евро = 61.4932 македонски денара

От 1 март 2022 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) и Българската народна банка преустановиха публикуването на курс евро – рубла, респ. лев-рубла. За целите на прилагането на изискванията на МСС 21 за своите експозиции, деноминирани в руски рубли, Групата е приложила заключителен крос курс рубла-евро-лев, публикуван от Централната банка на Русия. Този изведен валутен курс е сравнен с бенчмарк на няколко валутно-борсови пазара в държави от и извън ЕС, до които Групата има достъп, при което е установено, че той е максимално добро приближение до наличните пазарни котировки.

4.6. Приходи от дивиденди

Дивидентите се признават от страна на Групата в печалбата или загубата само когато:

- а) правото на Групата да получи плащане на дивидент е установено;
- б) има вероятност Групата да получи икономически ползи, свързани с дивидента;
- в) размерът на дивидента може да бъде надеждно оценен.

4.7. Нетни печалби от операции с ценни книжа

Нетните печалби от операциите с ценни книжа включват печалбите и загубите от продажбата или промяната в справедливата стойност на тези активи, курсовите разлики, произтичащи от преоценката на тези активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута. Допълнителна информация е представена в Пояснение 26.

4.8. Финансови активи и пасиви

4.8.1. Първоначално признаване на финансови инструменти

Първоначално финансовите активи и финансовите пасиви се признават в отчета за финансовото състояние на Групата, когато и само когато Групата стане страна по договорните условия на инструмента. Първоначалното им счетоводно отчитане е на база датата на уреждане.

С изключение на търговските вземания, при първоначалното признаване Групата оценява даден финансов актив или финансов пасив по неговата справедлива стойност, плюс или минус, в случай на финансов актив или финансов пасив, неоченяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, разходите по сделката, които са пряко свързани с придобиването или издаването на финансовия актив или финансовия пасив. Разходите по извършването на сделката, които се включват в цената на придобиване са хонорари, комисиони и други възнаграждения, изплатени на агенти, брокери, консултанти, дилъри и други, пряко ангажирани със сделката лица, данъци, такси, разрешения и други, изплатени на борси и на регулаторни органи. Всички останали разходи се отчитат като текущи за периода на възникването им. В цената на придобиване не се включват и присъщите за финансовия актив лихви, които не са платени към датата на придобиване.

4.8.2. Класификация на финансови инструменти

Финансови активи

Групата класифицира финансовите активи – дългови инструменти като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или справедлива стойност през печалбата или загубата на базата на следните два критерия:

- а) бизнес модел за управление на финансовите активи; и
- б) характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив (проверка за единствено плащания по главница и лихва – ЕПГЛ).

Когато паричните потоци отговарят на ЕПГЛ и бизнес моделът за държане на инструментите е за получаване на договорните парични потоци, банката класифицира дълговите инструменти по амортизирана стойност. Когато бизнес моделът за държане на финансовите инструменти е с цел продажба и държане на активите за получаване на главница и лихва, при първоначалното признаване, Банката класифицира тези активи като дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Дефиниране на бизнес модел за управление на финансови активи

Бизнес моделът се отнася до начина, по който Групата управлява своите финансови активи с оглед генериране на парични потоци, т.е. бизнес моделът на Групата определя дали паричните потоци ще бъдат генерирани от събиране на договорни парични потоци, продажба на финансови активи, или и от двете.

Бизнес моделите, прилагани от Групата, са следните видове:

- Бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци;
- Бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи;
- Друг бизнес модел, в рамките на който се извършва оценка по справедлива стойност през печалбата или загубата. Групата управлява финансовите активи с цел реализиране на парични потоци посредством продажбата на активите.

Характеристики на договорните парични потоци на финансовия актив

Договорни парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху сумата на непогасената главница

Групата класифицира финансов актив въз основа на характеристиките на неговите договорни парични потоци и избраният бизнес модел. Договорните парични потоци, които представляват единствено плащания по главница и лихва, върху сумата на непогасената главница, съответстват на основното споразумение по кредитиране. При основното споразумение за кредитиране, основните елементи, които определят лихвата, са стойността на парите във времето и кредитният риск. Лихвата може да включва и възнаграждение за поемане и на други основни рискове - ликвиден риск, цена на привлечен ресурс и суми за покриване на административни разходи по кредитирането, свързани с държането на финансовия актив за определен период от време и марж на печалбата.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват получени депозити, задължения по емитирани облигации, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Групата не е определила даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Групата класифицира всички финансови пасиви като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, с изключение на дериватните пасиви, които са оценени по справедлива стойност в печалбата или загубата.

4.8.3. Последващо оценяване на финансови инструменти

Финансови активи

След първоначалното му признаване, класифициране и оценяване, Групата оценява даден финансов актив по: а) амортизирана стойност; б) справедлива стойност през друг всеобхватен доход; или в) справедлива стойност през печалбата или загубата.

Групата прилага изискванията за обезценка на МСФО 9 по отношение на дългови финансови активи, които се оценяват по амортизирана стойности и по отношение на дългови финансови активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност

Групата оценява финансов актив – дългов инструмент по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на актива, минус погашенията на главницата, плюс или минус натрупаната амортизация на разликата между тази първоначална стойност и стойността на падежа, изчислявана по метода на ефективната лихва, и коригирана за всеки коректив за загуби.

Очаквани кредитни загуби

За целите на определяне на очакваните кредитни загуби, Групата използва модел за категоризиране на финансовите активи във Фази, в зависимост от нивото на кредитния риск. Финансовите активи се категоризират на ниво длъжник, в една от следните фази:

Фаза 1 – експозиции с нисък кредитен риск, нововъзникнали експозиции и експозиции без съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване;

Фаза 2 – експозиции със съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване;

Фаза 3 – експозиции в неизпълнение.

Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка

За тези финансови активи Групата прилага коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент към амортизираната стойност на финансовия актив при първоначалното признаване.

Кредитният риск по финансов актив може да бъде определен като нисък, на база външен кредитен рейтинг и оценената от Групата способност на длъжника да изпълнява задълженията си в краткосрочен план, като евентуални неблагоприятни промени на икономическите и стопанските условия в дългосрочен план биха могли, но не е задължително, да намалят способността на длъжника да изпълнява задълженията си. Към експозициите без съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване се отнасят експозиции, по които просрочието по договорените плащания е до 30 дни и не се установяват индикатори за значително увеличение на кредитния риск.

Преценката за определяне на експозициите като експозиции със съществено влошаване в кредитното качество, се извършва въз основата на комбинация от автоматични и други вътрешно определени индикатори. Групата е приела, че е налице значително увеличение на кредитния риск по финансов актив, когато просрочието по договорените плащания е от 31 до 90 дни, или просрочието е над 90 дни, но не е съществено по размер, съгласно праговете, определени в чл. 28 на Наредба № 7 на БНБ от 24.04.2014 г. за организацията и управлението на рисковете в банките; когато са предоставени отстъпки на длъжник поради финансови затруднения и тези отстъпки не водят до съществено намаление на финансовото задължение (под 1 %), съответно до отнасяне на експозициите в неизпълнение, или длъжникът е в период на изпитване след дадени от страна на Групата отстъпки /експозиции с мерки по реструктуриране/. Преценката за определяне на експозициите като експозиции със съществено влошаване в кредитното качество включва и други индикатори, като промени в платежния статус на длъжниците, напр. настъпили промени във финансовото състояние на длъжника (спад в приходите с над 30 %, загуба на основен клиент с над 50 % от продажбите, акумулирани загуби и др.), които се очаква да доведат до значителна промяна в способността му да изпълнява своите задължения; установени неблагоприятни данни и пазарна информация свързана с длъжник, които повишават значително кредитния риск; промяна в подхода на Банката за управление на експозиция и др.

За експозициите в неизпълнение, Групата използва насоките на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Насоки ЕВА/GL/2016/07 относно прилагането на определението за неизпълнение съгласно член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013. Групата е приела, че е настъпило неизпълнение по отношение на определен длъжник, когато просрочието по договорените плащания е от повече от 90 дни по съществена част от кредитното задължение на длъжника, и/или се счита, че е малко вероятно длъжникът да изплати изцяло своите кредитни задължения без да се предприемат принудителни действия по реализиране на обезпечението. При определяне на съществеността на просроченото кредитно задължение, Групата прилага праговете, определени в чл. 28 на Наредба № 7 на БНБ от 24.04.2014 г. за организацията и управлението на рисковете в банките. Всички финансови активи, класифицирани като „необслужвани експозиции“ съгласно регулаторните изисквания се считат за финансови активи в неизпълнение.

Прегледът на индикаторите и оценката на експозициите се извършва на месечна база, под контрола на Дирекциите за управление на риска в дружествата от Групата, а съответните решения се вземат от ръководствата на дружествата от Групата.

Обезценката на финансовите активи във Фаза 1 се калкулира на база на „очаквани кредитни загуби за 12 месеца“, а за финансовите активи във Фаза 2 – на база на „очаквани кредитни загуби за целия срок на финансовия актив“. Финансовите активи във Фаза 3 се считат за активи с обективно доказателство за обезценка.

За целите на установяване на обезценката по финансовите активи, Групата прилага модели за изчисляване на очакваните кредитни загуби на колективна и индивидуална база. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните финансови активи се прилагат за дългови финансови активи като дългови ценни книжа, банкови салда и депозити, както и експозиции, представляващи „Проектно финансиране“ или експозиции с уникални характеристики, независимо от техния размер. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните експозиции, се базират на дисконтираните парични потоци и отразяват различни сценарии на очаквани парични потоци, включващи и наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която касае бъдещи събития /включително и макроикономически прогнози/. За целите на установяване на обезценката на експозиции в неизпълнение /Фаза 3/ или придобити финансови активи с кредитна обезценка, Групата прилага модел за индивидуална обезценка на активи над определен размер.

Моделът за обезценка на колективно оценявани финансови активи е базиран на определяне на стойности за вероятност от неизпълнение (PD) и загуба при неизпълнение (LGD) за всеки колективно оценяван актив, при прилагане на амортизиране с ефективния лихвен процент (EIR) при изчисление на очакваната загуба при неизпълнение (EAD). Моделите за обезценка на финансови активи, оценявани колективно се прилагат за дългови ценни книжа, банкови салда и депозити, репо сделки, както и експозиции, произтичащи от кредитната дейност на Групата – кредитни и задбалансови експозиции на физически и юридически лица. Моделите включват наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, за външен кредитен рейтинг на контрагентите, както и 3 годишни сценарии за макроикономическото развитие на държавата, изготвени от външни източници (МФ, БНБ, НСИ, СБ, МВФ). Използваните от Групата макроикономически индикатори са: Ръст на Брутния вътрешен продукт (GDP), Хармонизиран индекс на потребителските цени (HICP), Ниво на безработица и Индекс на цените на жилищата (HPI). Групата обновява стойността на използваните прогнозни индикатори в своя модел веднъж годишно, при публичното оповестяване на 3-годишните прогнози на съответните институции.

Групата признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), възникнали през периода, измерени чрез разликата между корективът за кредитни загуби към датата на прегледа и датата на предходния преглед. Заделеният коректив за очаквани кредитни загуби се представя в намаление на балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дългови инструменти

Групата оценява дългов финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако са изпълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи, и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Печалба или загуба от дългов финансов актив, оценяван по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признава от страна на Групата през друг всеобхватен доход, с изключение на печалби или загуби от обезценка, печалби и загубите от валутни операции, приходи от лихви, до момента на отписване или прекласификация на финансовия актив.

Групата прилага изискванията за обезценка по отношение на финансовите активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Групата признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), като формира коректив за загуби, който се признава през друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние.

Капиталови инструменти

При първоначалното признаване Групата може да направи неотменим избор за конкретни инвестиции в капиталови инструменти, които не са държани за търгуване, които иначе биха били оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, да представя последващите промени на справедливата стойност през друг всеобхватен доход. Това оценяване се извършва актив по актив (инструмент по инструмент). Капиталовите инструменти не подлежат на преглед за обезценка.

При отписване на капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен

доход, натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност, се признават директно в неразпределената печалба на Групата, без да бъдат рекласифицирани през печалбата или загубата.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Групата оценява финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако не са държани в рамките на бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани за събиране на договорните парични потоци, или в рамките на бизнес модел, чиято цел се постига, като се събират договорни парични потоци и се продават финансови активи. Също така тази категория се прилага за инструменти, които не изпълняват дефинициите на главница и лихва. Печалба или загуба от финансов актив, който се оценява по справедлива стойност през печалбата или загубата, се признава от Групата в печалбата или загубата.

4.8.4. Прекласификация на финансови инструменти

Само когато Групата промени своя бизнес модел за управление на финансови активи, Групата прекласифицира всички засегнати финансови активи. Групата не прекласифицира финансови пасиви.

Групата прекласифицира финансови активи като прилага прекласификацията за бъдещи периоди. Групата не преизчислява никакви признати преди това печалби, загуби (включително печалби или загуби от обезценка) или лихви.

4.8.5. Модификация на договорни парични потоци на финансов актив

Модифициране на договорни парични потоци на финансов актив е налице, когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или изменени по друг начин и тези изменения не са били договорени при първоначалното признаване на финансовия актив. При установяване на наличие на Модификация на финансов актив, се анализират факторите за възникването ѝ, като съобразно тях се определя и счетоводното отразяване на ефекта от модификация. Когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или модифицирани по друг начин и предоговарянето или модифицирането не води до отписването на този финансов актив в съответствие с политиката на Групата, Групата преизчислява brutната балансова стойност на финансовия актив и признава печалба или загуба от модифициране в печалбата или загубата.

4.8.6. Отписване на финансови инструменти

Групата отписва финансов актив, когато договорните права за паричните потоци от този финансов актив са изтекли; или Групата прехвърли финансовия актив и прехвърлянето отговаря на изискванията за отписване.

Групата отписва съществуващ финансов актив и признава модифициран финансов актив като нов финансов актив, когато договорните парични потоци на финансовия актив са предоговорени или модифицирани по друг начин и промяната в договорните условия е значителна, Групата прилага "10% тест" като праг за отписване и модифициране на финансови активи. "10% тест" е изчисление на нетната настояща стойност на паричните потоци при новите условия, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (EIR), която се различава най-малко с 10% от балансовата стойност на първоначалния дълг.

Финансовият пасив се отписва, когато задължението по него е погасено, отменено или изтече. Когато съществуващ финансов пасив се замени с друг от същия кредитор при съществено различни условия или условията на съществуващ пасив се модифицират съществено, такава замяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов пасив. Разликата между балансовата стойност на първоначалния финансов пасив и платеното възнаграждение се признава в печалбата или загубата. Групата прилага 10 % тест като праг за отписване и промяна на финансови пасиви. "10 % тест" представлява изчисление на нетната настояща стойност на изходящите парични потоци при новите условия, дисконтирани по първоначалния ефективен лихвен процент (EIR), която се различава с поне 10 % от балансовата стойност на първоначалния дълг.

4.9. Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване

Вземанията и задълженията по споразумения за обратно изкупуване се отчитат като финансови активи и пасиви по стойност, която е равна на справедливата стойност на пласираните/ привлечените от Групата средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното/ полученото финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи/разходи за лихви в периода на възникването им.

Ценните книжа, заложен като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

Ценните книжа, получени като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се признават в отчета за финансово състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

4.10. Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти, за целите на съставяне на отчета за паричните потоци, включват паричните средства, салдата по сметките в Централни банки и ностро сметките, които представляват разплащателни сметки в други банки без ограничения при използването им, както и предоставени ресурси, кредити и аванси на други банки с падеж до 3 месеца.

4.11. Йерархия на справедлива стойност

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Политиката на Групата е да оповестява информация за справедливата стойност на тези активи и пасиви, за които има налична пазарна информация и чиято справедлива стойност е съществено различна от отчетната стойност. Справедливата стойност на паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите и кредитите, предоставени от Групата, другите вземания, депозитите, заемите и другите краткосрочни задължения се доближава до балансовата стойност. Според ръководството, при съществуващите обстоятелства, отчетените възстановими стойности на финансовите активи и пасиви са най-достоверни за целите на консолидирания финансов отчет.

За признатите в отчета за финансово състояние активи и пасиви по справедлива стойност, Групата оповестява за всеки клас финансови инструменти нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Групата използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- Ниво 1: котиран (некоригиран) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котиран пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали инструменти Групата определя справедливите им стойности използвайки други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предполагания и входящи данни, използвани в техниките за оценяване включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедливата стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

В пояснение 40 е представен анализ на активите, оценени по справедлива стойност към 31 декември 2023 г. и 2022 г. по нива на йерархията на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите, признати в отчета за финансовото състояние.

4.12. Нетирание

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

4.13. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсирани отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати

обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“, оценявано веднъж годишно към датата на изготвяне на финансовия отчет с помощта на лицензиран актюер, за да се оценят бъдещите задължения за дължими пенсии към персонала. Групата е приела да отразява във финансовия отчет калкулирания ефект за 10 годишен период от време.

Периодът след 10-тата година има голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията, свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Групата, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дисконтиране и увеличение на доходите. При оценката се използват и демографски допускания, свързани с вероятност за оттегляне и смъртност.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и не се рекласифицират последващо в печалбата или загубата.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за лихви“. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Други задължения“ по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.14. Провизии за задължения

Размерът на провизии за задължения се признава за разход и пасив, когато Групата има текущи правни или конструкторни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и когато е вероятно определен поток, включващ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се отнасят в печалбата или загубата за съответния период.

4.15. Деривати

Дериватите се отчитат по справедлива стойност и се признават в отчета за финансовото състояние като деривативи за търгуване. Справедливата стойност на дериватите се основава на пазарната цена или сходни модели за оценка. Дериватите активи се представят като част от финансовите активи, държани за търгуване, а дериватите пасиви се представят като част от други задължения. Промяната в справедливата стойност на дериватите за търгуване се признава като част от нетния приход от търговски операции в печалбата или загубата за периода. Групата не прилага счетоводно отчитане на хеджирането съгласно МСФО 9 или МСС 39.

4.16. Дълготрайни материални и нематериални активи, активи с право на ползване

Дълготрайните материални и нематериални активи са придобити и притежавани от Групата разграничими нефинансови ресурси, които се използват за производство и/или продажба на услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели. Те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка, с изключение на сградите, използвани от Групата.

Последващото оценяване на сградите, използвани от Групата се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Преоценка на нефинансови активи, нетно от данъци“ и се отчитат за сметка на собствения капитал (като част от преоценъчните резерви), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба. Информацията относно справедливата стойност на сградите, използвани в банковата дейност е представена в пояснение 40.

Амортизацията на дълготрайните материални и нематериални активи са изчислени по линейния метод, така че изхавяването им да отговаря на предвидения за тях срок на ползване. Годишните амортизационни норми са следните:

Сгради	2.5%	40 години
Стопански инвентар	15%	7 години
Транспортни средства	15%	7 години
Други активи	15%	7 години
Специфично оборудване, кабелни мрежи и охранителни системи	4%	25 години
Оборудване, включващо хардуер и софтуерни продукти	20%	5 години
Активи с право на ползване		съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-малко от 12 месеца

Амортизации не се начисляват на земи, активи за препродажба, активи в процес на придобиване, активи в процес на ликвидация и напълно амортизираните активи до остатъчната им стойност.

Групата не разполага с нематериални активи с неограничен полезен живот.

Към датата на изготвяне на годишния консолидиран финансов отчет Ръководството на Групата е извършило проверка за обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи, оценявани по цена на придобиване. Не са установени условия за наличие на обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи, поради което те не са обезценявани.

4.17. Активи, придобити от обезпечения

Недвижими имоти и движими вещи, придобити от Групата като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити се класифицират като активи, придобити от обезпечения, и се отчитат първоначално по цена на придобиване. Цената на придобиване на активите, придобити от обезпечения, представлява сумата от всички преки разходи по придобиването на активите, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние.

След първоначалното им признаване, тези активи се отчитат по по-ниската от текущата им балансова стойност или тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на тези активи до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката. За тези активи не се начислява амортизация.

4.18. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Групата отчита като инвестиционни имоти земя и/или сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в отчета за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Други нетни приходи от дейността“.

4.19. Отчитане на лизинговите договори

4.19.1. Групата като лизингополучател

Групата оценява дали даден договор е или съдържа лизинг при започване на договора. Групата признава актив с право на ползване и съответно лизингово задължение по отношение на всички договорености за лизинг, в които е лизингополучател, с изключение на краткосрочните лизингови договори (определени като лизингови договори със срок на лизинг от 12 месеца или по-малко) и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност (като таблети и персонални компютри, малки мебели за офиса и телефони). За тези лизингови договори Групата признава лизинговите плащания като оперативен разход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга систематична база не е по-представителна за времеви модел, в който се реализират икономическите ползи от наетите активи.

Лизинговото задължение първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към датата на започване, дисконтирани с присъщия за лизинга лихвен процент. Ако този лихвен процент не може да се определи лесно, Групата използва свой диференциален лихвен процент.

Лизинговите плащания, участващи в оценката на лизинговото задължение, включват:

- Фиксирани лизингови плащания (включително фиксираните по същество плащания), намалени с всички вземания по лизингови стимули;
- Променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или лихвен процент, първоначално измерени с помощта на индекса или процента към началната дата;
- Сумата, която се очаква да бъде платима от лизингополучателя по гаранции за остатъчна стойност;
- Цената на упражняване на опциите за покупка, ако в голяма степен е сигурно, че лизингополучателят ще упражни опциите; и
- Плащане на неустойки за прекратяване на лизинговия договор, ако срокът на лизинга отразява упражняването на опция за прекратяване на лизинговия договор.

Лизинговото задължение се представя като част от реда „Други задължения“ в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Впоследствие лизинговото задължение се оценява чрез увеличаване на балансовата стойност, което да отрази лихвата върху лизинговото задължение (използвайки метода на ефективната лихва) и чрез намаляване на балансовата стойност, което да отрази направените лизингови плащания.

Групата преоценява лизинговото задължение (и съответно коригира свързания актив с право на ползване), когато:

- Срокът на лизинга се е променил или има значително събитие или промяна в обстоятелствата, което води до промяна в оценката на упражняването на опция за покупка, като в този случай лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка.
- Лизинговите плащания се променят поради промени в индекс или процент или промяна в очакваното плащане по гарантирана остатъчна стойност, в които случаи лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва непроменена дисконтова ставка (освен ако промяната в лизинговите плащания не се дължи на промяна в плаващ лихвен процент, в който случай се използва ревизирана дисконтова ставка).
- Изменя се договор за лизинг и изменението на лизинга не се отчита като отделен лизинг, като в този случай лизинговото задължение се преоценява въз основа на срока на лизинга на изменения лизингов договор чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка към действителната дата на изменението.

Групата не е направила такива корекции през представените периоди.

Активите с право на ползване включват първоначалното оценяване на съответното лизингово задължение, лизинговите плащания, направени в деня на започване или преди него, намалени с получените стимули по лизинга и всякакви първоначални преки разходи. Впоследствие те се оценяват по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

Когато Групата поема задължение за разходи за демонтиране и премахване на нает актив, възстановяване на обекта, на който този актив се намира или възстановяване на базовия актив до състоянието, изисквано от условията на лизинговия договор, провизия се признава и оценява съгласно МСС 37. Доколкото разходите са свързани с актив с право на ползване, разходите се включват в съответния актив с право на ползване, освен ако тези разходи не са направени за производство на материални запаси.

Активите с право на ползване се амортизират за по-краткия период на срока на лизинговия договор и полезния живот на базовия актив. Ако лизинговият договор прехвърля собствеността върху базовия актив или цената на придобиване на актива с право на ползване и това отразява очакването на Групата да упражни опция за покупка, съответният актив с право на ползване се амортизира през полезния живот на базовия актив. Амортизацията стартира от датата на започване на лизинговия договор.

Групата прилага МСС 36, за да определи дали даден актив с право на ползване е обезценен и отчита всяка установена загуба от обезценка, както е описано в политиката за отчитане на дълготрайните материални и нематериални активи.

Променливите наеми, които не зависят от индекс или процент, не се включват в оценката на лизинговото задължение и актива с право на ползване. Свързаните с това плащания се признават като разход в периода, в който настъпва събитието или условието, което задейства тези плащания, и се включват в реда „Разходи за дейността“ в печалбата или загубата (виж пояснение 29).

Като практическа целесъобразна мярка, МСФО 16 позволява на лизингополучателя да не разделя нелизинговите компоненти и вместо това да отчита всеки лизинг и свързаните с него нелизингови компоненти като една договореност. Групата прилага тази практическа целесъобразна мярка.

4.19.2. Групата като лизингодател

Групата сключва лизингови договори като лизингодател във връзка с някои свои инвестиционни имоти.

Лизингови договори, при които Групата е лизингодател, се класифицират като финансов или оперативен лизинг. Винаги, когато условията на лизинговия договор прехвърлят по същество всички рискове и ползи от собствеността към лизингополучателя, договорът се класифицира като финансов лизинг. Всички останали лизингови договори се класифицират като оперативен лизинг.

Приходите от наем от оперативен лизинг се признават по линейния метод през срока на съответния лизингов договор. Първоначалните преки разходи, направени при договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се прибавят към балансовата стойност на наетия актив и се признават по линейния метод през срока на лизинговия договор.

Когато договорът включва както лизингови, така и нелизингови компоненти, Групата прилага МСФО 15, за

да разпредели възнаграждението по договора към всеки един от компонентите.

4.20. Данъци върху доходите

Данък печалба е начислен въз основа на приходите за периода и включва текущ и отсрочен данък. Данъците са в съответствие с българското данъчно законодателство.

Текущият данък се изчислява на базата на облагаемата печалба, коригирана с някои непризнати за данъчни цели приходи и разходи на счетоводния финансов резултат, отчетен съгласно българското счетоводно законодателство, приложимо за банки.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви. Отсроченият данък отразява нетния данъчен ефект на всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на финансовия отчет и стойностите, изчислени за данъчни цели. Отсрочените данъчни активи и задължения се изчисляват чрез използване на данъчни ставки, които се очаква да бъдат прилагани за облагаемия доход за годините, за които се очаква тези временни разлики да бъдат възстановени или уредени. Оценката на отсрочените данъчни активи и задължения отразява данъчните последиствия, които ще възникнат от начина, по който Групата очаква, на датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние, да възстанови или да уреди отчетната стойност на нейните активи и пасиви. Отсрочените данъчни активи и задължения се признават, независимо от това кога ще се прояви с обратна сила временната разлика.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, също се отчита в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се признава директно в собствения капитал.

Задълженията по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Активи по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, в която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

4.21. Оперативни сегменти

Географско разпределение

Към 31.12.2023 Групата извършва дейност основно в следните три държави: България, Република Северна Македония и Кипър. Групата извършва дейности и реализира приходи както следва:

1. В България чрез ЦКБ АД и УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД
2. В Кипър чрез клон Кипър
3. В Република Северна Македония чрез ЦКБ АД, Скопие

В Кипър Групата извършва дейности и реализира приходи чрез банков клон, част от структурата на Банката майка Централна кооперативна банка АД, на принципа на свободата на предоставяне на услуги на територията на Европейското икономическо пространство.

Информация за приходите от лихви, приходите от такси и комисиони, нетекущите активи, различни от финансови инструменти, активи по отсрочени данъци, преди консолидационни елиминации, е представена, както следва:

	Приходи от лихви и такси и комисионни		Имоти, машини и съоръжения, ДНМА и активи с право на ползване		Инвестиционни имоти и активи, придобити от обезпечения	
	За годината, приключваща на	За годината, приключваща на	Към	Към	Към	Към
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
България	258 758	208 575	147 272	153 050	71 745	55 465
Р. Северна Македония	15 929	17 642	18 379	29 113	16	-
Кипър	36	84	24	653	-	-
Общо	274 723	226 301	165 675	182 816	71 761	55 465

Оперативни сегменти

Към 31.12.2023 г. Групата дефинира следните оперативни сегменти:

1. Централна кооперативна банка АД, София;
2. Централна кооперативна банка АД, Скопие;
3. УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД.

Видовете продукти и услуги, от които всеки отчетен сегмент генерира своите постъпления, са както следва:

1. Централна кооперативна банка АД, София - извършване на банкова дейност;
2. Централна кооперативна банка АД, Скопие - извършване на банкова дейност;
3. УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД - извършва дейност по организация и управление на договорни фондове.

Групата определя оперативните си сегменти като такива:

- които предприемат бизнес дейности, от които Групата получава приходи и понася разходи;
- чиито оперативни резултати се преглеждат редовно от Ръководството на Групата и на база, на които се оценяват резултатите от дейността на сегментите;
- чиито оперативни резултати се преглеждат при взимането на решения относно ресурсите, които да бъдат разпределяни към сегментите
- за които е налице отделна финансова информация.

Ключовите индикатори, които Групата следи са следните:

1. Приходи от лихви;
2. Приходи от такси и комисионни;
3. Печалба/(загуба) от преоценка;
4. Разходи за обезценка;
5. Разходи за лихви;
6. Административни разходи;
7. Общо Оперативни приходи;
8. Печалба / (загуба) преди данъци;
9. Разходи за данък върху дохода;
10. Печалба / (загуба) за годината.

За годината, приключваща на 31.12.2023	"Централна Кооперативна Банка" АД, София	"Централна Кооперативна Банка" АД, Скопие	УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лихви	184 124	9 739	18	193 881
Приходи от такси и комисионни	74 652	6 190	-	80 842
Печалба от преоценка	9 082	-	272	9 082
Разходи за обезценка	(9 619)	6	-	(9 613)
Разходи за лихви	(3 109)	(4 451)	-	(7 560)
Административни разходи	(39 519)	(986)	(144)	(40 505)
Общи Оперативни приходи	254 588	14 680	1 950	269 268
Печалба преди данъци	93 981	1 959	1 426	95 940
Разходи за данък върху дохода	(8 772)	(235)	(132)	(9 007)
Печалба за годината	85 209	1 724	1 294	88 227

За годината, приключваща на 31.12.2022	"Централна Кооперативна Банка" АД, София	"Централна Кооперативна Банка" АД, Скопие	УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лихви	135 914	12 218	21	148 153
Приходи от такси и комисионни (Загуба)/печалба от преоценка	73 724	5 424	-	79 148
	(23 795)	(24)	268	(23 551)
Разходи за обезценка	(2 606)	(188)	-	(2 794)
Разходи за лихви	(8 348)	(3 188)	-	(11 536)
Административни разходи	(40 786)	(773)	(152)	(41 711)
Общи Оперативни приходи	187 953	13 241	1 944	203 138
Печалба преди данъци	41 440	1 385	1 514	44 339
Разходи за данък върху дохода	(3 298)	(155)	(148)	(3 601)
Печалба за годината	38 142	1 230	1 366	40 738

4.22. Приблизителни оценки, предположения и области на несигурност

Изготвянето на финансови отчети изисква ръководството да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху балансовите стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет и бъдещите действителни резултати е възможно да се различават от тези оценки.

Най-значимите области на несигурност, за които се изискват оценки и предположения при прилагането на счетоводните политики на Групата, са следните:

- Справедлива стойност на финансовите инструменти;
- Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност;
- Измерване на очакваните кредитни загуби;
- Полезен живот на амортизируемите активи;
- Справедлива стойност на инвестиционните имоти;
- Преоценена стойност на сгради, използвани в банковата дейност;
- Приходи от договори с клиенти;
- Срок на лизинговите договори и диференциален лихвен процент;
- Признаване на отсрочени данъци във връзка с лизинговите договори.

4.22.1. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Когато справедливата стойност на финансовите активи в консолидирания отчет за финансовото състояние не може да бъде определена на базата на активен пазар, определянето ѝ се извършва чрез използването на различни методи за оценяване (модели на ценообразуване), които включват математически модели. Информация за справедливите стойности на финансовите активи е представена в пояснение 40.

4.22.2. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от активите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност. Това решение е съобразено с текущата ликвидност и риск апетита на Групата. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в пояснение 4.8.

4.22.3. Измерване на очакваните кредитни загуби

Възвръщаемостта от кредитите и адекватността на признатите кредитни загуби от обезценка, както и поддържането на ликвидността на Групата са в зависимост от финансовото състояние на кредитополучателите и възможността им да погасяват задълженията си на договорените падежни дати в последващи отчетни периоди. Ръководството на Групата прилага необходимите процедури за управление на тези рискове, както е оповестено в пояснение 37.

4.22.4. Полезен живот на амортизируемите активи

Ръководството на Групата преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2023 г. Ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 14. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване.

4.22.5. Справедлива стойност на инвестиционните имоти

Справедливата стойност на инвестиционните имоти може да бъде значително повлияна от използваните от експертите на Групата допускания относно доходност, офертни цени и подобрени аналози. Ръководството на Групата извършва преглед и подбор на използваните експерти – оценители и приема работата им, следейки използваните допускания да са максимално обективни и безпристрастни.

4.22.6. Преоценена стойност на сгради, използвани в банковата дейност

Преоценената стойност на сгради, използвани в банковата дейност, може да бъде значително повлияна от използваните от експертите на Групата допускания относно доходност, офертни цени и подобрени аналози за определените имоти. Ръководството на Групата извършва преглед и подбор на използваните експерти – оценители и приема работата им, следейки използваните допускания да са максимално обективни и безпристрастни.

4.22.7. Приходи от договори с клиенти

Групата е обвързана с множество договори за поддържане и обслужване на банкови сметки. Възнагражденията по предоставяните услуги са определени съгласно тарифите на дружествата в Групата. Всички предоставяни услуги се признават с течение на времето. Поради тази причина ръководството преценява кога да признае приходи от договора за поддържане и обслужване на банкови сметки и платежни

операции. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в пояснение 4.4.

4.22.8. Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор ще бъде удължен (или не е прекратен). Повечето опции за удължаване на договорите за офиси са включени в лизинговите задължения, тъй като Групата разчита на дългосрочни взаимоотношения с наемодателите.

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Групата се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя.

4.22.9. Определяне на подходящия дисконтов процент за оценка на лизинговите задължения

Когато Групата не може лесно да определи лихвения процент, включен в лизинга, използва своя диференциален лихвен процент (IBR) за определяне на стойността на лизинговите задължения. IBR е лихвеният процент, който Групата би трябвало да плати, за да вземе заем за подобен срок и с подобна гаранция, за да получи средствата, необходими за придобиването на актив с подобна стойност и характеристики на актива с право на ползване, в подобна икономическа среда. Следователно IBR отразява това, което Групата „би трябвало да плати“, което изисква оценка, когато няма налични наблюдаеми лихвени проценти (например за дъщерни дружества, които не сключват сделки за финансиране) или когато те трябва да бъдат коригирани, за да отразят срокът и условията на лизинга. Групата оценява IBR, като използва налични данни (като пазарни лихвени проценти), когато са налични, и се изисква да направи определени специфични за Групата оценки.

4.23. Управление на капитала

Доколкото Групата не попада в обхвата на пруденциална консолидация и към нея не се прилагат капиталови изисквания на консолидирана основа, специфични такива се прилагат на индивидуална основа към отделните дружества в групата и са оповестени в техните индивидуални отчети.

Банката майка, като най-същественото дружество в Групата, определя своя капацитет за поемане на риск като сумата на финансовите ресурси, които са на разположение за покриване на загуби, които биха били породени от рисковия профил на Банката. Финансовите ресурси са класифицирани в нива на рисков капитал според тяхната способност да покриват загуби, способност да отсрочват плащания, и според тяхната стабилност.

Банката следи разпределението на финансовите ресурси в нива на рисков капитал посредством Комитет за управление на активите и пасивите. Политиката за управление на капитал на Банката се преглежда регулярно от Управителния съвет на Банката.

Банката изчислява, следи и обявява рисковия си капитал за всички главни рискови категории – кредитен, пазарен и операционен риск. При управлението на рисковия си капитал, Банката следва регулаторно определените указания, както и своите собствени цели. За 2023 и 2022 Банката е спазвала регулативните изисквания за минимална капиталова адекватност, като поддържаните от Банката нива на капиталова адекватност надвишават регулативните изисквания. Веднъж годишно на своя сайт Банката публикува Годишно оповестяване на консолидирана основа във връзка с изискванията на чл. 70 на ЗКИ и на Регламент (ЕС) № 575, Глава Осма - Оповестяване на информация от институциите, в което Банката описва своите рисково претеглени активи, капиталови изисквания и капиталови буфери.

Банката е задължена да отговаря на външни капиталови изисквания, наложени от дейността ѝ в тази индустрия. Наложените капиталови изисквания могат да бъдат представени, както следва:

Считано от 28.06.2021 г., изискванията за отчетност от страна на кредитните институции се уреждат в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/451, който заменя Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014. В процеса на изготвяне на надзорната отчетност за капиталовите изисквания, Банката спазва установените от Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/451 изисквания.

Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013 и Регламент (ЕС) 2019/876 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници регламентират изискванията към капиталовата адекватност на банките.

Собственият капитал на Банката за регулаторни цели се състои от следните елементи:

- Капитал от първи ред (цялата сума се класифицира като базов собствен капитал от първи ред), който се състои от емитиран капитал, премийни резерви и общи резерви намалени със следните отбиви – положителна репутация, нематериални активи и други регулаторни корекции свързани с позиции, които се включват в счетоводния капитал или активите на Банката, но се третират по различен начин за регулиране на капиталовата адекватност.
- Капитал от втори ред: конвертируем дългов инструмент.

Банката изчислява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения (регулаторен) капитал и рисково-претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск.

При определяне на капиталовите изисквания за кредитен риск, Банката прилага преразгледания коефициент за подпомагане на малките и средни предприятия (МСП) и коригира размера на рисково претеглените експозиции към МСП съгласно чл. 501 от Регламента.

Съгласно чл. 500а от Регламента, чрез дерогация от чл. 114, параграф 2, до 31 декември 2022 г. за експозициите към централните правителства и централните банки на държави членки, когато тези експозиции са деноминирани и финансирани в местна валута на друга държава членка, се прилага 0% рисково тегло.

Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета установява заедно с Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета пруденциалната регулаторна рамка за кредитните институции и инвестиционните посредници, извършващи дейност в Съюза.

Банката поддържа регулаторен собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на капитал от първи ред, състоящ се от базов собствен капитал от първи ред, и капитал от втори ред.

Минималните регулаторни капиталови изисквания към банките са както следва:

- съотношение на обща капиталова адекватност 8 %;
- съотношение на капитала от първи ред 6 %.

Централна кооперативна банка АД е определена като друга системно значима институция (ДСЗИ), поради което на основание чл. 11, ал. 1 и 2 от Наредба № 8 и при отчитане на промяната в системната значимост на всяка от банките за периода от юни 2022 г. до юни 2023 г. БНБ определи ниво на буфер за 2023, на индивидуална и консолидирана основа за Централна кооперативна банка АД, в размер 0.50%, приложим към общата стойност на рисковите експозиции. През 2023 и 2022 г. националният регулатор не е извършил промяна в размера на буфера за ДСЗИ.

5. БАЗА ЗА КОНСОЛИДАЦИЯ

Консолидираният финансов отчет на Групата включва финансовите отчети на Централна кооперативна банка АД, София, Централна кооперативна банка АД, Скопие, Управляващо дружество "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД.

Налице е контрол, когато Групата е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от участието в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

Банката майка е дружество, което контролира дружество, в което е инвестирано, ако и само ако Банката майка притежава всички от следните:

- правомощия в дружеството, в което е инвестирано
- излагане на или права върху променливите приходи от неговото участие в дружеството, в което е инвестирано, както и
- възможност да използва своите правомощия в дружеството, в което е инвестирано, за да окаже въздействие върху размера на възвръщаемостта.

Дъщерно дружество е това дружество, в което Групата пряко или косвено притежава повече от половината от правата на глас или съществуват правомощия за упражняване на контрол върху него. Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен и е прехвърлен извън Групата.

Всички придобивания се отчитат, чрез прилагане на метода на покупка от датата, на която Групата ефективно получава контрол върху придобивания, както е посочено в МСФО 3. Групата включва в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход резултатите от дейността на придобитото дружество, както и признава в консолидирания отчет за финансовото състояние придобитите активи и поети пасиви и условни задължения на придобитото дружество, както и всякаква репутация, възникнала при придобиването.

Резултатите на придобитите или отписани през годината дъщерни дружества се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход от ефективната дата на придобиване или от ефективната дата на освобождаване отписването по подходящ начин.

При изготвянето на консолидирания финансов отчет, отчетите на Банката майка и дъщерните дружества са комбинирани ред по ред като се събират подобни активи, пасиви, елементи на собствен капитал, приходи и разходи.

Когато е необходимо, се извършват корекции на финансовите отчети на дъщерните дружества, за да се приведат техните счетоводни политики в съответствие с тези, използвани от Банката майка.

Вътрешногруповите операции, разчети, приходи и разходи се елиминират напълно при консолидацията.

Неконтролиращите участия в нетните активи и в печалбата или загубата на дъщерните дружества са представени отделно от тези принадлежащи на Групата.

Репутацията, възникнала при бизнес комбинации се проверява за обезценка веднъж годишно, или по-често, ако събития или промени в обстоятелствата дават индикации, че тя може да е обезценена.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

Дружествата, консолидирани във финансовия отчет на Групата, са:

Име на Дружеството	(%) собственост		Метод на консолидация
	31.12.2023	31.12.2022	
Централна кооперативна банка АД, Скопие	87.35%	87.35%	Пълна консолидация
Управляващо дружество ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	100%	100%	Пълна консолидация

Групата включва едно дъщерно предприятие, съдържащо неконтролиращо участие (НКУ).

Име на дъщерното предприятие	Дял на участието и правата на глас на НКУ		Обща всеобхватна загуба, разпределен на НКУ		Натрупани НКУ	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Централна кооперативна банка АД, Скопие	12.65%	12.65%	хил. лв. 168	хил. лв. 113	хил. лв. 5 692	хил. лв. 5 524

През 2023 г. и 2022 г. не са изплащани дивиденди на неконтролиращото участие.

6. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНИ БАНКИ

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в брой:		
В български лева	251 129	235 888
В чуждестранна валута	159 587	133 279
Парични средства на път:		
В български лева	397	29
В чуждестранна валута	158	705
Парични салда в Централните банки:		
Текуща сметка в български лева в БНБ	1 542 979	1 553 175
Текуща сметка в чуждестранна валута в БНБ	26 516	23 122
Текуща сметка в чуждестранна валута в НБРСМ	31 041	10 073
Минимални задължителни резерви в чуждестранна валута в Централни банки	-	11 387
Резервен обезпечителен фонд RINGS в БНБ	10 513	16 285
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНИ БАНКИ	2 022 320	1 983 943

Текущите сметки в Централните банки се използват за пряко участие на паричния пазар и на пазара на държавни ценни книжа, както и за целите на банковия сетълмент в съответната страна.

Търговските банки в България са задължени да поддържат минимален резерв при БНБ. Задължителният минимален резерв, който е безлихвен, се определя като процент от привлечените средства в лева и в чуждестранна валута, периодично определян от БНБ. Тези резерви се регулират на месечна база, като недостигът по тях води до начисляването на наказателни лихви. Централната банка не налага ограничения върху използването на минималните резерви като дневни отклонения в рамките на едномесечния период за регулиране са допустими.

В съответствие с разпоредбите на БНБ, Банката майка заделя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата за брутен сетълмент в реално време RINGS.

Минималните задължителни резерви в чуждестранна валута в Централни банки към 31.12.2022 г. се състоят от предоставени средства от страна на ЦКБ Скопие в НБРСМ.

7. ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Срочни депозити в местни банки		
В чуждестранна валута	12 322	2 144
Срочни депозити в чуждестранни банки в чуждестранна валута	12 805	15 544
Ностро сметки в местни банки		
В български лева	140	162
В чуждестранна валута	6 112	7 240
Ностро сметки в чужди банки в чуждестранна валута	25 392	44 726
Резервен обезпечителен фонд за платежна система STEP2	97 855	20 687
Коректив за очаквани кредитни загуби (Пояснение 37.1)	(33)	(27)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ	154 593	90 476

През периода Банката майка е стартирала участие в платежна система STEP2 за директно изпълнение на преводи в евро през Единната зона за плащания в евро (SEPA). В съответствие с разпоредбите за участие Банката майка определя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата STEP2.

8. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа	403 857	352 707
Обезпечени със залог на български държавни ценни книжа	39 415	41 878
Коректив за очаквани кредитни загуби (Пояснение 37.1)	(1 552)	(1 336)
ОБЩО ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА	441 720	393 249

Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа, е минимум 100%. Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, е минимум 120%. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2024 г. (2022 г.: между януари и юни 2023 г.).

9. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, са както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Български корпоративни ценни книжа	187 254	172 599
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	28 215	32 735
Средносрочни български държавни облигации	3 334	3 158
Дългосрочни български държавни облигации	1 838	2 501
Деривати, държани за търгуване	756	12
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	221 397	211 005

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2023 г. финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включват корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия. Българските корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на дружества в размер на 82 014 хил. лв. (2022 г.: 81 083 хил. лв.) и дялове в договорни фондове в размер на 105 240 хил. лв. (2022 г.: 91 516 хил. лв.)

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2023 г. чуждестранните корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на кредитни институции в размер на 7 585 хил. лв. (2022 г.: 9 475 хил. лв.), акции от капитала на нефинансови дружества в размер на 17 989 хил. лв. (2022 г.: 21 068 хил. лв.) и емисия от конвертируеми привилегиrowани акции 2 641 хил. лв. (2022 г.: 2 192 хил. лв.)

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2023 г. дериватите, държани за търгуване, са в размер на 756 хил. лв. и (2022 г.: 12 хил.

лв.), са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори, валутни суапове на открития пазар и опции.

10. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ

(а) Анализ по видове клиенти

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Граждани:		
В български лева	1 352 619	1 252 295
В чуждестранна валута	270 525	270 062
Предприятия:		
В български лева	1 281 100	1 298 301
В чуждестранна валута	402 871	487 526
	<u>3 307 115</u>	<u>3 308 184</u>
Коректив за очаквани кредитни загуби (Пояснение 37.1)	(46 602)	(40 684)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	<u>3 260 513</u>	<u>3 267 500</u>

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2023 г. включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 1 551 хил. лв. (2022 г.: 1 555 хил. лв.), включително резултат от сделки.

Ефектите от продажба на предоставени кредити и аванси на клиенти, когато възникнат такива, са представени в пояснение 28 Други нетни приходи от дейността.

Политиката във връзка с кредитния риск на предоставените кредити и аванси и обезпечеността по тях е представена в Пояснение 37.1.

(б) Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Групата или лихвен индекс за кредитите във валута плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

Рисковете, свързани с лихвените проценти, са разгледани в Пояснение 37.3.1.

11. ДРУГИ АКТИВИ

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Отсрочени данъчни активи	4 283	570
Текущи данъчни активи	6	1 545
Разходи за бъдещи периоди	4 215	4 040
Активи, придобити от обезпечения	23 506	31 988
Други активи	18 783	16 152
Общо други активи преди обезценка	<u>50 793</u>	<u>54 295</u>
Обезценка	-	(43)
ОБЩО ДРУГИ АКТИВИ	<u>50 793</u>	<u>54 252</u>

Разходите за бъдещи периоди представляват предплатени суми за реклама, наеми, застраховки и др. Групата е направила своя ежегоден анализ за наличие на индикации за обезценка до нетна реализируема стойност на активите, придобити от обезпечения. Заключениеето от извършените процедури е, че не са идентифицирани факти и обстоятелства, които да показват, че нетната реализируема стойност на активите, придобити от обезпечения, е по-ниска от тяхната балансова стойност.

12. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Български корпоративни ценни книжа	571 362	408 437
Дългосрочни български държавни облигации	13 414	13 720
Чуждестранни държавни облигации	-	118 232
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	3 454	5 372
Общо дългови ценни книжа	588 230	545 761
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	19 202	18 224
Капиталови инвестиции във финансови институции	758	758
Общо капиталови ценни книжа	19 960	18 982
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	608 190	564 743

Към 31 декември 2023 г. за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 5 417 хил. лв. (2022 г.: 4 529 хил. лв.), които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2023 г. българските корпоративни ценни книжа в размер на 571 362 хил. лв. (2022 г.: 408 437 хил. лв.) представляват облигации на български корпоративни емитенти.

Български ценни книжа

Към 31 декември 2023 г. държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 13 414 хил. лв. (2022 г.: 13 720 хил. лв.).

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2023 г. Групата не притежава чуждестранните държавни облигации (2022 г.: 118 232 хил. лв. в по-голямата си част представляват държавни облигации на страни от Европейския съюз).

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в чуждестранни търговски дружества.

Капиталови инвестиции в нефинансови институции

Към 31 декември 2023 г. капиталовите инвестиции в нефинансови институции в размер на 19 202 хил. лв. (2022 г.: 18 224 хил. лв.) представляват акции в търговски дружества.

Капиталови инвестиции във финансови институции

Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговска банка.

Капиталови инструменти, класифицирани като последващо оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Групата е класифицирала като капиталови инструменти, класифицирани като последващо оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, акции на дружества, които се считат за стратегически за дейността на Групата. Най-съществените инвестиции, включени в настоящата категория са акции на Борика АД, Visa Inc., Рой Пропърти Фънд АДСИЦ и др.

Групата е класифицирала тези инвестиции с посоченото алтернативно представяне е поради ключовото им значение за дейността на Групата и решението на Ръководството за дългосрочно държане на посочените инструменти.

Справедливите стойности на съществените капиталови инвестиции, последващо отчитани в настоящата категория, могат да бъдат представени, както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Visa Inc	7 282	6 379
Борика АД	5 961	5 960
Рой Пропърти Фънд АДСИЦ	1 963	2 191
Други	4 754	4 452
	19 960	18 982

През отчетния период Групата не е извършвала съществени отписвания на инвестиции в инструменти на собствения капитал, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Не е извършвано прехвърляне на преоценъчни резерви към неразпределената печалба.

Политиките на Групата за управление на пазарния риск върху финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са посочени в пояснение 37.3.

13. ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ

Финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност, се състоят от български държавни облигации, чуждестранни държавни облигации, по-голямата част на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Дългосрочни български държавни облигации	569 711	570 702
Средносрочни български държавни облигации	208 720	199 727
Чуждестранни държавни облигации	728 448	538 344
Български корпоративни облигации	7 964	7 964
Чуждестранни корпоративни облигации	30 136	19 651
Облигации, емитирани от НБРСМ	5 536	5 965
Коректив за очаквани кредитни загуби (Пояснение 37.1)	(2 260)	(674)
ОБЩО ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	1 548 255	1 341 679

Българските държавни облигации са разпределени в категории по оригиналния матуритет на държаните емисии. През периода Групата не е извършвала продажби на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност.

Български ценни книжа, заложи като обезпечение

Към 31 декември 2023 г. държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 521 024 хил. лв. (2022 г.: 538 556 хил. лв.) са заложи като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

14. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Земя	Сгради	Оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДА	Други дълготрайни активи	Общо
Брутна стойност								
1 януари 2022	9 947	96 279	44 121	12 725	34 333	7 290	50 137	254 832
Придобити	-	-	134	-	346	3 790	195	4 465
Трансфери	-	37	4 878	292	176	(6 371)	987	(1)
Отписани	-	-	(1 597)	(847)	(440)	(22)	(223)	(3 129)
Прехвърлени в инвестиционни имоти	(1 017)	-	-	-	-	-	-	(1 017)
Преценка	-	25 991	-	-	-	-	-	25 991
Курсови разлики	-	41	6	3	13	(1)	16	78
31 декември 2022	8 930	122 348	47 542	12 173	34 428	4 686	51 112	281 219
Придобити	-	-	156	-	415	7 277	178	8 026
Трансфери	-	-	1 823	2 097	496	(5 874)	1 458	-
Отписани	-	-	(7 346)	(436)	(812)	(16)	(3)	(8 613)
Преценка	-	1 697	-	-	-	-	-	1 697
Курсови разлики	-	-	6	3	1	(1)	-	9
31 декември 2023	8 930	124 045	42 181	13 837	34 528	6 072	52 745	282 338
Амортизация								
1 януари 2022	-	23 273	39 065	8 940	30 974	-	36 306	138 558
Начислена за периода	-	3 305	1 893	1 251	1 252	-	2 158	9 859
Амортизация на отписаните	-	-	(1 597)	(846)	(439)	-	(66)	(2 948)
Курсови разлики	-	6	7	-	10	-	14	37
31 декември 2022	-	26 584	39 368	9 345	31 797	-	38 412	145 506
Начислена за периода	-	2 648	2 284	1 083	788	-	1 487	8 290
Амортизация на отписаните	-	-	(7 333)	(435)	(803)	-	(3)	(8 574)
Курсови разлики	-	-	6	2	1	-	-	9
31 декември 2023	-	29 232	34 325	9 995	31 783	-	39 896	145 231
Натрупана обезценка към 31 декември 2022	-	-	-	-	-	-	5 156	5 156
Натрупана обезценка към 31 декември 2023	-	-	-	-	-	-	5 156	5 156
Нетна балансова стойност								
31 декември 2022	8 930	95 764	8 174	2 828	2 631	4 686	7 544	130 557
31 декември 2023	8 930	94 813	7 856	3 842	2 745	6 072	7 693	131 951

В разходите за придобиване на дълготрайни активи са включени и извършени от Групата ремонтни работи за преустройство на наети помещения в банкови офиси, които не са приключили към датата на изготвяне на консолидирания отчет за финансовото състояние.

Активите от категория Сгради на Групата са преоценени на 31 декември 2023 г. Оценките са извършени от независим оценител. За информация относно определянето на справедливата стойност на активи от група Сгради вижте пояснение 40.2.

Ако беше приложен моделът на цената на придобиване, балансовите стойности на преоценените активи сгради щяха да възлизат на 65 288 хил. лв. (2022 г.: 66 962 хил. лв.). Преоценените стойности включват преоценен резерв преди данъци в размер на 27 689 хил. лв. (2022 г.: 25 991 хил. лв.), който не подлежи на разпределение към собствениците на Групата.

Всички разходи за амортизация са включени на ред "Разходи за дейността" в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Към 31 декември 2023 г. Групата няма заложен свои дълготрайни активи като обезпечение и няма поети договорни ангажименти за придобиване на значими дълготрайни материални и нематериални активи.

Към 31 декември 2022 г. Групата няма заложен свои дълготрайни активи като обезпечение и няма поети договорни ангажименти за придобиване на значими дълготрайни активи.

15. АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ

Активите с право на ползване, признати от Групата във връзка с прилагането на МСФО 16 Лизинг, могат да бъдат представени, както следва:

	Земя и сгради	Транспортни средства	Общо
Брутна стойност			
1 януари 2022	80 742	2 543	83 285
Придобити	9 146	-	9 146
Отписани	(6 121)	-	(6 121)
31 декември 2022	83 767	2 543	86 310
Придобити	4 081	1 035	5 116
Отписани	(4 114)	(1 039)	(5 153)
31 декември 2023	83 734	2 539	86 273
Амортизация			
1 януари 2022	24 960	719	25 679
Начислена за периода, нетно	13 126	843	13 969
Амортизация на отписаните	(5 597)	-	(5 597)
31 декември 2022	32 489	1 562	34 051
Начислена за периода, нетно	13 022	855	13 877
Амортизация на отписаните	(4 000)	(1 039)	(5 039)
31 декември 2023	41 511	1 378	42 889
Нетна балансова стойност			
31 декември 2022	51 278	981	52 259
31 декември 2023	42 223	1 161	43 384

Задълженията за лизинг, съответстващи на активите с право на ползване, са представени в пояснение 22 Други задължения и пояснение 36 Лизинг. Матуритетната структура на задълженията по лизингови договори е представена в пояснение 36 Лизинг.

Всички разходи за амортизация на активи с право на ползване са включени на ред "Разходи за дейността" в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

16. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Балансова стойност към 1 януари	19 908	14 658
Придобити	13 426	-
Прехвърляния от активи, придобити от обезпечения към инвестиционен имот	8 291	1 017
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	3 037	4 229
Балансова стойност към 31 декември	44 662	19 904

Инвестиционните имоти на Групата към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. се състоят от земя и търговски сгради, част от които са отдадени под наем за период от 10 години. Приходите от наем на инвестиционни имоти за годината, приключваща на 31 декември 2023 г., са в размер на 162 хил. лв. (2022 г.: 176 хил. лв.). През отчетните периоди Групата не е извършвала преки разходи във връзка с инвестиционните имоти. Всички преки разходи, свързани с инвестиционните имоти, се покриват от лизингополучателите.

Информация за справедливата стойност на инвестиционните имоти е представена в пояснение 40.2.

17. РЕПУТАЦИЯ

През февруари 2008 г. ЦКБ АД, София придобива 62.57% от капитала на „Силекс банка“ АД, гр. Скопие, Република Северна Македония. След това придобиване, Банката майка притежава общо 75.51% от капитала на „Силекс банка“ АД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Стойността на придобиване в размер на 27 075 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Придобитите нетни активи са в размер на 18 759 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 8 316 хил. лв.

През септември 2008 г. е увеличен капитала на дъщерното предприятие, като след увеличението Банката майка притежава общо 82.57% от капитала на „Силекс банка“ АД.

През октомври 2008 г. наименованието на дъщерното дружество се променя на Централна кооперативна банка АД, Скопие. Към 31 декември 2023 г. Групата отчита репутация във връзка с инвестицията си в ЦКБ АД, Скопие в размер на 4 184 хил. лв. (2022 г.: 4 184 хил. лв.)

През декември 2011 г. Банката майка придобива 500 000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на Управляващо дружество „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество.

Стойността на придобиване в размер на 3 200 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Справедливата стойност на придобитите нетни активи е в размер на 1 754 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 1 446 хил. лв.

Към 31 декември 2023 г. Групата отчита репутация във връзка с инвестицията си в „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД в размер на 1 446 хил. лв. (2022 г.: 1 446 хил. лв.)

Към 31 декември 2023 г. Групата е извършила тест за обезценка на репутацията, придобита в бизнес комбинацията, и не е установила индикация за обезценка.

18. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Безсрочни депозити от местни банки:		
- в български лева	1 729	3 424
- в чуждестранна валута	4 643	4 279
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	5 022	7 002
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български лева	46	34
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	5 870	489
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2 446	2 445
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	19 756	17 673

19. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ

(а) Анализ по срочност и вид валута

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Безсрочни депозити		
В лева	2 718 176	2 528 509
В чуждестранна валута	337 772	340 619
	3 055 948	2 869 128
Срочни депозити		
В лева	1 311 042	1 258 401
В чуждестранна валута	1 503 831	1 461 924
	2 814 873	2 720 325
Спестовни влогове		
В лева	1 257 671	1 206 604
В чуждестранна валута	512 625	531 679
	1 770 296	1 738 283
Други депозити		
В лева	1 621	15 133
В чуждестранна валута	4 029	1 313
	5 650	16 446
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	7 646 767	7 344 182

(б) Анализ по вид клиент и вид валута

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Депозити на граждани		
В български лева	3 895 576	3 509 525
В чуждестранна валута	2 106 598	2 057 402
	<u>6 002 174</u>	<u>5 566 927</u>
Депозити на предприятия		
В български лева	1 392 933	1 497 616
В чуждестранна валута	248 506	275 070
	<u>1 641 439</u>	<u>1 772 686</u>
Депозити на други институции		
В български лева	1	1 506
В чуждестранна валута	3 153	3 063
	<u>3 154</u>	<u>4 569</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u>7 646 767</u>	<u>7 344 182</u>

Ликвидната структура на задълженията към депозанти е представена в Пояснение 37.2.

20. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ

20.1. Конвертируема облигация на ЦКБ АД, София

През декември 2013 г. Банката майка е издала чрез публично предлагане емисия конвертируеми облигации в размер на 36 000 000 евро, разпределени в 36 000 броя облигации с номинална стойност от 1 000 евро. Облигациите са подчинени, необезпечени, лихвоносни, свободнопрехвърляеми, безналични, конвертируеми в обикновени акции на Банката майка. Облигационният заем е сключен за срок от 7 години при 4.5% годишна лихва с плащане на главницата по заема еднократно на първоначалния падеж на емисията – 10.12.2020 г.. Съгласно условията на емисията облигационерите нямат право на предсрочна изискуемост на лихви и главница по облигационния заем, включително при неизпълнение от страна на емитента, освен при наличие на определени условия към момента на плащането и след предварително разрешение на БНБ. Изменения и допълнения в условията по облигационната емисия могат да бъдат извършвани само при наличие на предварително писмено разрешение на БНБ.

През месец декември 2016 г. след получени разрешения от БНБ са извършени промени в условията на облигационната емисия, съобразно които датата на падеж на облигационната емисия се променя от 7 години след датата на Емисията на 10 години след датата на Емисията, дата на падеж на облигационната емисия след промяната е 10.12.2023 г., а дължимата лихва по облигационната емисия се променя от 4.5% на 3.6% годишно, считано от 11.12.2016 г.

На 25 февруари 2019 г. в Търговския регистър е вписано увеличението на капитала на Банката майка, чрез издаване на нови акции, емитирани чрез конвертиране на облигации, е вписано по партидата на Банката майка. Увеличението на капитала в резултат на конвертирането облигации на стойност 45 002 хил. лв., е в размер на 13 975 679 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. След увеличението емитираният акционерен капитал на Банката майка се състои от 127 129 970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката майка.

На проведено на 12.08.2020 г. Общо събрание на облигационерите от емисия конвертируеми облигации е взето решение за изменение в условията на облигационния заем, които включват промяна на датата на падеж на главницата от 10.12.2023 г. на 10.12.2028 г., намаление на лихвения процент от 3.60% на 2.75% годишно, считано от 11.12.2020 г. Банката майка не е признала ефект от модификация на финансовия пасив.

През месец декември 2021 г. настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 357 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите.

През месец декември 2022 г. настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 357 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите.

След получено разрешение от БНБ и взето решение на проведено на 15.11.2023 г. Общо събрание на облигационерите са изменени условията по емисия конвертируеми облигации, които включват промяна на датата на падеж на главницата от 10.12.2028 г. на 10.12.2033 г., увеличение на лихвения процент от 2.75% на 3.60% годишно, считано от 11.12.2023 г. Банката не е признала ефект от модификация на финансовия пасив.

През месец декември 2023 г. е настъпило поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 357 хил. евро, което е изплатено на облигационерите.

Задължението по облигационния заем към 31.12.2023 г. е размер на 25 463 хил. лв. (2022 г.: 25 450 хил. лв.)

20.2. Конвертируема облигация на ЦКБ АД, Скопие

През март 2019 г. ЦКБ АД, Скопие, емитира чрез публично предлагане конвертируеми облигации в размер на 5 000 000 евро, разпределени в 5 000 облигации с номинална стойност 1 000 евро. Облигациите са подчинени, необезпечени, лихвоносни, свободно прехвърляеми, безналични, конвертируеми в обикновени акции на дъщерната банка. Облигационният заем е за срок от 7 години при годишен лихвен процент 2.20%, като главницата се изплаща еднократно на падежа на емисията - 22.03.2026 г. Лихвените плащания се извършват веднъж годишно с падежи, както следва: 22.03.2020 г., 22.03.2021 г., 22.03.2022 г., 22.03.2023 г., 22.03.2024 г., 22.03.2025 г. и 22.03.2026 г. Към 31 декември 2023 г. нито един притежател на облигации не е упражнил правото си да конвертира облигациите в акции.

Стойността на задължението по облигациите на ЦКБ АД, Скопие към 31.12.2023 г. възлиза на 9 928 хил. лв. (5 072 хил. евро), в т.ч. лихви и отразени задължения, свързани с издаването на емисията.

Балансовата стойност на облигационните заеми, включени в консолидирания отчет за финансовото състояние могат да бъдат представени, както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Конвертируема облигация на ЦКБ АД, София	25 463	25 450
Конвертируема облигация на ЦКБ АД, Скопие	9 928	9 920
	<u>35 391</u>	<u>35 370</u>

21. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Провизиите за очаквани кредитни загуби съгласно МСФО 9 за отразените като задбалансови позиции гаранции, акредитиви и кредитни ангажименти, са определени от страна на Групата, както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Провизии за очаквани кредитни загуби за гаранции, акредитиви и кредитни ангажименти	332	481
ОБЩО ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ	<u>332</u>	<u>481</u>

22. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по лизингови договори (пояснение 36)	41 204	48 284
Приходи за бъдещи периоди	2 500	2 723
Задължения към персонала по неизползван платен отпуск	3 814	3 101
Задължения към персонала при пенсиониране	2 027	1 730
Отсрочени данъчни пасиви	7 849	3 760
Деривати, държани за търгуване	166	677
Други задължения	13 174	6 993
ОБЩО ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	<u>70 734</u>	<u>67 268</u>

Задълженията по лизингови договори на Групата са подробно представени в пояснение 36.

22.1. Задължения към персонала при пенсиониране

Към 31 декември 2023 г. и 2022 г. Банката е изчислила ефекта на бъдещите задължения за пенсии към персонала, като е формирала и отразила съответна провизия за определения ефект за 10 годишен период от време. Периодите след 10-тата година имат голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията, свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Банката, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дисконтиране и увеличение на доходите. При определянето на пенсионните задължения Банката е използвала дисконтов процент от 5.24% и увеличение на възнагражденията с 1% годишно. В процеса по определянето на пенсионните задължения Банката е използвала лицензиран актюер.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
РАЗМЕР НА ЗАДЪЛЖЕНИЕТО КЪМ 1 ЯНУАРИ	1 671	1 687
Разходи за лихви	88	76
Разходи за текущ трудов стаж	132	116
Изплатени доходи	(102)	(159)
Актюерски загуби	238	10
РАЗМЕР НА ЗАДЪЛЖЕНИЕТО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ	2 027	1 730

22.2. Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2023 г. дериватите, държани за търгуване, са в размер на 166 хил. лв. (2022 г.: 677 хил. лв.) и са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

23. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

23.1. Емитиран капитал

Към 31 декември 2023 г. и 2022 г. емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката майка се състои съответно от 127 129 970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката майка.

Предприятието майка на Банката майка, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД. Химимпорт АД е публично дружество, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери	2023		2022	
	Капитал	Процент	Капитал	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77 610	61.05	77 610	61.05
Химимпорт АД	10 475	8.24	10 475	8.24
ЗАД Армеец АД	8 992	7.07	8 992	7.07
Универсален пенсионен фонд Съгласие	8 872	6.98	8 872	6.98
Други	21 181	16.66	21 181	16.66
	<u>127 130</u>	<u>100.00</u>	<u>127 130</u>	<u>100.00</u>

23.2. Премийен резерв

Премийният резерв на Групата към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. е в размер на 110 470 хил. лв.

23.3. Други резерви, включително неразпределена печалба

Резервите, включително неразпределена печалба, към 31 декември 2023 г. включват неразпределима част в размер на 7 059 хил. лв. (2022 г.: 7 059 хил. лв.) и разпределима част в размер на 388 297 хил. лв. (2022 г.: 349 700 хил. лв.)

23.4. Преоценъчни резерви

	Резерв от преценка на капиталови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Резерв от преценка на дългови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	Резерв от преценка на планове с дефинирани доходи във връзка с пенсионни задължения към персонала	Резерв от преценка на нефинансови активи, нетно от данъци	Общо
САЛДО КЪМ 1 ЯНУАРИ 2022	314	12 115	(664)	-	11 765
Промяна в справедливата стойност на капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2 556	-	-	-	2 556
Промяна в справедливата стойност на дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	(15 252)	-	-	(15 252)
Рекласифициране в печалбата или загубата в резултат от освобождаване от дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	(8 070)	-	-	(8 070)
Промяна в размера на очаквани кредитни загуби	-	113	-	-	113
Преоценка на планове с дефинирани доходи	-	-	(6)	-	(6)
Преоценка на нефинансови активи	-	-	-	25 991	25 991
ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА ПРЕДИ ДАНЪЦИ	2 556	(23 209)	(6)	25 991	5 332
Данъчен разход	(256)	(2 321)	-	(2 599)	(5 176)
Друг всеобхватен доход за годината след данъци	2 300	(25 530)	(6)	23 392	156
Дял на неконтролиращото участие	-	-	-	(63)	(63)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022	2 614	(13 415)	(670)	23 329	11 858
Промяна в справедливата стойност на капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	498	-	-	-	498
Промяна в справедливата стойност на дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	24	-	-	24
Рекласифициране в печалбата или загубата в резултат от освобождаване от дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	23 330	-	-	23 330
Промяна в размера на очаквани кредитни загуби	-	888	-	-	888
Преоценка на планове с дефинирани доходи	-	-	(238)	-	(238)
Преоценка на нефинансови активи	-	-	-	1 698	1 698
Друг всеобхватен доход за годината преди данъци	498	24 242	(238)	1 698	26 200
Данъчен разход	(50)	(2 332)	-	(170)	(2 552)
Друг всеобхватен доход за годината след данъци	448	(21 910)	(238)	1 528	23 648
Дял на неконтролиращото участие	-	-	-	-	-
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2023	3 062	(8 495)	(908)	24 857	35 506

23.5. Резерв от преизчисление на чуждестранна дейност

Към 31 декември 2023 г. е формиран отрицателен резерв от курсови разлики в размер на 3 хил. лв. в резултат на преизчисляване на чуждестранна дейност поради промяна във валутни курсове (2022 г.: (2) хил. лв.).

24. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лихви по видове източници:		
Приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва		
Кредити	105 782	98 493
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	23 708	18 610
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	19 289	14 635
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	26 516	10 599
Депозити в банки	25 815	4 817
Общо приходи от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва	201 110	147 154
Други приходи от лихви		
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	23	8
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	201 133	147 162

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лихви по класификационни групи:		
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	5	8
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	23 725	18 610
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	177 403	128 544
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	201 133	147 162

Увеличението на приходите от лихви се дължи на увеличение на лихвените активи и общия ръст на лихвените равнища в световен мащаб.

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за лихви по видове източници:		
Разходи за лихви, изчислени по метода на ефективната лихва		
Депозити на клиенти	(4 306)	(4 695)
Депозити на банки	(518)	(401)
Емитирани облигации	(934)	(798)
Лихви по лизинг	(1 519)	(1 714)
Други	(88)	(74)
Други разходи за лихви		
Отрицателна лихва върху свръхрезерви при БНБ	-	(2 389)
Отрицателна лихва по предоставени средства в банки и други активи	-	(1 469)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	(7 365)	(11 540)

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за лихви по класификационни групи:		
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност	(7 365)	(7 682)
Отрицателна лихва по активите	-	(3 858)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	(7 365)	(11 540)

25. ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ

Групата представя приходи по договори с клиенти съгласно МСФО 15 от предоставянето на следните основни видове услуги:

ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от такси от услуги, които се предоставят с течение на времето:		
Банкови преводи в страната и чужбина	35 659	34 546
Обслужване на сметки	19 565	18 381
Такси, свързани с кредитни експозиции	6 495	6 815
Обслужване по задбалансови ангажименти	835	920
Други приходи	18 280	18 477
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	80 834	79 139

РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Банкови преводи в страната и чужбина	(18 159)	(15 900)
Освобождаване на ценни пратки	(1 877)	(1 982)
Обслужване на сметки	(481)	(865)
Сделки с ценни книжа	(446)	(351)
Други разходи	(2 458)	(1 970)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	(23 421)	(21 068)

26. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Печалба/(загуба) от преоценка с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	9 501	(13 845)
Печалба от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно	3	3 403
Загуба от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	(246)	(1 974)
Загуба от преоценка на ценни книжа, държани за търгуване, нетно	(147)	(3 612)
Печалба от операции с ценни книжа, държани за търгуване, нетно	2 555	271
Получено обезщетение във връзка с промяна в справедливата стойност на ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	19 956
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА, НЕТНО	11 666	4 199

27. НЕТНИ ЗАГУБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

Нетната загуба от промяна на валутни курсове е в резултат на:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Загуба от валутни сделки, нетно	(3 371)	(492)
Печалба/(загуба) от валутна преоценка, нетно	1 153	(5 267)
ОБЩО ЗАГУБА ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ, НЕТНО	(2 218)	(5 759)

Загубата от сделки представлява нетната загуба, възникваща от покупко-продажба на чуждестранни валути. Резултатът от преоценка представлява печалба/загуба от преоценката в български лева на активите и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута.

28. ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от дивиденди	1 572	1 109
Приходи от цесионни договори	15	20
Печалба от продажба на дълготрайни материални активи (Загуба)/печалба от продажба на активи, придобити от обезпечения	40	93
Промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	(192)	16
Други приходи от дейността	3 037	4 229
ОБЩО ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	4 512	4 746
	8 984	10 213

Приходите от цесионни договори през 2023 г. в размер на 15 хил. лв. (2022 г. : 20 хил. лв.) произтичат от прехвърлени от страна на Групата чрез договори за цесия парични вземания.

29. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за заплати и други разходи за персонала	(68 637)	(58 577)
Административни и маркетингови разходи	(40 052)	(41 554)
Амортизация	(22 167)	(23 828)
Материали и ремонти	(7 583)	(7 605)
Други разходи	(26 183)	(26 090)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	(164 622)	(157 654)

В разходите за дейността са отразени и начислените за 2023 г. на регистрираните одитори суми в размер на 1 762 хил. лв. (2022 г.: 1 678 хил. лв.), в т.ч. 1 380 хил. лв. за независим финансов одит (2022 г.: 1 473 хил. лв.) и 382 хил. лв. за други разрешени услуги (2022 г.: 205 хил. лв.). Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

30. РАЗХОДИ ЗА КРЕДИТНИ ЗАГУБИ ПО ФИНАНСОВИ АКТИВИ

Разходите за обезценки за 2023 г. съгласно МСФО 9 са представени както следва:

2023	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Предоставени ресурси и аванси на банки	-	-	-	-
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(216)	-	-	(216)
Предоставени кредити и аванси на клиенти	(1 015)	85	(6 014)	(6 944)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(888)	-	-	(888)
Дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност	(1 565)	-	-	(1 565)
Други активи	-	-	-	-
Общо нетни разходи за обезценки за несъбираемост	(3 684)	85	(6 014)	(9 613)

Разходите за обезценки за 2022 г. съгласно МСФО 9 са представени както следва:

2022	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Предоставени ресурси и аванси на банки	5	-	-	5
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(90)	-	-	(90)
Предоставени кредити и аванси на клиенти	(1 813)	133	(1 100)	(2 780)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	113	-	-	113
Дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност	(20)	-	-	(20)
Други активи	(4)	-	(18)	(22)
Общо нетни разходи за обезценки за несъбираемост	(1 809)	133	(1 118)	(2 794)

31. ДАНЪЦИ

Разходите за данъци са представени както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за текущи данъци	(11 312)	(636)
Разходи от отсрочени данъци, свързани с възникване и възстановяване на временни разлики	(206)	(411)
Данъчен ефект от рекласификация през друг всеобхватен доход на дългови инструменти	2 331	(2 819)
Данъчен ефект от рекласификация през друг всеобхватен доход на капиталови инструменти	50	256
Корекции за равнение на данъчния ефект за вътрешногрупови сделки, елиминирани на групово ниво	(2)	9
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ДОХОДА	(9 139)	(3 601)
Данъчни разходи, признати директно в другия всеобхватен доход	(170)	(2 599)

Разходите за текущи данъци представляват сумата на платимия данък според българското и македонското законодателство и законните данъчни ставки от 10% за 2023 г. и 2022 г. за България и Северна Македония. Приходите или разходите за отсрочени данъци произлизат от промяната на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и отсрочените данъчни пасиви. Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2023 г. и 2022 г. са изчислени на база данъчна ставка в размер на 10%, в сила за 2023 г. и 2022 г. за България и Северна Македония.

Отсрочените данъчни активи са както следва:

	Към 01.01.2023	Признати в печалбата и загубата	Признати в другия всеобхватен доход	Към 31.12.2023
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отсрочени данъчни активи:				
Други задължения (неизползвани отпуски)	296	64	-	360
Задължения към персонала при пенсиониране	100	12	-	112
Лизинг	158	3 653	-	3 811
Дълготрайни материални и нематериални активи	16	(16)	-	-
Отсрочени данъчни пасиви:				
Активи с право на ползване	-	(3 549)	-	(3 549)
Сливане на дружества през 2010	(209)	-	-	(209)
Вливане на дружество през 2016	(61)	61	-	-
Преоценка на инвестиционни имоти	(891)	(365)	-	(1 256)
Преоценка на сгради, използвани в банковата дейност	(2 599)	(66)	(170)	(2 835)
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	570	3 713	-	4 283
Отсрочени данъчни пасиви	(3 760)	(3 919)	(170)	(7 849)
Признати в общия всеобхватен доход		(206)	(170)	

	Към 01.01.2022	Признати в печалбата и загубата	Признати в другия всеобхватен доход	Към 31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отсрочени данъчни активи:				
Други задължения (неизползвани отпуски)	251	45	-	296
Задължения към персонала при пенсиониране	97	3	-	100
Лизинг	126	32	-	158
Дълготрайни материални и нематериални активи	6	10	-	16
Отсрочени данъчни пасиви:				
Сливане на дружества през 2010	(209)	-	-	(209)
Вливане на дружество през 2016	(61)	-	-	(61)
Преоценка на инвестиционни имоти	(390)	(501)	-	(891)
Преоценка на сгради, използвани в банковата дейност	-	-	(2 599)	(2 599)
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	480	90	-	570
Отсрочени данъчни пасиви	(660)	(501)	(2 599)	(3 760)
Признати в общия всеобхватен доход		(411)	(2 599)	

Връзката между разходите за данъци в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и счетоводната печалба е както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Печалба преди данъци	95 584	42 124
Данъци по приложими данъчни ставки: 10% за 2023 и 2022 за България и Северна Македония	(11 312)	(4 212)
Данъчен ефект от необлагаеми приходи/неданъчно намалени разходи от сделки с акции на регулирана местна борса, дивиденди и др., нетно	2 173	611
РАЗХОДИ ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ДОХОДА	(9 139)	(3 601)
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	9.56%	8.55%

32. ДОХОД НА АКЦИЯ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА МАЙКА (В ЛЕВА)

	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	86 445	38 523
Средно претеглен брой акции	127 129 970	127 129 970
ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)	0.68	0.30

Основният доход на акция е определен като нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката майка, разделена на средно претегления брой на обикновените акции в обръщение, за годината, приключваща, съответно на 31 декември 2023 г. и 2022 г. Среднопретегленият брой акции се изчислява като сума от броя на обикновените акции в обръщение в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените или новоemitираните обикновени акции през периода, умножен по средновременния фактор. Средновременният фактор е равен на броя на дните, през които конкретните акции са били в обръщение, съотнесен към общия брой на дните през периода.

	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Коригирана нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	87 144	39 221
Средно претеглен брой акции	135 020 711	135 020 711
ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)	0.65	0.29

	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Средно претеглен брой акции, използван за доход на акция	127 129 970	127 129 970
Потенциален брой акции от емитирани конвертируеми облигации	7 890 741	7 890 741
СРЕДНО ПРЕТЕГЛЕН БРОЙ АКЦИИ, ИЗПОЛВАН ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)	135 020 711	135 020 711

Коригираната нетна печалба за нуждите на определянето на дохода на акция с намалена стойност е изчислена чрез коригиране на нетната печалба за периода с разходите за лихви по емитирана облигационна емисия, оповестена в пояснение 20.

	Годината, приключваща на 31.12.2023	Годината, приключваща на 31.12.2022
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	86 445	38 523
Разходи за лихви по емитирани конвертируеми облигации	699	698
КОРИГИРАНА НЕТНА ПЕЧАЛБА, ИЗПОЛЗВАНА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ	87 144	39 221

33. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

За да посрещне финансовите нужди на клиентите, Групата поема различни неотменими ангажименти и условни задължения. Те се състоят от финансови гаранции и други неотменими ангажименти за отпускане на кредити. Въпреки че тези задължения може да не бъдат признати в отчета за финансовото състояние, те съдържат кредитен риск и следователно представляват част от общия риск на Групата.

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва:

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Банкови гаранции		
В български лева	27 423	50 746
В чуждестранна валута	25 546	25 928
Очаквани кредитни загуби	(12)	(54)
Общо банкови гаранции, нетно	52 957	76 620
Неотменими ангажименти	109 330	89 251
Очаквани кредитни загуби	(319)	(428)
Общо неотменими ангажименти, нетно	109 011	88 823
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	162 299	165 925
ОБЩО ЗАГУБА ОТ ОБЕЗЦЕНКА	(331)	(482)
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, НЕТНО	161 968	165 443

Към 31 декември 2023 г. Групата има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 109 330 хил. лв. (2022 г.: 89 251 хил. лв.) Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

34. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, ПРЕДСТАВЕНИ В ОТЧЕТА ЗА ПАРИЧНИЯ ПОТОК

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Парични средства	411 271	369 558
Парични средства в Централни Банки	1 611 049	1 614 041
Предоставени ресурси и аванси на банки с падеж до 3 месеца	151 949	87 559
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ	2 174 269	2 071 158

През представените отчетни периоди Групата е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Групата е придобила активи с право на ползване в размер на 13 426 хил. лв. (2022 г: 7 109 хил. лв.).

35. РАВНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

Промените в задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Емитирани облигации	Задължения по лизингови договори	Общо
1 януари 2023 г.	35 370	47 843	83 213
Парични потоци:			
Плащания	(914)	(13 710)	(14 624)
Непарични промени:			
Начислени лихви	934	1 519	2 453
Придобити активи с право на ползване	-	5 116	5 116
Други изменения	1	436	437
31 декември 2023 г.	35 391	41 204	76 595
	Емитирани облигации	Задължения по лизингови договори	Общо
1 януари 2022 г.	25 450	51 296	76 746
Парични потоци:			
Плащания	(699)	(13 269)	(13 968)
Непарични промени:			
Начислени лихви	699	1 714	2 413
Придобити активи с право на ползване	-	9 146	9 146
Отписани пасиви	-	(603)	(603)
Ефект от прехвърляне на облигация на ЦКБ Скопие	9 920	-	9 920
31 декември 2022 г.	35 370	48 284	83 654

36. ЛИЗИНГ

36.1. Лизинг като лизингополучател

36.1.1. Лизингови плащания, признати като пасив

	Към 31.12.2023 в хил. лв.	Към 31.12.2022 в хил. лв.
Класифицирани като:		
Нетекущи	27 895	36 844
Текущи	13 309	11 460
	41 204	48 304

Групата наема множество офис помещения, в които извършва своята дейност чрез банкови офиси. Групата е страна и по договори за лизинг на транспортни средства. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в отчета за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти (например, лизингови плащания, базирани на процент от продажбите на Групата) се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Групата класифицира активите си с право на ползване по последователен начин в „Дълготрайни активи и активи с право на ползване“ (вижте пояснение 15).

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Групата, освен ако Групата има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване.

Някои лизингови договори съдържат опция за директна покупка на основния актив по лизинга в края на срока на договора или за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Групата да продава или залага наетите активи като обезпечение. Съгласно договора за лизинг на офис сградата и производствените помещения, Групата трябва да поддържа наетите имоти в добро състояние и да върне имотите в първоначалното им състояние след изтичане на лизинговия договор. Групата е длъжна да застрахова наетите имоти, машини и съоръжения и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2023 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
31 декември 2023 г.							
Лизингови плащания	12 223	9 278	6 343	5 112	4 823	7 102	44 881
Финансови разходи	(1 139)	(862)	(633)	(461)	(303)	(279)	(3 677)
Нетна настояща стойност	11 084	8 416	5 710	4 651	4 520	6 823	41 204

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2022 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
31 декември 2022 г.							
Лизингови плащания	12 829	10 756	8 075	5 686	4 819	10 934	53 099
Финансови разходи	(1 369)	(1 087)	(798)	(593)	(432)	(516)	(4 795)
Нетна настояща стойност	11 460	9 669	7 277	5 093	4 387	10 418	48 304

36.1.2. Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Групата е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са за наем на активи с ниска стойност. Плащания, направени по тези лизингови договори, се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

Разходите за 2023 г., свързани с плащания, които не са включени в оценката на задълженията по лизингови договори, произтичащи от краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност са в размер на 2 673 хил. лв. (2022 г.: 2 450 хил. лв.)

Към 31 декември 2023 г. Групата е поела ангажимент за плащания по краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност и общата сума на поетите задължения към тази дата е 1 267 хил. лв. (2022: 1 063 хил. лв.).

Суми, признати в печалбата и загубата

	Към 31.12.2023	Към 31.12.2022
Разходи за амортизация на активи с право на ползване	(13 877)	(13 969)
Разходи за лихви по лизингови задължения	(1 519)	(1 714)
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност	(2 673)	(2 450)

Дължими минимални лизингови плащания

	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	Общо
31 декември 2023 г.							
Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване	1 000	137	59	11	7	53	1 267
31 декември 2022 г.							
Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване	797	121	54	20	12	59	1 063

Групата не е изправена пред значителен ликвиден риск по отношение на лизинговите си задължения. Лизинговите задължения се наблюдават в рамките на Дирекция Финансово-счетоводна на Групата. Лизинговите задължения са деноминирани в български левове и евро.

36.2. Оперативен лизинг като лизингодател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг, които Групата е сключила като лизингодател за отдаване под наем на недвижими имоти и други дълготрайни материални активи, са представени както следва:

В хил. лв.

	<u>Минимални лизингови постъпления</u>						
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	Общо
31 декември 2023 г.	965	749	261	193	170	868	3 206
31 декември 2022 г.	962	853	712	213	167	797	3 704

Лизинговите плащания, признати като приход за периода, възлизат на 965 хил. лв. (2022: 962 хил. лв.). Групата няма индивидуално значими лизингови ангажименти.

37. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Рискът в дейността на Групата, свързан с финансови инструменти, е възможността фактическите постъпления от притежаваните финансови инструменти да не съответстват на очакваните. Спецификата на банковата дейност извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптималната ликвидност и диверсификация на портфейла. Основната цел, при управлението на риска, е по изчерпателен и категоричен начин да представя и анализира видовете риск, на които е изложена Групата.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информиране и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на Групата по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на "предпазливост", който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисково претеглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Групата в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - изготвят предложения до УС, Изпълнителните директори и Прокуриста по отношение рамката и основните параметри на дейността по управление на риска;
- Изпълнителни директори и Прокурист – осъществяват общия контрол, организират и ръководят процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Групата стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Групата – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни единици.

Притежаваните от Групата експозиции в деривативни финансови инструменти, са представени по справедлива стойност и представляват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори, валутни суапове на открития пазар и опционни сделки с базови активи финансови инструменти. Тези сделки, търгувани от страна на Групата за собствена сметка, не са със съществен размер и са с матуритет под 1 година и Групата не е изложена на съществени рискове, произтичащи от тези инструменти.

Естеството и същността на рисковете, на които са изложени финансовите инструменти, притежавани от Групата са следните:

- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Пазарен риск
 - Лихвен риск
 - Валутен риск
 - Ценови риск

37.1. Кредитен риск

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, произтичаща от неизпълнение на договорни задължения на контрагента по притежавани от Групата финансови активи. Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. Групата е структурирала звена за наблюдение и управление на кредитния риск за отделните бизнес сегменти, като прилага индивидуални кредитни политики. Кредитният риск на отделните експозиции се управлява през целия живот на експозицията – от вземането на решение за формиране на експозицията до пълното ѝ погасяване. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Политиките за управление на риска в съответствие с МСФО 9 са представени в пояснение 4.8.3.

Кредитният риск, оценен като вероятност от неизпълнение на кредитите, включени в модела за колективно провизиране, към 31.12.2023 г., може да бъде представен както следва:

	Min PD	Max PD	Потребителски	Ипотечни	Корпоративни	Общо
			хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Фаза 1	0.07%	9.08%	418 216	1 182 109	1 372 886	2 973 211
Фаза 2	0.13%	99.00%	2 073	4 562	7 721	14 356
Фаза 3		100.00%	658	928	-	1 586
			420 947	1 187 599	1 380 607	2 989 153

Кредитният риск, оценен като вероятност от неизпълнение на кредитите, включени в модела за колективно провизиране, към 31.12.2022, може да бъде представен както следва:

	Min PD	Max PD	Потребителски	Ипотечни	Корпоративни	Общо
			хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Фаза 1	0.07%	9.08%	412 961	1 083 730	1 400 571	2 897 262
Фаза 2	0.34%	99.00%	2 576	4 673	7 745	14 994
Фаза 3		100.00%	1 812	2 545	-	4 357
			417 349	1 090 948	1 408 316	2 916 613

Бележки 37.1.1 и 37.1.2 представят анализите, извършвани от Групата, относно кредитния риск в съответствие с МСФО 9.

Паричните средства и паричните салда в Централната банка в размер на 2 022 320 хил. лв. не са носители на съществен кредитен риск за Групата поради тяхното естество и възможността Групата да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки в размер на 154 593 хил. лв. представляват основно депозити в международни и български финансови институции с падеж до 7 дни.

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 441 720 хил. лв. носят кредитен риск за Банката в зависимост от риска на предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 39 415 хил. лв. са обезпечени с държавни ценни книжа, емитирани от Република България. Останалата част от вземанията в размер на 402 305 хил. лв. са обезпечени с корпоративни ценни книжа и носят риск в зависимост от емитента на ценните книжа, предоставени като обезпечение.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, в размер на 221 397 хил. лв., представляват: капиталови инструменти (акции) в български предприятия в размер на 82 014 хил. лв. и в чуждестранни кредитни институции в размер 7 585 хил. лв. и чуждестранни нефинансови предприятия в размер 20 630 хил. лв.; дялове в български договорни фондове на стойност 105 240 хил. лв. – с рисково тегло в зависимост от вида на базисния актив; дългови инструменти, емитирани от Република България, в размер на 5 172 хил. лв.; и деривати – 756 хил. лв.

Капиталовите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, в размер на 19 960 хил. лв., представляват акции във финансови и нефинансови предприятия, които носят кредитен риск.

Дългови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и емитирани от Република България, в размер на 13 414 хил. лв.

Дълговите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 574 816 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 574 816 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от Република България, са с балансова стойност в размер на 777 839 хил. лв. и носят кредитен риск в зависимост от оригиналната валута на издадената емисия. Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от други държави и централни банки, са с балансова стойност в размер на 732 358 хил. лв., и носят кредитен риск за Групата в зависимост от кредитния рейтинг на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от местни и чуждестранни дружества с балансова стойност в размер на 38 058 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност е в зависимост от кредитния рейтинг на емитента.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с балансова стойност в размер на 3 260 513 хил. лв. носят кредитен риск за Групата. За определянето на размера на изложеност на Групата към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Групата, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Групата прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложиени в банковото законодателство на Република България и в МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ, максималната изложеност на Групата за кредитен риск е в размер на 1 965 218 хил. лв.

Към 31 декември 2023 размерът на формираните от Групата провизии за покриване на очаквани кредитни загуби на кредити и аванси е 46 602 хил. лв.

През 2023 г., както и към датата на съставяне на настоящия консолидиран финансов отчет, бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с висока инфлация, нарушени вериги за доставки, недостиг на определени видове суровини и др., свързани с последствията от продължаващата война на територията на Украйна и кризата в Червено море, провокирана от военните действия на територията на Ивицата Газа. Към датата на съставяне на настоящия консолидиран финансов отчет, променената парична политика от водещите централни банки, както и очакванията за рецесия не се проявяват в макроикономическите показатели на Република България – страната на функциониране на Банката майка, както и не са повлияли негативно върху резултатите на стопанските субекти. Групата е лимитирала своята експозиция към засегнати сектори от описаните тенденции и към 31.12.2023 г. и датата на съставяне на настоящия отчет няма експозиции към сектори, повлияни негативно от описаните икономически и политически фактори.

В използваните от Групата модели за оценка на кредитните загуби не са правени изменения във връзка с конкретните макроикономически, политически и геополитически тенденции, доколкото тяхната точност и адекватност зависи от рисковите параметри, които служат за изчисление на размера на очакваните

кредитни загуби и те участват с действителните си стойности, такива каквито са отчетени от статистическите и финансови държавни органи.

През 2023 г. качеството на портфейла с експозиции на Групата остава стабилно и няма повишение в дела на необслужваните експозиции, използваните модели за оценка на кредитните загуби адекватно са оценили размерът на ОКЗ.

Съгласно действащите в Банката майка „Правила за приемане, оценка и управление на обезпечения по кредитни сделки“, оценките на обезпеченията, вкл. Търговските недвижими имоти се актуализират на всеки 12 месеца, а жилищните недвижими имоти – на всеки три години. При необходимост, Банката майка може да изисква и по-честа актуализация, напр. При промяна в параметрите на кредитна сделка или когато информацията, с която разполага, показва, че стойността им е спаднала значително спрямо общите пазарни цени. Оценките на недвижимите имоти се извършват от независими сертифицирани оценители и преглеждат от Групата.

37.1.1. Качество на активите

В таблиците по-долу Групата е представила структурата и изменението на коректива за очаквани кредитни загуби:

в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2023	27	-	-	27
Изменение в загубата от обезценка	6	-	-	6
Начислени за периода	25	-	-	25
Освободени през периода	(19)	-	-	(19)
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	33	-	-	33
в хил. лв.	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
	ОКЗ	целия срок	целия срок	
Загуба от обезценка към 01 януари 2022	32	-	-	32
Изменение в загубата от обезценка	(5)	-	-	(5)
Начислени за периода	27	-	-	27
Освободени през периода	(32)	-	-	(32)
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	27	-	-	27
в хил. лв.	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
	ОКЗ	целия срок	целия срок	
Загуба от обезценка към 01 януари 2023	1 336	-	-	1 336
Изменение в загубата от обезценка	216	-	-	216
Начислени за периода	1 552	-	-	1 552
Освободени през периода	(1 336)	-	-	(1 336)
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	1 552	-	-	1 552
в хил. лв.	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
	ОКЗ	целия срок	целия срок	
Загуба от обезценка към 01 януари 2022	1 246	-	-	1 246
Изменение в загубата от обезценка	90	-	-	90
Начислени за периода	1 336	-	-	1 336
Освободени през периода	(1 246)	-	-	(1 246)
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	1 336	-	-	1 336

в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2023	15 051	358	25 275	40 684
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата	1 248	(7)	5 701	6 942
– Трансфер към Фаза 1	189	(114)	(75)	-
– Трансфер към Фаза 2	(13)	186	(173)	-
– Трансфер към Фаза 3	(5)	(9)	14	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	21	145	445	611
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(2 037)	(129)	(269)	(2 435)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2 906	7	199	3 112
– Изменение в рисковите параметри	187	(93)	5 560	5 654
Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(839)	(839)
Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(180)	(180)
Корекция от лихвен доход	-	-	(5)	(5)
Валутни разлики и други корекции	-	-	-	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	16 299	351	29 952	46 602
в хил. лв.	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
Загуба от обезценка към 01 януари 2022	ОКЗ	целия срок	целия срок	
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата	12 943	420	25 380	38 743
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата	2 107	(61)	740	2 786
– Трансфер към Фаза 1	204	(89)	(115)	-
– Трансфер към Фаза 2	(11)	138	(127)	-
– Трансфер към Фаза 3	(4)	(56)	60	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	1	58	471	530
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(2 643)	(122)	(91)	(2 856)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	3 583	7	13	3 603
– Изменение в рисковите параметри	977	3	529	1 509
Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(845)	(845)
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	15 050	359	25 275	40 684
в хил. лв.	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
Загуба от обезценка към 01 януари 2023	ОКЗ	целия срок	целия срок	
Изменение в загубата от обезценка	674	-	-	674
Начислени за периода	1 586	-	-	1 586
Освободени през периода	(66)	-	-	(66)
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	2 260	-	-	2 260
в хил. лв.	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
Загуба от обезценка към 01 януари 2022	ОКЗ	целия срок	целия срок	
Изменение в загубата от обезценка	654	-	-	654
Начислени за периода	20	-	-	20
Освободени през периода	(960)	-	-	(960)
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	674	-	-	674
в хил. лв.	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
Загуба от обезценка към 01 януари 2023	ОКЗ	целия срок	целия срок	
Изменение в загубата от обезценка	4 529	-	-	4 529
Начислени за периода	888	-	-	888
Освободени през периода	(2 315)	-	-	(2 315)
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	5 417	-	-	5 417

в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Загуба от обезценка към 01 януари 2022	4 643	-	-	4 643
Изменение в загубата от обезценка	(114)	-	-	(114)
Начислени за периода	1 774	-	-	1 774
Освободени през периода	(1 888)	-	-	(1 888)
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	4 529	-	-	4 529

в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти				
Загуба от обезценка към 01 януари 2023	398	3	27	428
Изменение в загубата от обезценка	(98)	-	(11)	(109)
Начислени за периода	737	10	33	780
Освободени през периода	(843)	(10)	(36)	(889)
Валутни и други движения	8	-	(8)	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	300	3	16	319

в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти				
Загуба от обезценка към 01 януари 2022	668	8	20	696
Изменение в загубата от обезценка	(270)	(5)	7	(268)
Начислени за периода	614	19	49	682
Освободени през периода	(893)	(19)	(37)	(949)
Валутни и други движения	9	(5)	(5)	(1)
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	398	3	27	428

в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 01 януари 2023	46	8	-	54
Изменение в загубата от обезценка	(36)	(6)	-	(42)
Начислени за периода	12	2	-	14
Освободени през периода	(48)	(8)	-	(56)
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	10	2	-	12

в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 01 януари 2022	18	-	-	18
Изменение в загубата от обезценка	28	8	-	36
Начислени за периода	44	8	-	52
Освободени през периода	(16)	-	-	(16)
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	46	8	-	54

В таблиците по-долу Групата е представила структурата и изменението на брутните стойности на категориите активи към 31.12.2023 г. и 31.12.2022 г. и тяхното изменение до края на финансовия период.

в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2023	90 503	-	-	90 503
Изменение в брутната балансова стойност	64 123	-	-	64 123
Увеличение за периода	1 255 464	-	-	1 255 464
Намаление през периода	(1 191 341)	-	-	(1 191 341)
Други движения	-	-	-	-
Брутна балансова стойност към 31 декември 2023	154 626	-	-	154 626
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	(33)	-	-	(33)
Балансова стойност към 31 декември 2023	154 593	-	-	154 593

в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2022	182 425	-	-	182 425
Изменение в бруtnата балансова стойност	(91 922)	-	-	(91 922)
Увеличение за периода	359 898	-	-	359 898
Намаление през периода	(451 845)	-	-	(451 845)
Други движения	25	-	-	25
Брутна балансова стойност към 31 декември 2022	90 503	-	-	90 503
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	(27)	-	-	(27)
Балансова стойност към 31 декември 2022	90 476	-	-	90 476
в хил. лв.	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Брутна балансова стойност към 01 януари 2023	394 585	-	-	394 585
Изменение в бруtnата балансова стойност	48 687	-	-	48 687
Увеличение за периода	443 272	-	-	443 272
Намаление през периода	(394 585)	-	-	(394 585)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2023	443 272	-	-	443 272
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	(1 552)	-	-	(1 552)
Балансова стойност към 31 декември 2023	441 720	-	-	441 720
в хил. лв.	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Брутна балансова стойност към 01 януари 2022	358 228	-	-	358 228
Изменение в бруtnата балансова стойност	36 357	-	-	36 357
Увеличение за периода	394 585	-	-	394 585
Намаление през периода	(358 228)	-	-	(358 228)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2022	394 585	-	-	394 585
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	(1 336)	-	-	(1 336)
Балансова стойност към 31 декември 2022	393 249	-	-	393 249
в хил. лв.	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Брутна балансова стойност към 01 януари 2023	3 214 564	15 289	78 331	3 308 184
Изменение в бруtnата балансова стойност	36 905	(651)	(36 228)	26
- Трансфер към Фаза 1	26 627	(2 906)	(23 721)	-
- Трансфер към Фаза 2	(6 525)	7 277	(752)	-
- Трансфер към Фаза 3	(1 157)	(329)	1 486	-
- Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	14	35	20	69
- Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(298 683)	(2 400)	(398)	(301 481)
- Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	565 674	664	7	566 345
- Изменение в рисковите параметри	(249 045)	(2 992)	(12 870)	(264 907)
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(839)	(839)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(256)	(256)
- Валутни разлики и други корекции	-	-	-	-
Брутна балансова стойност към 31 декември 2023	3 251 469	14 638	41 008	3 307 115
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	(16 299)	(351)	(29 952)	(46 602)
Балансова стойност към 31 декември 2023	3 235 170	14 287	11 056	3 260 513

в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2022	3 058 196	23 147	78 038	3 159 381
Изменение в бруtnата балансова стойност	155 873	(7 860)	1 131	149 144
– Трансфер към Фаза 1	7 656	(6 891)	(765)	-
– Трансфер към Фаза 2	(4 414)	4 971	(557)	-
– Трансфер към Фаза 3	(1 574)	(724)	2 298	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	41	35	80	156
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(481 315)	(2 568)	(1 686)	(485 569)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	815 228	175	131	815 534
– Изменение в рисковите параметри	(179 749)	(2 858)	1 630	(180 977)
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(845)	(845)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	-	-
- Валутни разлики и други корекции	494	4	6	504
Брутна балансова стойност към 31 декември 2022	3 214 563	15 291	78 330	3 308 184
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	(15 050)	(359)	(25 275)	(40 684)
Балансова стойност към 31 декември 2022	3 199 513	14 932	53 055	3 267 500
Брутна балансова стойност към 01 януари 2022	3 058 196	23 147	78 038	3 159 381

в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2023	1 341 738	-	-	1 341 738
Изменение в бруtnата балансова стойност	208 777	-	-	208 777
Увеличение за периода	631 541	-	-	631 541
Намаление през периода	(422 764)	-	-	(422 764)
Други движения	-	-	-	-
Брутна балансова стойност към 31 декември 2023	1 550 515	-	-	1 550 515
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	(2 260)	-	-	(2 260)
Балансова стойност към 31 декември 2023	1 548 255	-	-	1 548 255

в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2022	687 838	-	-	687 838
Изменение в бруtnата балансова стойност	654 515	-	-	654 515
Увеличение за периода	919 681	-	-	919 681
Намаление през периода	(265 290)	-	-	(265 290)
Други движения	124	-	-	124
Брутна балансова стойност към 31 декември 2022	1 342 353	-	-	1 342 353

в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2023	564 743	-	-	564 743
Изменение в бруtnата балансова стойност	43 447	-	-	43 447
Увеличение за периода	230 162	-	-	230 162
Намаление за периода	(186 715)	-	-	(186 715)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2023	608 190	-	-	608 190
Загуба от обезценка към 31 декември 2023	(5 417)	-	-	(5 417)

в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2022	859 106	-	-	859 106
Изменение в бруtnата балансова стойност	(294 363)	-	-	(294 363)
Увеличение за периода	102 739	-	-	102 739
Намаление за периода	(397 102)	-	-	(397 102)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2022	564 743	-	-	564 743
Загуба от обезценка към 31 декември 2022	(4 529)	-	-	(4 529)
в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Кредитни ангажименти				
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2023	88 704	319	228	89 251
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	20 255	(83)	(92)	20 080
Увеличение за периода	42 247	64	39	42 350
Намаление през периода	(21 992)	(147)	(131)	(22 270)
Други движения	(93)	15	78	-
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2023	108 866	251	214	109 331
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2023	(300)	(3)	(16)	(319)
в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Кредитни ангажименти				
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2022	243 242	1 110	471	244 823
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	(154 772)	(511)	(313)	(155 596)
Увеличение за периода	31 833	40	46	31 919
Намаление през периода	(186 605)	(551)	(359)	(187 515)
Други движения	235	(280)	70	25
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2022	88 705	319	228	89 252
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2022	(398)	(3)	(27)	(428)
в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Договори за финансови гаранции				
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2023	76 531	143	-	76 674
Изменение в бруtnата балансова стойност	(23 574)	(131)	-	(23 705)
Увеличение за периода	18 615	12	-	18 627
Намаление през периода	(42 189)	(143)	-	(42 332)
Други движения	-	-	-	-
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2023	52 957	12	-	52 969
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2023	(10)	(2)	-	(12)
в хил. лв.	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Договори за финансови гаранции				
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2022	52 665	-	-	52 665
Изменение в бруtnата балансова стойност	23 866	143	-	24 009
Увеличение за периода	45 705	143	-	45 848
Намаление през периода	(21 851)	-	-	(21 851)
Други движения	12	-	-	12
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2022	76 531	143	-	76 674
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2022	(46)	(8)	-	(54)
в хил. лв.		2023	2022	
Загуба от обезценка по видове активи				
Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност		(33)	(27)	
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа		(1 552)	(1 336)	
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност		(46 602)	(40 684)	
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност		(2 260)	(674)	
Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг				
всеобхватен доход		(5 417)	(4 529)	
		(55 864)	(47 250)	

в хил. лв.	2023		2022	
Предоставени кредити и аванси на клиенти	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка
0-29 дни	3 261 998	(16 820)	3 224 746	(15 634)
30-59 дни	4 562	(84)	5 819	(98)
60-89 дни	776	(85)	1 268	(127)
90-180 дни	725	(156)	837	(210)
Повече от 181 дни	39 054	(29 457)	75 514	(24 615)
Общо	3 307 115	(46 602)	3 308 184	(40 684)

в хил. лв.	2023	2022
Предоставените кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	3 307 115	3 308 184
Намалени с обезценка за несъбираемост	(46 602)	(40 684)
Общо предоставени кредити и аванси на клиенти	3 260 513	3 267 500

в хил. лв.	31.12.2023			31.12.2022		
	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност
Банкиране на дребно						
Ипотечни кредити	848 177	(582)	847 595	832 501	(551)	831 950
Потребителски кредити	755 867	(7 942)	747 925	670 686	(7 543)	663 143
Кредитни карти	16 621	(1 092)	15 529	16 727	(1 116)	15 611
Други	2 479	(2 479)	-	2 443	(2 443)	-
Общо банкиране на дребно	1 623 144	(12 095)	1 611 049	1 522 357	(11 653)	1 510 704
Корпоративно кредитиране	1 683 971	(34 507)	1 649 464	1 785 827	(29 031)	1 756 796
Общо	3 307 115	(46 602)	3 260 513	3 308 184	(40 684)	3 267 500

в хил. лв.	2023			
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<i>Категория</i>	154 626	-	-	154 626
Общо брутна балансова стойност	154 626	-	-	154 626
Загуба от обезценка	(33)	-	-	(33)
Балансова стойност	154 593	-	-	154 593

в хил. лв.	2022			
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<i>Категория</i>	90 503	-	-	90 503
Общо брутна балансова стойност	90 503	-	-	90 503
Загуба от обезценка	(27)	-	-	(27)
Балансова стойност	90 476	-	-	90 476

в хил. лв.	2023			
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<i>Категория</i>	443 272	-	-	443 272
Общо брутна балансова стойност	443 272	-	-	443 272
Загуба от обезценка	(1 552)	-	-	(1 552)
Балансова стойност	441 720	-	-	441 720

в хил. лв.	2022			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
<i>Категория</i>	394 585	-	-	394 585
Общо брутна балансова стойност	394 585	-	-	394 585
Загуба от обезценка	(1 336)	-	-	(1 336)
Балансова стойност	393 249	-	-	393 249
в хил. лв.	2023			
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<i>Категория</i>	3 251 469	14 638	41 008	3 307 115
Общо брутна балансова стойност	3 251 469	14 638	41 008	3 307 115
Загуба от обезценка	(16 299)	(351)	(29 952)	(46 602)
Балансова стойност	3 235 170	14 287	11 056	3 260 513
в хил. лв.	2022			
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<i>Категория</i>	3 214 563	15 291	78 330	3 308 184
Общо брутна балансова стойност	3 214 563	15 291	78 330	3 308 184
Загуба от обезценка	(15 050)	(359)	(25 275)	(40 684)
Балансова стойност	3 199 513	14 932	53 055	3 267 500
в хил. лв.	2023			
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<i>Категория</i>	1 550 515	-	-	1 550 515
Общо брутна балансова стойност	1 550 515	-	-	1 550 515
Загуба от обезценка	(2 260)	-	-	(2 260)
Балансова стойност	1 548 255	-	-	1 548 255
в хил. лв.	2022			
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<i>Категория</i>	1 342 353	-	-	1 342 353
Общо брутна балансова стойност	1 342 353	-	-	1 342 353
Загуба от обезценка	(674)	-	-	(674)
Балансова стойност	1 341 679	-	-	1 341 679
в хил. лв.	2023			
Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<i>Категория</i>	608 190	-	-	608 190
Общо брутна балансова стойност	608 190	-	-	608 190
Загуба от обезценка	(5 417)	-	-	(5 417)
в хил. лв.	2022			
Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<i>Категория</i>	564 743	-	-	564 743
Общо брутна балансова стойност	564 743	-	-	564 743
Загуба от обезценка	(4 529)	-	-	(4 529)

в хил. лв.	2023			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
Кредитни ангажименти				
<i>Категория</i>	108 866	251	214	109 331
Общо брутна балансова стойност	108 866	251	214	109 331
Провизии за очаквани загуби	(300)	(3)	(16)	(319)
в хил. лв.	2022			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Кредитни ангажименти				
<i>Категория</i>	88 705	319	228	89 252
Общо брутна балансова стойност	88 705	319	228	89 252
Провизии за очаквани загуби	(398)	(3)	(27)	(428)
в хил. лв.	2023			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Договори за финансови гаранции				
<i>Категория</i>	52 957	12	-	52 969
Общо брутна балансова стойност	52 957	12	-	52 969
Провизии за очаквани загуби	(10)	(2)	-	(12)
в хил. лв.	2022			
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Договори за финансови гаранции				
<i>Категория</i>	76 531	143	-	76 674
Общо брутна балансова стойност	76 531	143	-	76 674
Провизии за очаквани загуби	(46)	(8)	-	(54)

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област.

Таблиците по-долу представят разрез на концентрациите на различните категории активи на Групата по региони и по икономически сектори.

Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Централни банки	683	1 085
Български търговски банки	(11 862)	2 064
Чуждестранни търговски банки	165 805	87 354
Общо	154 626	90 503
Концентрация по регион		
Европа	137 150	73 496
Америка	10 529	12 717
Азия	6 947	4 290
Общо	154 626	90 503
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
<i>Корпоративни:</i>		
Строителство	71 282	66 978
Търговия и финанси	266 569	243 400
Транспорт и комуникации	26 013	22 700
Промишленост	28 289	15 358
Други	51 119	46 149
Общо	443 272	394 585
Концентрация по региони		
Европа	443 272	394 585
Общо	443 272	394 585

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.

Концентрация по сектор

Държави	1 504 660	1 308 140
Банки	18 805	13 767
Корпоративни:		
Търговия и финанси	24 790	19 772
Общо	1 548 255	1 341 679

Концентрация по региони

Европа	1 504 505	1 313 282
Азия	9 695	9 684
Америка	34 055	18 713
Общо	1 548 255	1 341 679

Инвестиции в дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през Друг всеобхватен доход

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.

Концентрация по сектор

Държави	13 414	131 952
Банки	8 539	18 189

Корпоративни:

Строителство	168 287	147 723
Промисленост	11 380	16 469
Търговия и финанси	309 766	200 955
Транспорт и комуникации	7 911	9 119
Селско и горско стопанство	30 120	-
Други	38 813	21 354
Общо	588 230	545 761

Концентрация по региони

Европа	588 230	545 761
Общо	588 230	545 761

37.1.2. Концентрация на кредитния риск

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.

Концентрация по сектор

Банкиране на дребно:	1 623 143	1 522 358
Ипотечни	848 177	832 501
Потребителски	755 867	670 686
Кредитни карти	16 620	16 728
Други	2 479	2 443

Корпоративни:

Селско и горско стопанство	1 683 972	1 785 826
Промисленост	82 748	102 994
Строителство	47 529	57 174
Търговия и финанси	473 373	455 296
Транспорт и комуникации	891 111	960 669
Други	95 059	104 406
Други	94 152	105 287
Общо	3 307 115	3 308 184

Концентрация по региони

Европа	3 306 979	3 308 106
Америка	76	6
Азия	60	72
Общо	3 307 115	3 308 184

Кредитни ангажименти	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	53 298	49 363
Ипотечни	1 288	883
Потребителски	13 066	11 641
Кредитни карти	38 944	36 839
Корпоративни:	56 033	39 889
Селско и горско стопанство	4 425	4 372
Промишленост	4 173	1 227
Строителство	26 433	15 560
Търговия и финанси	13 876	11 957
Транспорт и комуникации	6 444	5 080
Други	682	1 693
Общо	109 331	89 252
Концентрация по региони		
Европа	109 309	89 226
Америка	-	-
Близкия изток и Африка	22	26
Общо	109 331	89 252
Договори за финансови гаранции	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно	43	33
Други	43	33
Корпоративни:	52 926	76 641
Селско и горско стопанство	398	1 191
Промишленост	6 893	6 925
Строителство	8 253	16 922
Търговия и финанси	25 114	24 592
Транспорт и комуникации	7 994	5 720
Други	4 274	21 291
Общо	52 969	76 674
Концентрация по региони		
Европа	52 969	76 674
Общо	52 969	76 674

Кредитни експозиции с мерки за реструктуриране

Като експозиции с мерки по реструктуриране Групата приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, предизвикани от влошаване на финансовото състояние на длъжника, водещо до невъзможност да се изплати в срок пълния размер на дълга и които отстъпки Групата не би дала при други обстоятелства.

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките за реструктуриране могат да включват:

- Отлагане или разсрочване на плащането на главница, лихви или, където е приложимо, на такси, което води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Частично или цялостно рефинансиране на договор за проблемен дълг, което се разрешава единствено когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Пълно или частично отписване на дълг, което отписване води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Изменение, включващо погасявания в резултат на придобиване от страна на Групата на обезпечение, се третира като мярка за реструктуриране, когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Предоставени отстъпки на длъжник, който е в неизпълнение преди предоставянето на отстъпките;
- Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

Информацията относно експозициите с мерки за реструктуриране е както следва:

2023	Корпоративни	Физически лица
	клиенти	
	хил. лв.	хил. лв.
Стойност преди обезценка	13 122	1 361
Обезценка	(8 656)	(277)
Стойност след обезценка	4 466	1 084

2022	Корпоративни	Физически лица
	клиенти	
	хил. лв.	хил. лв.
Стойност преди обезценка	43 597	2 646
Обезценка	(6 669)	(461)
Стойност след обезценка	36 928	2 185

Обезпечения по предоставени кредити

Жилищни ипотечни кредити на физически лица

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити на физически лица според коефициент на обезпеченост (loan-to-value). Коефициентът се изчислява като съотношение на брутната стойност на кредитната експозиция към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се определя при отпускане на кредита и се обновява при настъпили съществени промени в цените на жилищния пазар.

Коефициент на обезпеченост (loan-to-value)	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
По-малко от 50%	308 895	255 324
От 50% до 75%	310 149	314 820
От 75% до 90%	166 201	199 782
От 90% до 100%	1 386	1 456
Над 100%	1 934	1 883
Общо	788 565	773 265

Предоставени кредити на юридически лица

По отношение на кредитите, предоставени на юридически лица, Групата определя като най-подходящ показател за рисковата изложеност кредитоспособността на всеки отделен клиент. За това и Групата е възприела подход за индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка на кредити, предоставени на предприятия. За да гарантира допълнителна сигурност, освен регулярното наблюдаване на финансовото състояние на предприятията кредитополучатели, Групата изисква да бъдат учредени и обезпечения по кредитните експозиции. Групата приема за обезпечения по кредити на юридически лица ипотеки на недвижими имоти, залог на търговско предприятие, особен залог на материални активи, както и други гаранции и права на собственост.

Групата периодично анализира и обновява стойността на обезпеченията, вземайки предвид настъпили съществени промени на пазарната среда, нормативната уредба или други настъпили обстоятелства. При наличие на понижение в стойността на обезпечението, в резултат на което Групата счита, че то не е достатъчно, Групата изисква от длъжника да бъдат учредени допълнителни обезпечения като поставя определен срок, в който допълването да бъде изпълнено.

37.1.3. Капиталов риск

Капиталовият риск измерва покритието на рисковите активи на отделните банки в Групата с капитал, с цел да изпълняват регулаторните изисквания за дейност на отделните банки в Групата, стратегическото си развитие и планиран ръст.

Минималните капиталови съотношения за Групата се определят от БНБ и Регламент №575/2013 по отношение на Банката майка и НБРСМ по отношение на дъщерната институция, като банките в Групата исторически поддържат по-високи капиталови съотношения от минималните.

Съгласно изискванията на регулаторния орган в Република България – Българска народна банка, Банката майка извършва отделно публично оповестяване на елементите на капитала за надзорни цели и надзорните показатели за капиталово покритие на рисковете в дейността си, в съответните срокове, изисквани от надзорния орган.

37.2. Ликвиден риск

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуриретенната структура на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Групата да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи, и възможните икове по задбалансови задължения.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на Българска народна банка и Европейския банков орган е Отношението на ликвидно покритие – показателят LCR. Това съотношение представя превишението на ликвидния буфер (ликвидните активи) на Банката-майка над нетните изходящи ликвидни потоци.

Банката-майка поддържа структура на активите и пасивите, която осигурява спазване на зададените стойности на коефициентите за ликвидност и изпълнението на изискването за ликвидно покритие съгласно чл. 412 параграф 1 на Регламент 575 /2013 (Liquidity Coverage Ratio - LCR). Фокусът е върху управлението на ликвидността за период до 30 дни. Банката-майка изчислява своето отношение на ликвидно покритие по следната формула:

$$\frac{\text{Ликвиден буфер}}{\text{Нетни изходящи ликвидни потоци при период на напрежение от 30 календарни дни}}$$

= Отношение на ликвидно покритие (%)

Банката-майка поддържа отношение на ликвидно покритие най-малко от 100% .

Отношението на ликвидно покритие на Банката майка към 31.12.2023 г. е в размер на 565.56% (31.12.2022 г.: 390.88%) и надвишава нормативното изискване от 100%.

Разпределението на очакваните брутни недисконтирани договорни парични потоци на Групата към 31 декември 2023 г. могат да бъдат представени, както следва:

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2023, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централни банки	2 022 320	-	-	-	-	2 022 320
Предоставени ресурси и аванси на банки	151 692	-	-	-	2 934	154 626
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	133 765	138 753	170 754	-	-	443 272
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	19 694	-	191 773	3 333	6 597	221 397
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	44 304	120 532	335 577	1 606 316	1 200 386	3 307 115
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	755	-	20 024	173 930	413 481	608 190
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	185 170	61 671	77 007	558 167	668 500	1 550 515
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2 557 700	320 956	795 135	2 341 746	2 291 898	8 307 435
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	19 756	-	-	-	-	19 756
Задължения към други депозанти	3 306 221	421 373	1 036 430	2 881 702	1 041	7 646 767
Емитирани облигации	-	168	-	9 760	25 463	35 391
Провизии за задължения	-	-	332	-	-	332
Други задължения	10 341	2 014	8 770	23 753	5 947	50 825
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	3 336 318	423 555	1 045 532	2 915 215	32 451	7 753 071

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2022, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централни банки	1 983 943	-	-	-	-	1 983 943
Предоставени ресурси и аванси на банки	87 559	-	-	-	2 934	90 493
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	116 103	123 349	155 133	-	-	394 585
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	23 169	-	177 249	3 158	7 429	211 005
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	46 634	111 145	297 543	1 558 920	1 292 172	3 306 414
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	755	-	6 021	240 908	317 059	564 743
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9 779	204 307	100 598	450 702	583 767	1 349 153
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2 267 942	438 801	736 544	2 253 688	2 203 361	7 900 336
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	17 673	-	-	-	-	17 673
Задължения към други депозанти	3 124 136	445 169	1 083 442	2 689 652	1 783	7 344 182
Емитирани облигации	-	168	-	9 752	25 450	35 370
Провизии за задължения	-	-	481	-	-	481
Други задължения	8 517	1 853	9 342	27 493	9 478	56 683
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	3 150 326	447 190	1 093 265	2 726 897	36 711	7 454 389

Финансовите пасиви на Групата са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 2 806 239 хил. лв. към 31 декември 2023 г. (2022 г.: 2 620 520 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2023 г. и 2022 г.

Не са налице изтичания на средства на клиенти, напротив привлечените средства от други депозанти увеличават своя годишен прираст.

37.3. Пазарен риск

Пазарен е рискът, при който е възможно промените в пазарните цени на финансовите активи, лихвените нива или валутните курсове да окажат неблагоприятно влияние върху резултата от дейността на Групата. Пазарен риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, всички които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения. Пазарната експозиция се управлява от Групата в съответствие с рисковите ограничения, определени от Ръководството.

37.3.1. Лихвен риск

37.3.1.1. Общо управление на лихвения риск

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Групата се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Групата използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Групата, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена рентабилност.

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2023 г. е отрицателен, в размер на 1 700 790 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи, капиталовите ценни книжа и дериватите), е минус 28.34%.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
Годишен консолидиран финансов отчет
31 декември 2023

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	151 675	-	-	-	2 918	154 593
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	133 379	138 232	170 109	-	-	441 720
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	-	3 334	4 479	7 813
Предоставени кредити и аванси на клиенти	43 125	119 099	333 475	1 567 377	1 197 437	3 260 513
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	20 024	154 725	413 481	588 230
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	185 168	61 667	76 915	557 240	667 265	1 548 255
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	513 347	318 998	600 523	2 282 676	2 285 580	6 001 124
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	19 756	-	-	-	-	19 756
Задължения към други депозанти	3 306 221	421 373	1 036 430	2 881 702	1 041	7 646 767
Емитирани облигации	-	168	-	9 760	25 463	35 391
Задължения по лизингови договори	-	-	-	-	-	-
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	3 325 977	421 541	1 036 430	2 891 462	26 504	7 701 914
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2 812 630)	(102 543)	(435 907)	(608 786)	2 259 076	(1 700 790)

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2022 е отрицателен, в размер на 1 809 468 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходноосни активи на Групата (лихвените активи, капиталовите ценни книжа и дериватите), е минус 32.08%.

Във връзка с направената реформа в начина на образуване и използване на лихвени индекси (IBOR), в Групата такива не се използват активно, основните лихвени индекси, които са въведени в Лихвените тарифи на Банката майка и дъщерната банка са синтетични, с източници от банковата лихвена статистика (БНБ/НБРСМ) и в такъв смисъл ефектът от направената реформа е несъществен върху стойността на паричните потоци на Групата .

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	87 558	-	-	-	2 918	90 476
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	115 756	122 951	154 542	-	-	393 249
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	-	-	2 192	2 192
Предоставени кредити и аванси на клиенти	46 231	110 562	295 920	1 549 257	1 265 530	3 267 500
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	6 021	222 681	317 059	545 761
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9 779	204 648	100 386	450 807	576 059	1 341 679
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	259 324	438 161	556 869	2 222 745	2 163 758	5 640 857
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	17 673	-	-	-	-	17 673
Задължения към други депозанти	3 124 136	445 169	1 083 442	2 689 652	1 783	7 344 182
Емитирани облигации	-	168	-	9 752	25 450	35 370
Задължения по лизингови договори	1 053	1 959	9 818	29 336	10 934	53 100
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	3 142 862	447 296	1 093 260	2 728 740	38 167	7 450 325
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2 883 538)	(9 135)	(536 391)	(505 995)	2 125 591	(1 809 468)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Групата на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса, отчетен към 31 декември 2023 г. върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година, е спадане на нетния лихвен доход с 6 030 хил. лв. (2022: 5 781 хил. лв.).

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матурирет в размер на 2 806 239 хил. лв. към 31 декември 2023 г. (2022 г: 2 620 520 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2023 г. и 2022 г.

В дейността си Групата използва основни фиксирани лихвени проценти и лихвени проценти, които се основават на БРЛП. Съществена изложеност Групата има единствено към експозиции, емитирани в евро, чийто референтен лихвен индекс е EURIBOR.

Таблицата по-долу представя изложеността на Групата и ефектите върху финансовите й резултати от

финансовите активи, чийто референтен лихвен процент е EURIBOR към 31.12.2023 г.:

Брутни експозиции	31 декември 2023	Ефект върху финансовия резултат при изменение на EURIBOR с 1 %	
		Ефект върху финансовия резултат при увеличение на EURIBOR с 1 %	Ефект върху финансовия резултат при намаление на EURIBOR с 1 %
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на клиенти	139 438	1 349	(1 349)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	266 088	2 661	(2 661)
Нетна лихвена експозиция към EURIBOR	405 526	-	-
Нетен ефект от изменението на лихвения индекс	-	4 010	(4 010)

Таблицата по-долу представя изложеността на Групата и ефектите върху финансовите й резултати от финансовите активи, чийто референтен лихвен процент е EURIBOR към 31.12.2022 г.:

Брутни експозиции	31 декември 2022	Ефект върху финансовия резултат при изменение на EURIBOR с 1 %	
		Ефект върху финансовия резултат при увеличение на EURIBOR с 1 %	Ефект върху финансовия резултат при намаление на EURIBOR с 1 %
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на клиенти	429 556	4 296	(4 296)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	192 868	1 929	(1 929)
Нетна лихвена експозиция към EURIBOR	622 424	-	-
Нетен ефект от изменението на лихвения индекс	-	6 225	(6 225)

Представеният ефект е изчислен при опростена концепция за паралелна промяна на всички матуритети на Euribor в размер на 1%, влизаща в сила незабавно.

37.3.2. Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Групата в резултат на промени във валутните курсове.

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутния борд, поради което дългата позиция на Групата в евро не носи риск за Групата.

Рисково претеглената нетна валутна позиция към 31 декември 2023 г. във финансови инструменти, деноминирани в други валути, различни от лев или евро е под 2% от капиталовата база и не следва да се прилагат капиталови изисквания за валутен риск от страна на Групата.

Поради ниския размер на тази позиция, потенциалният ефект от измененията на валутните курсове няма да доведе до съществени ефекти върху собствения капитал и съответно рисковото претегления ефект върху капитала ще е под прага на същественост за Групата и за регулаторната рамка – Регламент ЕС 2013/575.

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2023 г. е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 805 017	138 298	27 080	51 925	2 022 320
Предоставени ресурси и аванси на банки	140	122 832	11 960	19 661	154 593
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	404 405	37 315	-	-	441 720
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	193 154	15 803	4 227	8 213	221 397
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2 605 524	415 483	29	239 477	3 260 513
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	420 468	178 713	8 178	831	608 190
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	418 128	1 020 214	44 577	65 336	1 548 255
ОБЩО АКТИВИ	5 846 836	1 928 658	96 051	385 443	8 256 988
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	1 776	14 602	999	2 379	19 756
Задължения към други депозанти	5 288 511	1 847 024	202 699	308 533	7 646 767
Емитирани облигации	-	35 391	-	-	35 391
Задължения по лизингови договори	-	-	-	-	-
Други задължения	28 389	13 069	-	9 347	50 805
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	5 318 676	1 910 086	203 698	320 259	7 752 719
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	528 160	18 572	(107 647)	65 184	504 269

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2022 г. е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 805 378	98 630	21 589	58 346	1 983 943
Предоставени ресурси и аванси на банки	161	35 847	11 175	43 293	90 476
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	358 946	34 303	-	-	393 249
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	178 796	17 146	5 068	9 995	211 005
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2 523 161	504 615	53	239 671	3 267 500
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	339 802	217 208	6 900	833	564 743
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	408 811	859 088	23 930	49 850	1 341 679
ОБЩО АКТИВИ	5 615 055	1 766 837	68 715	401 988	7 852 595
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	3 471	10 348	1 616	2 238	17 673
Задължения към други депозанти	5 008 646	1 805 600	224 317	305 619	7 344 182
Емитирани облигации	-	35 370	-	-	35 370
Задължения по лизингови договори	-	-	-	-	-
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	5 012 117	1 851 318	225 933	307 857	7 397 225
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	602 938	(84 481)	(157 218)	94 131	455 370

Анализът на количествените ефекти от изменението в основните валутни курсове върху финансовия резултат, може да бъде представено, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Увеличение на курса на щатския долар спрямо български лев 1 %	(1 076)	(1 572)
Намаление на курса на щатския долар спрямо български лев с 1 %	1 076	1 572

37.3.3. Ценови риск

Ценовият риск е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Групата може да претърпи загуба. Основната заплаха за Групата е намалението на пазарните цени на притежаваните от нея инструменти, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, да доведе до спад на нетната печалба. Балансовата стойност на притежаваните от Групата капиталови инструменти, дялове в договорни фондове и облигации от портфейла с финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата е в размер на 221 397 хил. лв. (2022 г.: 211 005 хил. лв.).

През 2023 г. вследствие на предприетите действия от водещите централни банки, високата инфлация, продължаващата война в Украйна и кризата в Червено море, провокирана от военните действия на територията на Ивицата Газа, цените на финансовите инструменти регистрираха висока степен на волатилност, проявяваща се по различен начин и в различни моменти върху отделните видове финансови инструменти. Реализираният от Групата нетен резултат от операции с ценни книжа през 2023 година е положителен, поради което не може да бъде определен конкретен негативен ефект от този тип риск.

37.4. Ефекти на геополитическите конфликти върху рисковете в дейността на Групата

По отношение на ефектите от продължаващата война в Украйна и свързаните с тях мерки, които бяха въведени от държавите от Европейския съюз, вкл. Република България и РСМ, както и трети страни, спрямо Руска Федерация и Беларус и реципрочно - пораждат геополитическо, макроикономическо и пазарно напрежение, чието изражение са високите цени на стоки, периодични пикови цени на енергийни ресурси, инфлация и пазарни колебания. Във връзка с въведените ограничителни и санкционни режими срещу лица от финансовия и др. сектори на руската икономика, в Групата бе извършен анализ на изложеността на потенциални рискове, свързани с продължителността на конфликта и свързаните с това продължителни колебания на пазарите, промени в макросредата и потенциални кредитни загуби, вследствие на експозиции към контрагенти от Руска федерация, Беларус и Република Украйна. Освен директната експозиция към контрагенти от 3-те държави, в Групата бе анализирана и индиректна такава, породена от потенциално влошаване на паричните потоци на клиенти на банките от Групата, свързани с визираните 3 държави.

Към 31.12.2023 г. пряката експозиция на Групата към лица от Руска федерация, Беларус и Украйна се запазва ниска като дял от активите, като с изключение на 1 експозиция в капиталови инструменти в рубли, всички останали са деноминирани в български левове, евро или долари. Същото се отнася и за привлечения ресурс от субекти от тези държави, като той основно е свързан със сметки на граждани, пребиваващи в Р.България, развиващи стопанска дейност или придобиване на имоти в Република България от тези лица и използващи тези сметки да обслужват свои комунални и други задължения.

Доколко удължените вериги на доставки и повишените цени при доставки на стоки, повлияни от кризата в Червено море, вследствие от военните действия на територията на Ивицата Газа имат негативно влияние върху крайните цени на стоки и суровини за производство, инфлационните ефекти ще се проявят със забавяне и точният им ефект върху инфлационните процеси трудно може да бъде отграничен от общите тенденции. За българските стопански субекти по-голямо влияние би оказала потенциална правителствена криза и предсрочни избори през 2024 г., които биха отложили/забавили процеса по влизане на България в Еврозоната от 01.01.2025 г.

Към 31.12.2023 г. и датата на съставяне на настоящия индивидуален финансов отчет Групата няма експозиции към сектори, повлияни негативно от описаните икономически и политически фактори и описаните геополитически рискове нямат съществен пряк или непряк ефект върху финансовите резултати.

38. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

Съгласно изискванията на чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции, банките са задължени да оповестят някои количествени и качествени данни, свързани с основни финансови и други показатели поотделно за Република България, за другите държави - членки на ЕС, и за третите държави, в които Групата има дъщерни дружества или е установила клонове.

Както е оповестено в пояснение 1, Централна кооперативна банка АД, София осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

Групата извършва банкова дейност чрез свой клон на територията на Република Кипър, въз основа на предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Групата може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър.

Обобщените количествени показатели на индивидуална основа, свързани със задължителните оповестявания, изисквани от Закона за кредитните институции, са както следва:

	Република България		Република Кипър	
	2023	2022	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Общ оперативен доход	254 784	188 068	(196)	(55)
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	94 793	41 440	(812)	(625)
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(8 772)	(3 298)	-	-
Доходност на активите (%)	1.05	0.50	(84.23)	(40.61)
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	1 559	1 600	6	6
Получени държавни субсидии	-	-	-	-
	Република Северна Македония			
	2023	2022		
	хил. лв.	хил. лв.		
Общ оперативен доход	14 680	13 241		
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	1 959	1 385		
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(235)	(155)		
Доходност на активите (%)	0.44	0.35		
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	225	226		
Получени държавни субсидии	-	-		

39. ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ, ОПОТЕСТЕНА ВЪВ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ НА БАНКАТА

39.1. Макроикономическа среда

Икономическата среда през 2023 г. се оформи под въздействието на продължаващото възстановяване след пандемията от Covid-19, ефектите върху производствената индустрия (вкл. ВПК) от продължаващата война в Украйна, допълнително удължаване на веригите на доставки и свързано с тях повишаване на инфлацията, провокирано от кризата в Червено море, вследствие военните действия на територията на Ивицата Газа и адаптирането на икономиката към устойчиво по-високи лихвени нива. Вследствие на преодоляването на кризата, свързана с природния газ от Русия, цените на енергийните суровини – електричество и петрол се понижиха, като особено изразен ефект в България оказа стремително спадналата цена на тока. Военните действия на територията на Ивицата Газа, причиниха нови прекъсвания и ограничаване на доставките на стоки, храни и суровини, което предизвика опасения от допълнително поскъпване, на фона на успокоените инфлационни тенденции в края на 2023 г.

Според експресни оценки на НСИ, БВП на република България нараства с 1.60% на годишна база през четвъртото тримесечие на 2023 г., като крайното потребление се повишава с 3.10%, а инвестициите в основен капитал - с 4.20%. Износът на стоки и услуги спада с 1%, докато вносът – с 5.40%. Годишният темп на инфлация продължава да се забавя до 4% в края на 2023 година и началото на 2024 година, като всички основни компоненти на ХИПЦ допринесоха за това. Базисната инфлация се сви до 4.8% на годишна база в опит да се достигне конвергентния критерий за членство в Еврозоната от 01.01.2025 г. Според предварителни данни, дефицитът по Консолидираната фискална програма през 2023 достига 2.9% (5.6 млрд. лв.) от прогнозния БВП. Съотношението на държавния дълг към БВП остана на почти същото ниво от предходната година – 22% от прогнозния БВП, като към края на 2022 г. беше 22.5% от БВП. В абсолютни стойности публичният дълг нарасна през 2023 г. с 4 млрд. лв.

Дългосрочният кредитен рейтинг на България от агенция SP Global Ratings е BBB, като в последното тримесечие на годината перспективата бе повишена от стабилна към положителна.

В тези условия ръководството на Банката направи анализ и преценка на потенциалните последици върху дейността ѝ в резултат от описаните геополитически конфликти и икономически промени, свързани с тях. Ръководството очаква, че посочените ефекти в макроикономическата среда нямат пряко влияние върху дейността на банката и финансовите отчети към 31.12.2023 г.

39.2. Въпроси, свързани с климата

Факторите на околната среда се считат за едни от най-важните елементи на ESG рисковете. Понастоящем Банката е в процес на анализ и внедряване на ESG рисковете в рамката за управление на риска на основните видове риск.

Важен приоритет за Банката е внедряването на иновации в цялостното продуктово портфолио, чрез които значително се намалява употребата на ресурси. Пример в тази посока е развитието на алтернативните дигитални канали за комуникация, въвеждане на електронен подпис, електронно кандидатстване за продукти и други услуги.

Управлението на ESG рисковете в кратки срокове ще бъде включено в инструментариума на Банката: Стратегията за риска, рамката за управление на риска на различните типове риск и оперативните лимити и принципи за кредитиране.

В качеството си на емитент Банката разработва цели и KPI в съответствие с изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2023/2772 от 31 юли 2023 г. в допълнение целите на Банката до 2025 г. включват внедряване на ESG факторите във всички процеси и акцентирание върху информираността за ESG рисковете в организацията и заинтересованите страни. ESG факторите и свързаните с тях рискове ще се управляват чрез процеси и контроли, като Банката възнамерява да прилага и определени лимити за риск, за да е в състояние да мониторира текущо показателите за GAR. По отношение на рисковите лимити Банката ще следва постепенен подход в съответствие с регулаторните очаквания, както и с осведомеността на ESG за местната икономика.

Към момента ЦКБ е първата търговска банка в Югоизточна Европа, която през 2023 г. въведе чрез мобилното си банкиране Калкулатор за въглерод на MasterCard. Калкулаторът представлява иновативно дигитално решение, което има за цел да помогне на потребителите да измерят и управляват ефективно въглеродния отпечатък на трансакциите, които извършват чрез постоянен мониторинг на различните стоки и услуги, закупени от клиентите с дебитни и кредитни карти и оценка на веригата на стойността. Целта на този калкулатор е да предостави на потребителите устойчив модел на потребление и информация как, като извършват своите трансакции, влияят върху околната среда и как могат да помогнат за възстановяване на климата.

Към 31.12.2023 г. Банката оповестява данните в съответствие с изискванията на чл. 10 (3) на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 за Допустими за таксономията икономически дейности в своята Нефинансова декларация за периода.

40. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ

40.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване. Достатъчен пазарен опит, стабилност и ликвидност към момента не съществуват за кредити и аванси на клиенти и за някои други финансови активи и пасиви, за които информацията за пазара не е лесно достъпна. Съответно, тяхната справедлива стойност не може да бъде лесно определена. По мнението на ръководството, техните балансови стойности са най-валидните и полезни отчетни стойности при тези обстоятелства.

40.1.1. Справедлива стойност на финансови активи, оценявани по справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност е разпределена според йерархията на справедливите стойности към 31 декември 2023 г. и 2022 г., както следва:

	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
2023				
АКТИВИ	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	221 397	209 087	2 084	10 226
- деривати	756	-	756	-
- дългови ценни книжа	7 813	5 172	-	2 641
- капиталови ценни книжа	212 828	203 915	1 328	7 585
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	608 190	431 961	847	175 382
- дългови ценни книжа	588 230	426 842	92	161 296
- капиталови ценни книжа	19 960	5 119	755	14 086
ОБЩО АКТИВИ	829 587	641 048	2 931	185 608
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	166	-	166	-
ОБЩО ПАСИВИ	166	-	166	-

	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
2022				
АКТИВИ	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	211 005	198 231	1 178	11 596
- деривати	12	-	12	-
- дългови ценни книжа	10 219	7 809	218	2 192
- капиталови ценни книжа	200 774	190 422	948	9 404
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	564 743	466 438	755	97 550
- дългови ценни книжа	545 761	460 972	-	84 789
- капиталови ценни книжа	18 982	5 466	755	12 761
ОБЩО АКТИВИ	775 748	664 669	1 933	109 146
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	667	-	667	-
ОБЩО ПАСИВИ	667	-	667	-

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

Всички пазарно търгувани капиталови инструменти и облигации са представени в български лева. Групата извършва анализ за наличие на активен пазар в съответствие с изискванията на МСФО 13 и са публично търгувани, се използват некоригираните борсови котировки.

При определяне на справедливата стойност на финансовите инструменти на Ниво 3 Групата използва независими оценители и сертифицирани финансови анализатори. Използваните подходи за определяне на справедливата стойност са приходен подход и сравнителен подход.

При определяне на справедливата стойност при прилагане на сравнителния подход са използвани следните методи:

- Метод на пазарните аналози
- Метод на дисконтиране на паричните потоци (DCF)
- Метод на чистата стойност на активите (NAV)

Ненаблюдаемите източници на информация за определяне на справедливата стойност са коефициенти за сравнителна оценка на прогнозната печалба на основа на съотношението икономическа стойност към оперативна печалба, очаквани бъдещи парични потоци, генерирани от инструмента, определяне на коригиран дисконтов процент, изграден на база сходни емитенти, коригиран с допълнителна рискова премия, отчитайки спецификите на емитента и други ненаблюдавани пазарни данни.

Корпоративните облигации, притежавани в портфейла към 31.12.2023 г., са оценени по справедлива стойност, на базата на информация, класифицираща се в ниво 3 по йерархията на справедливите стойности. Използваната техника за оценяване е метод на дисконтираните парични потоци. При него дисконтовият процент е формиран чрез доходността на аналогични немски ДЦК, коригирана с рискова премия, отразяваща риска на съответния емитент. Посочената обща рискова премия се формира по метода на надграждането на премии (доходност до падеж по емисия аналог, притежаваща сходни характеристики, коригирана с допълнителна премия по подразбиране, отразяваща риска на съответния емитент).

40.1.2. Справедлива стойност на финансови инструменти, които не са оценявани по справедлива стойност

Таблицата по-долу обобщава балансовите стойности и справедливата стойност на тези финансови активи и пасиви, които не са представени в Отчета за финансовото състояние на Групата по справедлива стойност.

	Справедлива стойност към 31.12.2023	Балансова стойност към 31.12.2023	Справедлива стойност към 31.12.2022	Балансова стойност към 31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
АКТИВИ				
Парични средства и парични салда в Централната банка	2 022 320	2 022 320	1 954 354	1 954 354
Предоставени ресурси и аванси на банки	154 593	154 593	90 476	90 476
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	441 720	441 720	393 249	393 249
Предоставени кредити и аванси на клиенти	3 147 308	3 260 513	3 147 337	3 267 500
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	1 490 704	1 548 255	1 322 727	1 341 679
	7 256 645	7 427 401	6 908 143	7 047 258
Пасиви				
Депозити от банки	19 756	19 756	17 673	17 673
Задължения към други депозанти	7 646 767	7 646 767	7 344 182	7 344 182
Емитирани облигации	35 391	35 391	35 370	35 370
Други финансови пасиви	41 370	41 370	48 284	48 284
	7 743 284	7 743 284	7 445 509	7 445 509

При определянето на справедливата стойност на горепосочените финансови инструменти към 31 декември 2023 г. и 2022 г. са използвани следните техники и предположения:

- Балансовата стойност на парични средства и сметки в Централната банка, предоставени ресурси от и на банки, както и начислената лихва е равна на справедливата им стойност. Справедливите стойности са категоризирани като Ниво 1 за парични средства и Ниво 1 за салда в Централната банка. Справедливите стойности на дължимите суми от банки, дължими на клиенти и други привлечени средства са категоризирани в Ниво 1.
- Справедливата стойност на кредити и аванси на клиенти е определена по метода на дисконтираните парични потоци (очакваните парични потоци, свързани с кредита, дисконтирани от пазарните лихвени проценти, коригирани с надбавка за риск) и всички те са категоризирани в Ниво 3.
- Справедливата стойност на дълговите инструменти по амортизирана стойност е определена по метода на дисконтираните парични потоци (очакваните парични потоци, свързани с кредита, дисконтирани от пазарните лихвени проценти, коригирани с надбавка за риск).
- Привлечени средства от клиенти: справедливата стойност на безсрочните депозити без фиксиран падеж е определена като дължимата стойност към отчетната дата. Справедливата стойност на депозити с фиксиран падеж се изчислява по метода на дисконтираните парични потоци, въз основа на проценти, предлагани към момента за съответния вид продукт със сходен период до падеж.
- Справедливата стойност на облигационния заем се определя на базата на анализ на дисконтираните парични потоци чрез използването на текущи лихвени проценти за сходни договори за кредитиране.
- Справедливата стойност на другите задължения е определена като равна на брутната стойност на бъдещите изходящи парични потоци, дисконтирани с подходящ лихвен процент.

40.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2022 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Имоти, машини и съоръжения:				
- сгради, използвани в банкова дейност	-	-	94 813	94 813
Инвестиционни имоти:				
- земи и сгради	-	-	44 662	44 662

31 декември 2022 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Имоти, машини и съоръжения:				
- сгради, използвани в банкова дейност	-	-	95 764	95 764
Инвестиционни имоти:				
- земи и сгради	-	-	19 904	19 904

Справедливата стойност на недвижимите имоти - сгради, както и инвестиционни имоти – земи и сгради, на Групата е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

Описание	Справедлива стойност в хил. лв.		Ненаблюдаеми пазарни данни	2023	2022	Връзка между ненаблюдаемите пазарни данни и връзките в справедливата стойност
	2023	2022				
Земи инвестиционни имоти –	14 524	5 337	Разходи за изграждане	50%	59%	Колкото по-висок е размерът на разходите за строителство, толкова по-ниска е справедливата стойност.
			Единична цена на кв. м.	800 лв. до 4 909 лв.	-	Колкото по-висока е единичната продажна цена на кв. м. толкова по-висока е справедливата стойност.
Сгради инвестиционни имоти –	30 138	14 567	Дисконтов процент	14.34%	13.34%	Нарастването на дисконтовия процент води до по-ниска справедлива стойност.
			Разходи за завършване	56% от нетната стойност на инвестиционния проект	53% от нетната стойност на инвестиционния проект	Колкото по-висок е размерът на разходите за завършване, толкова по-ниска е справедливата стойност.
			Единична цена на кв. м.	980 лв. до 1 000 лв.	-	Колкото по-висока е единичната продажна цена на кв. м. толкова по-висока е справедливата стойност.
Сгради, използвани в банковата дейност	94 813	95 764	Дисконтов процент	7 %	7 %	Нарастването на дисконтовия процент води до по-ниска справедлива стойност.
			Коефициент на незаеетост	5 %	5 %	Колкото по-висок е коефициентът на незаеетост, толкова по-ниска е справедливата стойност.
			Наемна цена на кв. м.	10 лв. до 25 лв. на кв. м.	10 лв. до 24 лв. на кв. м.	Колкото по-висока наемната цена на кв. м. толкова по-висока е справедливата стойност.
			Единична цена на кв. м.	3 263 лв. до 4 909 лв.	1 832 лв. до 3 279 лв.	Колкото по-висока е единичната продажна цена на кв. м. толкова по-висока е справедливата стойност.

40.2.1. Сгради, отчитани в Дълготрайни активи (Ниво 3)

- **Ключови допускания за определяне на справедливата стойност на сгради, използвани в банкова дейност, намиращи се в Република България**

При определянето на справедливите стойности на сградите, използвани в банковата дейност експертите – оценители на Групата са използвали Сравнителен подход (Метод на пазарните аналози) и Приходен подход.

При прилагането на сравнителния подход справедливата стойност се базира на наблюдавани цени на скорешни пазарни сделки или офертни цени за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. През 2023 г. корекцията за тези фактори е в размер на +/- 30%.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за сградите на Групата фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други

възможни предположения.

Допусканията, заложи при прилагането на Приходния подход, включват наемна стойност на квадратен метър, който зависи от географската локация на конкретния недвижим имот, намаление поради незаеетост (5%), разходи за стопанисване (5%). Приложеният дисконтов фактор е 7%. Всички посочени допускания за параметрите, включени при извеждането на справедливата стойност, са чувствителни от промени и могат да повлияят съществено върху справедливата стойност на сградите, използвани в банковата дейност.

- **Ключови допускания за определяне на справедливата стойност на сгради, използвани в банкова дейност, намиращи се в Република Северна Македония**

Оценителят е изчислил прогнозната пазарна стойност на недвижимия имот въз основа на разходния подход в съответствие с методологията за оценка на недвижими имоти, без възможност за оценка и прилагане на динамични методи, тъй като законът за оценка на недвижими имоти в Република Северна Македония не позволява прилагането на динамични методи за оценка на имоти. Методологията, приложена в оценките, са съобразени с локацията, типа и състоянието на имотите, както и в съответствие с фактическите ситуации и изискванията на закона.

40.2.2. Инвестиционни имоти – Земи и сгради (Ниво 3)

- **Ключови допускания за определяне на справедливата стойност на инвестиционен имот – земя, намираща се в гр. София**

Българските стандарти за оценяване (БСО), които са базирани на международните оценителски стандарти, дават следната дефиниция на специфични допускания:

„Когато към допусканията се прибавят факти и обстоятелства, които не съществуват към дата на оценка или са включени в целта на оценката, същите се дефинират като специални. Тези допускания се правят обикновено в случаите, в които в оценителския доклад се цели да се посочат възможни очаквани промени в стойността на актива. Тези допускания се отбелязват като специални, за да обозначат, че стойността зависи от конкретни условия, които не съществуват към датата на оценка, както и това, че много от участниците на пазара към конкретната дата на оценка не биха възприели условията, дефинирани като специални допускания. Като такива могат да бъдат избрани различни правно обосновани и икономически възможни твърдения - очаквана промяна в градоустройствени показатели, наличието на договор за наем с конкретни очаквани условия, възможно и допустимо правно, технически и икономически обосновано бъдещо пристрояване/ надстройкаване, недвижим имот в процес на изграждане е завършен към датата на оценка и др.“ (справка: БСО 5.3.).

През 2019 г. Банката е иницирала процедура в Столична община за одобряване на план за изменение на регулацията на имот в гр. София. Промяната в регулаторния статут на инвестиционния имот е влязла в сила, съгласно одобрена Заповед с №РА50-902/23.11.2020 г. на Главният архитект на Столична община. Посочената заповед е била в процес на съдебно обжалване, което е приключило през м. март 2022 г. с определение на Административен съд – София - град.

Съгласно одобрения план за изменение на регулацията, допустимата разгъната застроена площ (РЗП) ще бъде увеличена с 3 704 м². Специфичните допускания, заложи в посочения доклад предполагат, че Банката вече има одобрен инвестиционен проект за усвояване на променената регулация, което не е факт към 31 декември 2023 г. и към датата на този индивидуален финансов отчет.

Трябва да се отбележи, че справедливата стойност при специално предположение, посочена в този индивидуален финансов отчет, е чувствителна към промени във входящите параметри за завършеност на имота. Промените в тези входящи данни могат да имат ефект върху стойността на имота.

- **Ключови допускания за определяне на справедливата стойност на инвестиционен имот – земя и комплекс от сгради, намиращи се в гр. Поморие**

При оценката на посочения инвестиционен имот е използван метод на дисконтиране на чисти парични потоци за бъдещ период (ДПЧЧ). При използването на този подход е приета хипотезата, че след влагането на допълнителни средства за доизграждане на имота той ще бъде продаден по пазарни цени.

Използваният метод се основава на баланса между разходите за реализация на проекта и приходите от продажбите на изградените обекти. Използвани са конкретни данни за етапите на строителство, инвестиционните разходи, както и приходите от продажби и план-графика на изграждането на хотелски комплекс във времето.

Вътрешната норма на възвръщаемост, използвана при определяне на стойността на бъдещите очаквани парични потоци от този имот, е 16.48 % и отразява риска на имота.

- **Ключови допускания за определяне на справедливата стойност на инвестиционни имоти – офис сгради, намиращи се в с. Коларово**

Оценителят е изчислил прогнозната пазарна стойност на недвижимите имоти въз основа на пазарен подход с използване на пазарни аналози на подобни земи и сгради в съответствие с методологията за оценка на недвижими имоти. Аналозите, подбрани и включени в оценката, са съобразени с локацията, типа и състоянието на имотите, както и в съответствие с фактическите ситуации. Стойността на даден имот се определя при прякото сравнение на оценявания обект с други подобни недвижими имоти, които са били продадени в период, близък до датата на оценката. След изследване, проверка и анализ на данни, получени от пазара на имоти се формира стойност, която представлява най-точния индикатор за пазарна стойност.

Индексът на корелация при отделните налични аналози е различен и при определянето на коефициентите за отчитане на съпоставимостта им с оценявания обект ще отчитаме индивидуализиращите характеристики на сравняваните елементи. Като база за сравнения са използвани скорошни оферти и реални сделки с подобни неособено атрактивни като обработваема земеделска земя имоти в съседни и близки села.

Началното салдо на нефинансовите активи на ниво 3 може да бъде равно с крайното им салдо към отчетната дата, както следва:

	Имоти, машини и съоръжения Сгради	Инвестиционни Имоти Офис сгради и земи
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2023 г.	95 764	19 908
Печалби, признати в печалбата или загубата:		
- промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	-	3 037
Печалби, признати в другия всеобхватен доход:		
- преоценка на сгради, използвани в банкова дейност	1 697	-
- амортизация на сгради, използвани в банкова дейност	(2 648)	
Придобити имоти и трансфери	-	21 717
Салдо към 31 декември 2023 г.	94 813	44 662
Сума, включена в неразпределената печалба в резултат на нереализирани печалби или загуби от активи, държани към края на отчетния период	-	7 266

	Имоти, машини и съоръжения Сгради	Инвестиционни Имоти Офис сгради и земи
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2022 г.	73 006	14 666
Печалби, признати в печалбата или загубата:		
- промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	-	4 225
Печалби, признати в другия всеобхватен доход:		
- преоценка на сгради, използвани в банкова дейност	25 991	-
- амортизация на сгради, използвани в банкова дейност	(3 305)	
Прехвърляния от ползван от собственика имот към инвестиционен имот и трансфери	37	1 017
Валутна преоценка	35	
Салдо към 31 декември 2022 г.	95 764	19 908
Сума, включена в печалбата или загубата в резултат на нереализирани печалби или загуби от активи, държани към края на отчетния период	-	4 229

41. СДЕЛКИ И САЛДА СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Групата е извършвала сделки със свързани лица. Като свързани Групата приема лицата, при които едното има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другото при вземане на финансови и оперативни решения, както и в случаите, когато двете лица са под общ контрол. Групата е извършвала сделки със следните свързани лица: Предприятие-майка, Дружества под общ контрол, Дъщерни предприятия, Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер, като извършените сделки са свързани с отпускане кредити, издаване на гаранции, привличане на парични средства, осъществяване на репо сделки и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Групата и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпуснати, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Към 31 декември 2023 г. и 2022 г. Групата има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2023	Салдо към 31.12.2022
	хил. лв.	хил. лв.
Предприятие-майка		
Получени депозити	87	80
Предоставени депозити	-	-
Дружества под общ контрол		
Отпуснати кредити	90 515	75 956
Издадени гаранции	6 696	5 561
Други вземания	479	6 081
Други задължения	13	12
Получени депозити	77 348	52 333
Предоставени депозити	2 992	2 991
Получени средства по емитирани облигации	259	259
Салдо на очаквани кредитни загуби	(500)	(332)
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер		
Отпуснати кредити	1 117	499
Вземания по споразумение за обратно изкупуване на ценни книжа	-	-
Други вземания	65	65
Получени депозити	10 704	4 805
Салдо на очаквани кредитни загуби	(4)	(7)

Приходите и разходите, реализирани от Групата през 2023 г. и 2022 г. от сделки със свързани лица, са както следва:

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2023	Обем през 2022
	хил. лв.	хил. лв.
Предприятие майка		
Приходи от такси и комисионни	1	3
Разходи за лихви	309	-
Дружества под общ контрол		
Приходи от лихви	2 385	1 877
Приходи от такси и комисионни	1 876	1 746
Приходи от услуги	1 867	1 852
Разходи за лихви	(299)	(335)
Разходи за услуги	(8 137)	(8 037)
Разходи за такси и комисионни	-	-
Начислени разходи за обезценка	(168)	(36)
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер		
Приходи от лихви	42	19
Приходи от такси и комисионни	19	13
Приходи от услуги	1	1
Разходи за лихви	(4)	(2)
Разходи за услуги	(229)	(214)
Възстановени разходи за обезценка	3	(5)

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2023 г., са на обща стойност 684 хил. лв. (2022 г.: 596 хил. лв.). Възнагражденията на членовете на Управителния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2023 г., са на обща стойност 720 хил. лв. (2022 г.: 1 030 хил. лв.).

42. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване.

43. ОДОБРЕНИЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2023 г. (включително сравнителната информация) е утвърден за издаване пред Надзорния съвет от Управителния съвет на 26 април 2024 г.

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД ЗА 2023 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Преглед, който представя вярно и честно развитието, резултатите от дейностите и състоянието на предприятията, включени при консолидирането като цяло (предприятията от Групата), заедно с описание на основните рискове, пред които те са изправени.

2. Всички важни събития, които са настъпили след 31.12.2023 г.

3. Вероятно бъдещо развитие на Групата.

4. Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.

5. Информация, изисквана по реда на чл. 187д и 247 от Търговския закон.

6. Наличие на клонове на Групата.

7. Използвани от Групата финансови инструменти, както и целите и политиката на Групата по управление на финансовия риск, включително политиката на Групата на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, и експозицията на Групата по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток.

8. Предоставени услуги и получени възнаграждения от специализираните одиторски предприятия, във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, както и изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

И Н Ф О Р М А Ц И Я:

Точка 1

Централна кооперативна банка АД, София ("ЦКБ" АД, София", "Банката майка") е акционерно дружество, основано през 1991 г., с ЕИК 831447150 и адрес на управление бул. „Цариградско шосе“ № 87, София 1086, България.

Настоящият консолидиран финансов отчет на Централна кооперативна банка АД, София, представя финансовото състояние на ЦКБ АД, София, и контролираните от нея дъщерни дружества Централна кооперативна банка АД, Скопие ("ЦКБ АД, Скопие") и Управляващо дружество "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София, (УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД), като една отчетна единица ("Групата").

През отчетния и сравнителния период няма промяна в наименованието на Дружествата от Групата.

Банковата група извършва дейността си съгласно законодателните изисквания на Българската Народна Банка и Народната банка на Република Северна Македония. Банките в Групата осъществяват своята дейност въз основа на банкови лицензи, издаден от съответните регулатори в двете държави, в които Групата оперира.

Банката майка е публично дружество и акциите ѝ се търгуват на Българска фондова борса с борсов код ССВ/4СФ. Банката майка е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и е първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

Към 31 декември 2023 г. Централна кооперативна банка АД, София притежава 483 121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие (2022 г. : 483121 броя), което представлява 87.35% от акционерния капитал на дъщерното дружество.

Към 31 декември 2023 г. Централна кооперативна банка АД, София притежава 500 000 броя обикновени акции от капитала на УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД, което представлява 100 % от акционерния капитал на дъщерното дружество.

Управляващо дружество "ЦКБ Асет Мениджмънт" ЕАД е учредено през 2006 г. и има издаден лиценз от Комисията за финансов надзор от 17 януари 2007 г. за извършване на следните дейности: управление на дейността на колективни инвестиционни схеми и на инвестиционни дружества от затворен тип; управление, в съответствие със сключен с клиента договор, на индивидуален портфейл, включително такъв на институционален инвеститор, включващ финансови инструменти, по собствена преценка, без специални нареждания на клиента; предоставяне на инвестиционни консултации относно финансови инструменти. Към 31 декември 2023 г. УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД управлява четири колективни инвестиционни схеми от отворен тип: Договорен фонд ЦКБ Лидер, Договорен фонд ЦКБ Актив, Договорен фонд ЦКБ Гарант и Договорен фонд ЦКБ Прайвит.

Към 31.12.2023 г. балансовата стойност на активите на Групата е 8 533 408 хил. лв. Прямо същият период на миналата година балансовата стойност на активите се увеличава с 418 211 хил. лв. или 5.15%.

Структура на активите

Паричните средства - в каса и салда в Централните банки формират 23.70% от балансовото число, при 24.45% година по-рано. Средствата в сметки при банки-кореспонденти и краткосрочни депозити са с тегло 1.81% от балансовото число, при 1.11% година по-рано. Вложенията под формата на ценни книжа, включващи правителствени облигации, корпоративни облигации, акции и компенсаторни инструменти, които са инструмент за подобряване на доходността на Групата, представляват 27.87% от активите, при 26.09% за 2022 година.

Към 31.12.2023 г. размерът на кредитите формира 38.21% от активите, като в края на 2022 г. размерът им е бил 40.26% от балансовото число.

Според вида на валутата, в която са отпуснати, brutните кредити и аванси на клиенти към 31.12.2023 г. са: 79.64% левови, а 20.36% са в чуждестранна валута, а според типа на клиента: 50.92% са кредити на предприятия, 49.08% са кредити за населението. Съответните стойности за 2022 г. са: 77.10% левови, а 22.90% са в чуждестранна валута, а според типа на клиента: 53.98% са кредити на предприятия, 46.02% са кредити за населението.

Качеството на кредитния портфейл е стабилно. Обслужваните експозиции (Фаза 1 и 2) заемат 97.63%, а необслужваните експозиции (Фаза 3) са с дял от 2.37% от кредитния портфейл. През 2023 г. заделените обезценки за несъбираемост по предоставени кредити и аванси се увеличават с 5 918 хил. лв. и достигат 46 602 хил. лв., а като дял от brutната стойност на портфейла 1.41%.

Дълготрайните материални и нематериални активи на Групата заемат дял от 1.55% от общата сума на активите й, при 1.61% година по-рано.

ПАСИВИ

Към 31.12.2023 г. общата стойност на задълженията на Групата на консолидирана основа е 7 772 980 хил. лв. Те заемат приблизително 91% от общите пасиви. Нарастването им за годината е с 4.13%.

Структура на пасивите

Групата поддържа стабилна структура на привлечените средства, която й позволява да не е зависима от външно финансиране.

Основният източник на привлечен ресурс са привлечените средства от граждани, предприятия и други депозанти, достигащи 7 646 767 хил. лв. в края на 2023 г. Техният дял в общите задължения на Групата е 98.38%. Привлечените средства от финансови институции под формата на депозити и кредити са 0.25% от общите задължения.

Собственият капитал на акционерите на Банката майка е на обща стойност 754 736 хил. лв., като се е увеличил с 8.84% за една година, основно вследствие на формираните през годината печалба и други резерви.

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

За 2023 г. одитираният консолидиран финансов резултат на Групата е нетна печалба в размер на 86 445 хил. лв. През 2022 г. Групата е реализирала одитирана нетна печалба в размер на 38 523 хил. лв.

Нетният доход от лихви за 2023 г. възлиза на 193 768 хил. лв., при 135 622 хил. лв. за 2022 година. Нетният доход от такси и комисиони, реализиран от Групата през 2023 г., е 57 413 хил. лв. спрямо 58 071 хил. лв. година по-рано.

Разходите за дейността през 2023 г. нарастват с 4.42% в сравнение с равнището им от края на 2022 г. и достигат абсолютно изражение от -164 622 хил. лв. Разходите за персонала са 41.69% от тези разходи, като отбелязват ръст от 17.17% спрямо година

по-рано. Административните и други разходи на Групата достигат 66 235 хил. лв., при 67 644 хил. лв. година по-рано.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ

Рискът е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните. Спецификата в банковия отрасъл извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска Групата се подчинява на изискванията на Споразумение Базел III – Директива 36/2013 и Регламент 575/2013 на Европейския Парламент и на Съвета с принципно новите капиталови изисквания за покритие на рисковете в дейността.

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, породена от невъзможност на контрагента да изпълни в срок или изобщо да не изпълни задълженията си. Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. За отделните бизнес сегменти Групата прилага индивидуални кредитни политики.

За ограничаване на кредитния риск в Групата действа система от лимити по класове експозиции, бизнес сектори, географски райони, клиентски профил и групи кредити, носители на общ риск. Лимитите определят рисковия апетит и рисковия толеранс към кредитен риск и плановата алокацията на капитала, необходим за неговото покритие.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Групата ежесечно извършва оценка на рисковата експозиция, произтичаща от кредитния портфейл, като класифицира и провизира кредитите в него съгласно изискванията на МСФО. Обект на постоянно наблюдение и отчитане са големите кредитни експозиции.

Ликвиден риск - вероятността от затруднение на плащанията поради несъвпадение във времето на входящите и изходящите парични потоци. Групата управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира, че редовно и без забава може да изпълни текущите си задължения, както в нормална банкова среда, така и в условията на криза.

Пазарен риск - вероятността от възникване на загуба за Групата в резултат на неблагоприятно изменение на валутни курсове, пазарни цени и лихвени проценти.

Операционен риск - вероятността от преки или косвени загуби произтичаща от неадекватно функциониране или прекъсване на дейността на вътрешни за Групата процеси, системи или персонал.

Управлението на риска в ЦКБ АД се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Групата в рамките на възприетата стратегия за развитие;

2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Групата по управление на риска:

- Комитет за управление на риска;
- Комитет за управление на активите и пасивите;
- Кредитен съвет;
- Кредитен комитет;
- Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).

3. Изпълнителни директори и Прокурист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Групата стратегия за управление на риска;

4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РИСК към 31.12.2023 г.

- Обслужвани експозиции в кредитния портфейл (Фаза 1 и 2) – 97.63%;
- Необслужвани експозиции в кредитния портфейл (Фаза 3) – 2.37%;

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

Към месец декември 2023 г. „БАКР – Агенция за кредитен рейтинг” АД определи дългосрочен рейтинг на финансовата сила на „Централна кооперативна банка” АД „ВВ+” и краткосрочен рейтинг „В”, перспектива „стабилна”. Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на рейтинг на финансова сила на банка.

От 2011 година БАКР е първата българска пълноправна рейтингова агенция, регистрирана в Европейския Съюз. Комисията за финансов надзор (КФН) и Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) регистрираха „Българска агенция за кредитен рейтинг” АД по смисъла на Регламент № 1060/2009 на Европейския Парламент и на Съвета на Европа относно агенциите за кредитен рейтинг.

- Дългосрочен: **ВВ+**
- Перспектива: **Стабилна**
- Краткосрочен: **В**

Точка 2:

Събития след отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване.

Точка 3:

През 2024 г., Групата ще продължи да следва своя път на развитие. Основен акцент ще е предоставянето на банкови услуги за населението – потребителски и ипотечни кредити, банкови карти и базирани на тях услуги, електронно банкиране и разплащателни услуги. В същото време Групата ще развива и предлагането на услуги за големи корпоративни клиенти и малки и средни предприятия и свързаните с тях програми за усвояване на средства от структурните фондове на Европейския съюз.

Точка 4:

Дружествата от групата не развиват научноизследователска или развойна дейност.

Точка 5:

Към 31.12.2023 г. ЦКБ АД притежава 11 броя собствени акции на номинална стойност от 1 лев всяка една.

Към 31.12.2023 г. дъщерно дружество притежава 134 000 броя акции, които представляват 0.11% от собствения капитал на Банката майка. Притежаваните акции се държат с цел търгуване.

През 2023 г. ЦКБ АД не е придобивала и/или прехвърляла собствени акции.

Към 31.12.2023 г. членовете на съветите на ЦКБ АД не притежават пряко акции от Банката.

Членовете на съветите на ЦКБ АД нямат допълнителни права за придобиване на акции и/или облигации на Банката.

През 2023 г. няма сключени договори между ЦКБ АД и членовете на съветите ѝ или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Възнаграждения на членовете на управителните и контролните органи на Банката майка за съответната финансова година:

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на Банката за 2023 г. в лв.		
			Възнаграждение	Вноска за ДПО за сметка на дружеството	Премия
1.	Константин Стойчев Велев	Председател на НС на ЦКБ АД	68 478	500	-
2.	Иво Каменов Георгиев	Член на НС на ЦКБ АД	180 000	1 200	-
3.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	111 093	800	-
4.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	180 000	1 200	-
5.	Централен кооперативен съюз**	Член на НС на ЦКБ АД	144 000	-	-
6.	Цветан Цанков Ботев	Председател на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
7.	Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и зам. председател на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
8.	Никола Стефанов Кедев	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
9.	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
10.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
11.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-

* Посоченото възнаграждение е с вкл. ДДС.

б) възнаграждението и други материални и нематериални стимули, получени от лицето от дружества от същата група

Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на Банката от нейните дъщерни дружества за 2023 г. в лв.		
		ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД		
		Възнаграждение	ДПО	Премия
Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на СД на ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	22 222	720	5 000

1) възнаграждение, получено от лицето под формата на разпределение на печалбата и/или бонуси и основанията за предоставянето им

Групата не предоставя такива възнаграждения.

2) всички допълнителни плащания за услуги, предоставени от лицето извън обичайните му функции, когато подобни плащания са допустими съгласно сключения с него договор

Групата не предоставя такива възнаграждения.

3) платеното и/или начислено обезщетение по повод прекратяване на функциите му по време на последната финансова година

Групата не предоставя такива възнаграждения.

4) обща оценка на всички непарични облаги, приравнени на възнаграждения, извън посочените в т. 1-3

Групата не предоставя такива възнаграждения.

5) Информация относно всички предоставени заеми, плащания на социално-битови разходи и гаранции от дружеството или от негови дъщерни дружества или други дружества, които са предмет на консолидация в годишния му финансов отчет, включително данни за оставащата неизплатена част и лихвите

Централна кооперативна банка АД е универсална търговска банка, както отпускането на заеми и предоставянето на гаранции е част от основната дейност на банката, съгласно лиценз издаден от Българска народна банка. Ползваните от членове на корпоративното ръководство кредитни продукти става при стриктно спазване на чл. 45 от Закона за кредитните институции, Наредба № 37 на БНБ за вътрешните експозиции на банките, правила, политики и процедури, одобрени и контролирани от БНБ. Лихвите са съгласно действащата тарифа на банката. Общите условия, при които се ползват кредитните продукти, са валидни за всички клиенти на банката. Оповестяването на кредити и гаранции на членовете на корпоративното ръководство на ЦКБ АД се прави пред БНБ по нормативно определен ред.

Не са изплащани социално – битови разходи на членове на корпоративното ръководство.

Информация за членовете на управителните и контролните органи към 31.12.2023 г., относно участията им в управителни и контролни органи, както и притежания на дялове от търговски дружества:

Константин Стойчев Велев

Дружество	ЕИК	Участие
ЗАД „Армеец“	121076907	Член на Управителен съвет и изпълнителен директор
ЗЕАД „ЦКБ Живот“	175412887	Прокурист
Национално бюро на българските автомобилни застрахователи / НББАЗ	130764706	Член на Управителния съвет
АОСК „Армеец“ - Република Татарстан, Руска Федерация	ОГРН 1021603615956	Член на Съвета на директорите
АО ИК Банк - Република Татарстан, Руска Федерация	ОГРН 1021600000751	Председател на Съвета на директорите
Централна Кооперативна Банка АД	831447150	Председател Надзорния съвет

Иво Каменов Георгиев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет и изп. директор
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Председател на надзорния съвет
Инвест Кепитал Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%
Национална Асоциация на Бойните спортове	176868502	Председател и управляващ
Еднолично Адвокатско дружество ГЕОРГИЕВ	177523879	Управител

Райна Димитрова Кузмова:

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на надзорния съвет

Централен кооперативен съюз /ЦКС/, ЕИК 000696497

Дружество	ЕИК	Участие
„Билкокооп“ ЕООД	175120000	100 %
„Булгаркооп-импорт-експорт“ ЕООД	131205196	100 %
„Булминвекс-ГБ“ ЕООД	000622340	100 %
„Енерджикооп“ ЕООД	203403154	100 %
„Интелект кооп“ ЕООД	160064204	100 %
„Кооптурист“ ЕООД	831506231	100 %
„Кооптурист – Китен“ ЕООД	102815549	100 %
„Кооптурист – Странджа“ ЕООД	103768668	100 %
„Кооп маркет“ ЕООД	202278420	100 %
„Кооп централ“ ЕООД	204319983	100 %
„Мелса кооп“ ЕООД	200728388	100 %
„Нектаркооп“ ЕООД	175122186	100 %
„Релакс-кооп“ ЕООД	200588961	100 %
„Кооп Хоризонт“ ЕООД	205996963	100%
„КООП Старата мелница“ ЕООД	206551941	100%
„Кооп – Златен клас“ ООД	116579048	78,86 %
„Гранарикооп“ ООД	104688774	92,11 %
„Кооп Флорал“ ООД	205424909	40%
„КООП Билд“ ООД	206107420	50%
„СБР-Здраве“ ЕАД	130523915	100 %
„Кооп - търговия и туризъм“ АД	121837308	87,74 %
„Холдинг кооперативен бизнес“ АД	121811740	87 %
„Национален кооперативен инвестиционен фонд“ АД	831286504	80 %
„БС – Кооп Трейд“ ЕКД	202093489	50 %
„Красен-кооп“ АД	121238027	50 %
Консорциум „ЦКС и Химимпорт“ ДЗЗД	130716654	50 %
„Варна пакинг хауз“ АД	124099892	33 %
„Централна кооперативна банка“ АД	831447150	Член на Надзорния съвет
„Холдинг Кооп-юг“ АД	121659072	Член на Съвета на директорите

Цветан Цанков Ботев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Председател на управителния съвет
Булхимтрейд ООД	200477808	Управител
ФАРМА ГБС ДЗЗД	176397025	Управител
Консорциум "Химимпорт-биофарм инженеринг" ДЗЗД	131071224	Управител
Не притежава повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества.		

Александър Димитров Кerezов

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на управителния съвет
Бългериан Еървейз Груп ЕАД	131085074	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на управителния съвет
Зърнени храни България АД	175410085	Член на управителния съвет и представляващ
ЗАД Армеец АД	121076907	Член на управителния съвет
Параходство Българско речно плаване АД	827183719	Член на управителния съвет
ПОАД ЦКБ Сила АД	825240908	Член на надзорния съвет
Асенова крепост АД	115012041	Член на управителния съвет
СК ХГХ Консулт ООД	130452457	Управител
Протект АРТ ООД	203844348	Управител и Съдружник – над 25%
Сдружение СЪГЛАСИЕ 066	176941060	Председател на Управителен съвет и представляващ
Фондация СЪГЛАСИЕ СОФИЯ	205004556	Председател на Управителния съвет и представляващ
Алекс АС ЕООД	131105146	Управител и Собственик
Зърнени храни Пловдив ЕООД	130574490	Управител

Сава Маринов Стойнов

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и Зам. председател на управителния съвет
ПОАД ЦКБ Сила АД	825240908	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	175225001	Изпълнителен директор и член на съвета на директорите
ЗАО ИК Банк	1653005038	Член на съвета на директорите

Никола Стефанов Кедев

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на Управителния съвет
Борика АД	201230426	Член на съвета на директорите

Георги Косев Костов

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на Управителния съвет
Бигла Инвест ЕООД	206510528	Управител и собственик на 100% от капитала

Проф. Д-р Бисер Йорданов Славков

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на Управителния съвет
„Славков - одит” ООД	175295665	Съдружник – над 25%

Не са известни договори, сключени между Банката майка и членовете на съветите му или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Управителният съвет на Банката майка е приел програма за обучение и развитие на персонала от системата на ЦКБ АД за 2023 г.

Точка 6:

Към 31 декември 2023 г. дейностите на Банката се извършват чрез 47 клона, 213 банкови представителства и 30 изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

Към 31.12.2023 г. ЦКБ АД - Скопие осъществява своята дейност чрез 5 клона и 21 офиса на територията на Република Македония.

УД ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД осъществява своята дейност чрез централен офис и клоновата мрежа на ЦКБ АД.

Точка 7:

Притежаваните от Групата финансови инструменти към 31.12.2023 г. са: ДЦК, корпоративни облигации, акции, дялове в договорни фондове и компенсаторни записи на брутна балансова стойност 2 380 102 хил. лв., вкл. -2 260 хил. лв. загуба от обезценка и са класифицирани като финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, оценявани в друг всеобхватен доход и по амортизирана стойност.

Групата притежава ДЦК на правителството на Р. България на обща стойност 797 017 хил. лв. и на чуждестранни правителства, вкл. Държави от ЕС, Правителството на Република Северна Македония и НБРСМ и на такива, които са извън ЕС на обща стойност 733 984 хил. лв. преди обезценка.

Притежаваните от Групата корпоративни облигации на български и чуждестранни емитенти са на стойност съответно 579 326 хил. лв. и 33 590 хил. лв., както и капиталови инструменти, представляващи акции в търговски дружества на български и чуждестранни емитенти на стойност 130 189 хил. лв., както и дялове в договорни фондове за 105 240 хил. лв. и деривати за 756 хил. лв.

Групата не счита, че съществува съществен кредитен риск, свързан с облигационните инструменти на правителството на Р. България и Правителствата на държави от ЕС. По-голямата част от тези инструменти са с фиксиран лихвен процент и промяната в пазарните лихвени нива не се отразява на лихвените приходи от тях. Държавните облигации, емитирани от Правителството на Република Северна Македония и НБРСМ и на страни извън ЕС са изложени на известен кредитен риск, свързан с вероятността емитентите да не изпълнят своите задължения. Най-ниският кредитен рейтинг на държава извън ЕС, чиито книжа Групата притежава към 31.12.2023 г., е B1, определен от Муудис.

Корпоративните облигации на български емитенти са изложени на кредитен риск, свързан с възможността на емитентите да изпълняват своите задължения. Размерът му е до общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа са с фиксиран лихвен процент и са изложени на риск от спадане на стойността им при повишение на пазарните лихвени проценти. Чуждестранните облигациите са емитирани от високо-рейтинговани публични дружества, търгувани на регулирани фондови пазари в ЕС, като е възможно понасяне на загуби вследствие настъпването на кредитни събития при емитентите им.

Притежаваните от Групата капиталови инструменти и дялове в договорни фондове са изложени на ценови риск до размера на общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа се търгуват на Българска фондова борса. Доколкото индексите на борсите са волатилни, е възможно понасянето на загуби, вследствие спад цените на търгуваните на борсата книжа и отрицателни преоценки на притежаваните от Групата капиталови инструменти и дялове в договорни фондове. Същото се отнася и за притежаваните от Групата капиталови инструменти на чуждестранни емитенти.

Притежаваните от Групата експозиции в дериватни финансови инструменти са несъществени и представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапи на открития пазар.

От гледна точка на естеството на дейността на ЦКБ АД други съществени фактори, свързани с финансови инструменти, не оказват влияние за оценка на активите, пасивите, финансовото състояние и резултат на Групата.

Точка 8

Предоставени услуги и получени възнаграждения от специализираните одиторски предприятия, във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, както и изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството

Начислените възнаграждения за 2023 г. на регистрираните одитори са, както следва:

	Сума в хил. лв.
Делойт Одит ООД (до 17 юни 2023 г.)	
Одиторски услуги	530
Други разрешени услуги	3
ОБЩО	533
Делойт България ООД (дружество от мрежата на Делойт Одит ООД)	
Други разрешени услуги	184
ОБЩО	184
Грант Торнтон ООД	
Одиторски услуги	728
Други разрешени услуги	108
ОБЩО	836
РСМ БГ ООД	
Одиторски услуги	108
Други разрешени услуги	87
ОБЩО	195
RSM Makedonija DOOEL, Skopje (дружество от мрежата на РСМ БГ ООД)	
Одиторски услуги	14
ОБЩО	14
ОБЩО ОДИТОРСКИ УСЛУГИ	1 380
ОБЩО ДРУГИ УСЛУГИ	382
ОБЩО	1 762

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

НИКОЛА КЕДЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

КОНСОЛИДИРАНА НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ
СЪГЛАСНО ЧЛ. 51 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО

Настоящата консолидирана нефинансова декларация е изготвена в съответствие с изискванията на чл. 51 от Закона за счетоводството и е неразделна част от Годишния консолидиран доклад за дейността на ЦКБ АД за 2023 г.

Ръководството на Групата декларира своята Политика за социална отговорност, която е документирана, прилагана, поддържана и съобщена на всички нива в структурата на Банката майка.

Политиката за социална отговорност на Групата е насочена към извършване на дейностите в условията на стратегическо управление, което допринася за устойчиво икономическо развитие, коректни и етични трудови отношения с работниците и служителите, техните семейства и обществото като цяло с цел подобряване на качеството на живот.

Ръководството на Групата се ангажира да създава необходимите условия за спазване изискванията на Система за социална отговорност и за активното съдействие на ръководния и оперативен персонал в нейното развитие.

Ръководните принципи на Групата по отношение на социалната отговорност включват:

- спазване на приложимите национални закони и други изисквания и зачитане на международните актове и тяхното тълкуване в областта на социалната отговорност;
- недопускане на детски труд в противоречие с трудовото законодателство;
- недопускане на участие или съдействие за използването на принудителен или задължителен труд;
- недопускане на трафик на хора;
- осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на своите служители;
- уважение и зачитане на правата на човека и неговите основни свободи, определени във Всеобщата декларация за правата на човека;
- защита на общоприетите човешки ценности;
- развитие и мотивиране на персонала;
- осигуряване на сигурност в разплащанията;
- поддържане на адекватно заплащане на труда с навременно плащане на работните заплати, данъците и видовете осигуровки на служителите и работниците;
- осигуряване ефективност на документирането, изпълняването, поддържането и разпространението на политиката в достъпна разбираема форма до всички служители, включително ръководен, експертен и изпълнителски персонал, както и до подизпълнители и доставчици.

Цялата организация на банката е включена в ESG процесите, които се ръководят от специално обособено звено и специално създадена отговорна група по ESG. Звеното по ESG и отговорната група са постоянен изпълнителен орган на банката, под ръководството на делегата на Управителния съвет - отговорен за ESG трансформацията. Членовете на групата са ръководителя на звеното по ESG процесите, както и по един служител от всяко структурно звено в Централно управление на Банката. Задачата на звеното и отговорната група е да формулира стратегия, планове и политики във връзка с ESG, да подпомага управленските органи, да поема отговорност за изпълнението на стратегията.

I. Бизнес модел

Групата се стреми да разширява своя пазарен дял, прилагайки клиентски ориентиран модел на банкиране и възползвайки се от широко разпределената си мрежа от клонове и офиси. Предлагащите универсални услуги са ориентирани както към населението, така и към земеделски производители, МСП и корпоративни клиенти. Групата има богато портфолио от продукти и услуги, включващо потребителски, стокови и ипотечни кредити, всички видове кредити за юридически лица, банкови карти и допълнителни разплащателни услуги, базирани на тях. Банката майка е член на системата за преводи Western Union, предлага инвестиционни и посреднически услуги на българския и световния финансов пазар и други. Основните показатели, чрез които Банката определя своите стратегически цели, е ръстът в абсолютни стойности на съответните показатели и пазарния дял. Групата непрекъснато адаптира условията по своите продукти, като постоянно анализира пазарните условия и внедрява нови продукти, задоволяващи нуждите на клиентите.

Основна стратегия и цел е в дългосрочен план да се развият и надградят електронните канали за достъп, позволяващи не само електронни разплащания, но и по-голяма достъпност до различни банкови услуги – нови изисквания за ориентация към клиента, осъвременяване на функционалностите, усъвършенствани оперативни свойства.

II. Описание на политиките

За Групата е от приоритетно значение да съблюдава високи стандарти във всички свои делови взаимоотношения. В процедурите на Групата са заложили механизми, които гарантират на висшия управленски състав и на всички заинтересовани страни адекватното и ефективно функциониране на системите за вътрешен контрол, управление на риска, отчетност и прозрачност.

Групата прилага ясна и категорична политика, както и прозрачни процедури за оценка, избор и взаимодействие със своите партньори, доставчици, клиенти и всички заинтересовани страни. Освен осигуряването на надеждни и висококачествени продукти и услуги, служителите на Групата имат за цел да обслужват прецизно потребностите, правата и интересите на нашите клиенти, да търсят взаимна изгода, да спазват закона и вътрешните правила и да работят при пълна поверителност, съгласно изискванията на действащото законодателство в страната. Групата влага сериозни ресурси и усилия, за да проучи, формулира и подбере подходящите решения, с които да предотврати възникването на всеки срещнат в практиката проблем.

Етичен бизнес кодекс на ЦКБ АД

С цел контрол върху етичните аспекти на работата на служителите на Банката, в Кодекса за поведение и професионална етика на Банката майка е заложена система от правила, които системно се актуализират и допълват. В кодекса са залегнали принципите на честност, лоялност и съвестност, както и строги изисквания към поведението на служителите по отношение на тяхната лична и професионална етика. Той съдържа правила и норми, които дават насока на служителите в ежедневната им работа и задава общия тон на взаимоотношенията им както в рамките на Банката, така и с трети страни.

Управителният съвет на Банката майка и Изпълнителните Директори на отговарят за адекватно осигуряване и протичане на процесите по управление. Банката майка прилага Етичен кодекс, в съответствие и при спазване на приложимите закони, разпоредби и стандарти по отношение на личното и служебното поведение на всеки служител, контрагент, изпълнител на Банката. В обхвата на Етичния кодекс на Банката майка са залегнали правила и норми за предотвратяване на измамите, прилагане на

мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, дарения на Банката, приемане на подаръци и други. Отделно Групата разполага с политики и процедури за подаването на сигнали, разглеждане на жалби, конфликти на интереси и т.н. Регулярни обучения се извършват на целия персонал, с цел поддържане информираността и адресиране на всички възникващи проблемни области. Ново постъпващият персонал преминава през задължително обучение с цел привеждане в съответствие на бизнес поведението и етиката.

В рамката за управление на риска и етичния кодекс, Групата се ангажира с отговорни практики за кредитиране и предлагане на своите продукти и услуги по верен, отговорен и честен начин. Групата прилага отговорни маркетингови действия, като избягва масово кредитиране и други нездравословни практики, които биха могли да налагат несправедливи и злоупотребяващи условия за кредитиране на кредитополучателите или се възприемат като неправилна и некоректна продажба на продукти и услуги.

Регулярно се извършват проучвания за удовлетвореността на клиентите, като Банката се стреми непрекъснато да адаптира и подобрява добрите практики и процеси. Каналите за комуникация с клиентите са дългосрочно установени, като неизменна част са и механизмите за оплаквания и подаване на жалби. Жалбите се наблюдават във всяка бизнес единица, както и от звеното по съответствие и риск. Като част от процеса по проучване, Банката проверява кредитоискателите за потенциални транзакции и операции, предизвикващи съмнение и/или действия водещи до изпиране на пари и финансиране на тероризъм. За целта Банката майка използва автоматизиран подход за проверка на всички клиенти. Също така Банката майка поддържа вътрешни списъци на клиенти, засечени в извършването на подозрителна дейност, дружества с високорискови дейности и др. Всички клиенти, попадащи в тези списъци, се наблюдават и анализират допълнително.

Политика за борба против корупцията

Групата не толерира каквато и да е форма на подкуп или корупция. В частност, Групата приема да се въздържа от всякакви действия и поведение, които биха могли да бъдат възприети като активен или пасивен подкуп.

Служителите са задължени да спазват Закона за мерките срещу прането на пари, Правилника за приложение на Закона за мерките срещу прането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на терористична дейност и вътрешните правила за контрол и предотвратяване на пране на пари и финансиране на терористична дейност.

Прилагат се изпитани процедури, които гарантират активите на Банката и предотвратяват търговията с вътрешна информация и евентуални злоупотреби от страна на служителите. Освен с грижа за клиента, бизнес партньорите, властите и обществото, всички служители на Групата се ангажират и с това да осигурят справедливо отношение към всички свои колеги, както и да се придържат стриктно към изискванията на Закона за защита от дискриминация.

Ръководството съзнава, че неговият професионален и житейски пример има по-голямо въздействие върху служителите, отколкото казаните или написани думи. Ето защо всеки един от тях се стреми да бъде пример за подражание по отношение на професионалната си етика и високите си морални качества, а в служебните си задължения да се ръководи от ценности като честност, справедливост, прецизност, лоялност, уважение и благоразумие. Ръководството споделя вярата, че доброто корпоративно управление не се изчерпва единствено с покриване на заложените в законовата рамка изисквания, а е преди всичко въпрос на дълбока вътрешна убеденост. За Групата, доброто корпоративно управление предполага на първо място уважение към акционерите, които са гласували доверие на ръководството, както и осъзнаване на непосредствените и дългосрочните ползи от управленската прозрачност.

Политика по отношение на служителите

Водени от предизвикателствата на съвременната пазарна среда и в отговор на повишаващите се изисквания, ръководството вярва, че успешен бизнес и стабилно развитие са възможни само чрез фокусиране върху качеството в целия аспект от дейности на Групата.

Групата съзнава, че начинът, по който се отнася със своите служители и социалните придобивки, които им осигурява, са сред основните механизми, чрез които Групата може да работи за общественото благо. Затова от самото си създаване Групата инвестира в непрекъснатото усъвършенстване на човешките си ресурси, като прилага прецизни методи за подбор, обучение, оценка и възнаграждаване на персонала. Тези практики стъпват върху убеждението на ръководството, че хората са най-ценният й актив и основната предпоставка за бъдещ растеж.

Групата отдава огромно значение на:

- подбора на кандидатите за работа въз основа на личните им качества и заслуги, базиран на внимателна оценка на познанията, компетентността и професионализма на потенциалните служители. Дава равен шанс на всички достойни кандидати да станат част от екипа й без оглед на техния пол, етнически произход, обществено положение, вярвания, политически възгледи или каквито и да е било други фактори, които нямат отношение към техния професионализъм и умения, чрез прилагане на политика по многообразие.

- осигуряването на равни възможности за обучение и кариерно развитие на всички служители без оглед на настоящата им позиция.

- създаването на работна среда, която цени, признава и възнагражда усилията и постиженията, които са и сред основните ценности на организацията.

Развитие на потенциала на служителите

Групата се стреми да насочва служителите си към бизнес дейности, които биха позволили пълното разгръщане на техния потенциал и осъществяване на техните лични и професионални амбиции. Акцентира се и върху развитието на качества, които позволяват непрекъснатото израстване на служителите и оттам – на цялата организация.

Политиката за развитие на персонала в Групата дава възможност на служители от всички йерархични нива, които са доказали професионалните си качества, да бъдат повишавани не само в рамките на същото управление/ клон, но и да бъдат преназначавани на други позиции в организацията, стига да притежават изискваните за новата длъжност опит и професионални качества.

Не на последно място, за Групата е от огромно значение да задържи и да развива кадрите си и последователно полага усилия в тази посока. През цялата година се организират програми за развитие на персонала, чиято цел е проучването и усъвършенстването на професионалните качества на служителите й и пълното разгръщане на техния потенциал.

През 2023 г. Ръководството на Банката майка продължи сътрудничеството си с Висшето училище по застраховане и финанси гр. София, като изцяло финансира обучението на служители на ЦКБ АД в степен „бакалавър“ и „магистър“. Успешно завършиха обучението си служители на ЦКБ АД в степен „магистър“ през учебната 2022/2023 г. – 17 броя служители. Продължиха обучението си в степен „магистър“ - 3 бр., а обучението си в степен „бакалавър“, 2 курс – 5 бр. Включиха се нови желаещи за обучението във ВУЗФ през учебната 2023/2024 г. финансирано от ЦКБ АД, както следва: за степен „магистър“ – 19 бр. и за степен „бакалавър“ – 5 бр. В резултата на дългосрочната стратегия на Ръководството на банката се повишава квалификацията на служителите на ЦКБ-АД в областта на икономическите науки. Тази възможност е в

дългосрочен план и целта е да се подготвят висококвалифицирани специалисти работещи в банката в областта на икономиката, в съответствие с потребностите на съвременната икономическа действителност, практиките в Европа и света за продължаващо обучение през целия живот, и поддържане на добро бизнес сътрудничество с ВУЗФ.

През м. октомври 2023 г. на служител на Централно управление на ЦКБ АД, дирекция „Финансово-счетоводна“, Служба „Финансова и надзорна отчетност“ се присъди образователна и научна степен „Доктор“ по „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“ от Стопанска академия „Д. А. Ценов“ гр. Свищов.

2023 г. беше наситена на многобройни и разнообразни обучения, организирани както от външни обучителни фирми така и вътрешнобанкови.

Сред най-силно значими се открийха няколко вида обучения, свързани с прилагането на нови европейски изисквания.

Особено голям е акцентът по прилагането на новите стандарти за по-отговорен и по-устойчив бизнес, чрез ESG инструмент, с който се налагат устойчиви финансови модели, които покриват норми за екологично, социално и корпоративно управление.

Наравно с финансовата си отчетност Групата ще трябва да разкрива и своите ESG практики, чрез отчети за нефинансова информация. Те ще имат същата важна роля за определянето на състоянието на бизнес развитието редом с финансовите му показатели.

В тази връзка в Банката майка се създаде структурирано звено и работна група от представители на различни дирекции, която ще има за цел пълно прилагане на ESG регулациите в различни направления. За тази цел членовете на групата преминаха специализирано сертифицирано обучение, организирано от външен за Банката майка обучителен център.

Беше организирано вътрешно банково онлайн обучение от дирекция „Информационни технологии“ за повишаване знанията на служителите в областта на информационната и кибер сигурност за крайни потребители.

В областта на онлайн банкирането фирма „Борика“ организира обучение за осъществяване и реализиране на процесите по „Незабавни плащания“ и „Плащания по телефонен номер“, също презентира начини за плащания на „синя и зелена зона за паркиране“.

Реализира се нов дизайн на мобилното банкиране.

Премина се обучение по принципите на електронна идентификация и договаряне в контекста на дигиталните услуги, като изискване на Европейската комисия относно Третата платежна директива (PSD3), създаването на Регламент за платежните услуги (PSR) и достъпа до финансови данни (FIDA) организирано от Международен банков институт.

През м. ноември 2023 г. се проведе Национална присъствена среща на служители на банката, в качеството им на инвестиционен посредник на основание чл. 65, ал. 1, т.1 и по чл. 45, ал.1 от Наредба № 38 на Комисията за финансов надзор. Обучението имаше за цел да опресни, допълни и разшири знанията на служителите, упражняващи тези дейности.

Трудово възнаграждение и социални придобивки

Политиката на заплащане и допълнителни социални придобивки е разработена с цел привличане, наемане и задържане на висококвалифицирани кадри. Тя се основава на следните принципи: вътрешно равновесие, признание на личните качества на всеки служител, възнаграждение, съответстващо на представянето и конкурентност.

През 2023 г. Ръководството на Банката майка продължи предоставянето на ваучери за храна по Наредба № 7 от 09.07.2003 г. на всички наети лица по трудов договор и договор за управление и контрол в размер на 130 лева месечно. С приетите

от законодателя промени от 28.11.2023 г. на Наредба № 7/09.07.20203 г., считано от 01.01.2024 става възможно предоставяне на ваучери за храна на електронен носител. До 30.06.2024 г. ще могат да се предоставят ваучери за храна, както на хартиен носител, така и на електронен носител. След тази дата само ваучерите за храна на електронен носител дават възможност да ползват предвиденото от законодателя възможност тази сума да не се облага с данъци и осигурителни вноски, както за работодателя, така и за наетото лице. Стойността на ваучерите за храна на електронен носител съгласно чл.209а, ал.1 от Закона за корпоративното подоходно облагане не се облага с данък върху разходите от 10 %, когато е социална придобивка по чл. 294 от Кодекса на труда. Ръководството на ЦКБ АД смята, че преминаването към ваучери за храна на електронен носител ще улесни тяхното предоставяне и ползване на служителите на ЦКБ АД. Постигнатите положителни ефекти от предоставяне на ваучери за храна са трайни по отношение на: увеличаване на доходите на служителите, без да се увеличи тяхната данъчна и осигурителна тежест; ЦКБ АД като работодател предостави тези средства, но без да има увеличение на разходите за данъци и осигуровки; увеличаване на покупателната способност на служителите на банката при повишаващите се цени на хранителните стоки, като всичко това повиши интереса за работа в ЦКБ АД.

В приетата Програма за социални дейности на ЦКБ АД за 2023 г. продължи да се дава възможност за финансово подпомагане на служителите: при раждане на дете – една минимална работна заплата за страната; при тежко боледуване и лечение на служители или техните деца – по преценка и/или представени разходно оправдателни документи.

Ръководството на ЦКБ АД продължава да осъществява допълнително доброволно пенсионно осигуряване на служителите в ПООД „ЦКБ Сила“ в размер до 60 лева месечно.

Ръководството на Централна кооперативна банка-АД продължи да предоставя допълнителни дни платен отпуск на своите дългогодишни служители: за работа в банката над 5 г. – 1 ден, за работа в банката над 10 г. – 2 дни.

ЦКБ АД се грижи за здравето и безопасността на работното място на служителите, като за целта има сключен договор със Служба по трудова медицина „Хипократ“ ООД. През 2023 г. завършиха периодични профилактични медицински прегледи започнали през 2022 г., съгласно Наредба № 3/1987 г. Спазиха се изискванията на Наредба № 7/15.08.2005 г. за провеждане на преглед от офталмолог за работещите с видеодисплей над 4 часа дневно. За целта беше сключен договор с дружество, което да организира и осъществи провеждането на профилактични прегледи на служителите на ЦКБ АД по градове. Обхванаха се всички структури на банката и беше изготвен необходимия здравен анализ. Прегледите имаха за цел контрол и профилактика на въздействието на вредните фактори на работна среда, а именно: натоварване на опорно-двигателния апарат, нервно-психическо напрежение и натоварване на очния анализатор. Създадени са програми за намаляване и ограничаване на последствията от влиянието на вредните фактори на работната среда. Ръководството на Банката осигури на всички служители, които се нуждаят от средства за корекция на зрението им, сума в размер на 150 лв.

Нашите ценности:

- справедливост – равни възможности за развитие
- качество – стремеж към съвършенство във всяко начинание
- уважение – към нашите колеги, клиенти и съграждани
- екипност – успяваме, когато сме заедно
- доверие – то прави и невъзможното постижимо
- социална отговорност- работа с грижа към обществото
- ефективност – стремеж винаги да бъдат постигнати целите
- креативност – търсене на новаторски идеи в стремежа си да се усъвършенстваме

III. Основни рискове, свързани с екологичните и социалните въпроси.

Успехът на всеки бизнес е неразривно свързан с благоденствието на общността, в чиито рамки той развива своята дейност. Ето защо ежедневните действия на Групата са подчинени на най-висшите етични принципи и на непоколебимото желание на Банката да даде своя значим принос към развитието на българското общество. Банката също така е отворена към нови възможности за инициативи, които облагодетелстват местните общности и повишават гражданското самосъзнание сред служителите ѝ.

Политика на Групата по опазване на околната среда се състои в:

1. Изпълнение на дейностите по начин, гарантиращ опазването на околната среда.
2. Вземане на предпазни мерки срещу потенциално замърсяване на околната среда.
3. Спазване на всички закони и правила, както и вътрешните разпоредби, приети от Групата, насочени към екологичното равновесие.

Групата отчита значението на екологичните въпроси и на климатичния риск като се стреми да изпълнява дейностите си по начин, гарантиращ опазването на околната среда и да спазва всички закони и правила, насочени към екологичното равновесие. Банките като цяло могат да играят важна роля за свеждане до минимум въздействието върху изменението на климата, чрез своите клиенти, като Групата полага усилия да минимизира и своето пряко въздействие върху околната среда и дава приоритет на рационалното потребление на природни ресурси.

Несъмнено справянето с рисковете, произтичащи от изменението на климата и влошаването състоянието на околната среда и постигане на цели за устойчива икономика, ще бъде сред основните предизвикателства за банката през следващите години. В контекста на променяща се регулаторна рамка, която постави още по-голям акцент върху темата за климатичния риск и изискванията за устойчиво отчитане.

Първа стъпка към това е събирането на подробна информация и данни за кредитополучателите, необходима за оценката на уязвимостите на експозициите към рискове, свързани с климата и околната среда свързани с устойчивостта в секторите и сегментите, най-вече засегнати от изменението на климата. Втората стъпка е разработването на подходящи лимити за ефикасно управление на рискове, свързани с климата и околната среда в съответствие с правилата за редовно наблюдение и ескалиране и интегрирането им в цялостната рамка за управление на риска.

Банката майка е разработила ESG въпросници за своите кредитополучатели (ЮЛ) с цел получаване на детайлна информация относно предприетите мерки за отговорно екологично и социално управление. Структурираното звено и работна група отговарят за съдържанието на въпросниците и картографирането на етапа, в който се намират по отношение на ESG процесите.

Банката майка е в процес на разработване на методология за ESG рейтинг за клиентите - юридически лица и Списък с ESG изключения по дейности, базиран на изискванията на таксономията и приложимите стандарти за оценка на екологичните и социалните рискове.

Групата е в процес на интегриране на екологичните фактори и рискове, свързани с климата и околната среда в бизнес стратегията си. Групата акцентира върху устойчивото развитие в следните направления:

1. В качеството си на доставчик на продукти и услуги, Групата се старее да допринесе за повишената финансова устойчивост на страната, чрез създаване на устойчиви бизнес възможности и подпомагане на обществото. В допълнение към икономическата оценка, рисковете от социален, екологичен и управленски характер са включени във вземането на бизнес решения и развитието на бизнеса.

2. В качеството си на отговорен работодател, Групата възприема активни практики за управление на ЕСУ рисковете в процесите на управление и активно работи в посока да засили дейността си в доброто управление, развитието и информираността на служителите.

3. В качеството си на отговорна финансова институция, Групата работи усилено в посока намаляване на собствените си емисии на парникови газове и поетапно преминаване към опазване на околната среда и климата.

Основни цели на Групата в това отношение са отчитане на екологичните фактори при вземане на бизнес решения, да прилага инициативи за зелено кредитиране и информираност на клиентите, да извършва регулярни обучения на персонала, да участва активно в зелени инициативи, да оценя потенциалните въздействия върху кредитния портфейл чрез разработване на правила и методология за оценка на ЕСУ рисковете, експозициите да се управляват и приведат в съответствие с целите за устойчивост.

Групата е в процес на разработване на инструментариум от политики, процедури и процеси за зелено финансиране, като използва най-добрите международни практики, прилагайки добре признати принципи, включително принципите на Европейската асоциация на пазара за зелени заеми (LMA) и принципите на Международната асоциация на капиталовия пазар (ICMA) за зелени облигации, както и екологични дефиниции, базирани на таксономията на ЕС. Това са основните аспекти на Групата предоставяне на зелени заеми за корпоративни клиенти, клиенти на дребно и/или издаване на зелени облигации.

Групата е в процес на разработка на модел за изчисляване на въздействието на екологичния риск върху профила на капиталовия и ликвидния риск.

Групата е изправена пред значителни предизвикателства относно събирането на данни свързани, с екологичните рискове от клиентите. По отношение на управлението на кредитния риск има сериозни изисквания за данни за надлежна проверка на клиента, оценка на физическите рискове, свързани с експозициите, както и за нуждите от стрес тестове, като по-голямата част от данните все още не са събрани и не са достъпни публично. За запълване на пропуските в данните са необходими значителни усилия на различни нива (клиенти/банки/държава/асоциации/агенции и т.н.). Възможността на клиентите да попълват въпросника на Банката майка е ограничена, тъй като много от тези данни дори не са изчислени от тях. Съществуват и специфични за отделните държави разлики, които отразяват небалансираната осведоменост за ESG за нововъзникващите източноевропейски пазари и съответно е по-трудно да се ползва информация от другите държави членки на ЕС.

По отношение на ограниченията, определени по отношение на екологичните рискове (като фактори, пораждащи пруденциални рискове), чието нарушаване води до ескалиране и изключване, лимитите на Банката варират в зависимост от различните видове риск и съответните правила/политики/процедури.

По отношение на кредитния риск, Банката майка прилага лимити, свързани с процеса на управление на екологичните, социалните и управленските рискове за търговските портфейли и финансовите инструменти, различен от ритейл експозициите на дребно. Лимитите на ниво група все още са процес на определяне.

Групата счита, че рисковете за околната среда в рамките на кредитния риск са приложими за неизпълнение, главно поради потенциалното излагане на обезпеченията на остри или хронични физически заплахи (като имуществени щети поради лошо време, недостиг на вода и суши в селското стопанство и др.), потенциални нови капиталови разходи поради риск от преход. При оперативния риск непрекъснатостта на бизнеса може да бъде повлияна от тежки метеорологични условия, риск за репутацията поради невъзможност за смекчаване или адаптиране към постоянно нарастващите регулаторни и надзорни изисквания за ESG.

Оповестяване в съответствие с чл. 8 от Регламент (ЕС) 2020/852 (Регламент за таксономията) и Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178

Обобщение на КПР, които кредитните институции трябва да оповестят, съгласно чл. 8 от Регламента за таксономията

		Обща стойност на екологично устойчивите активи в хил. лева - Total environmentally sustainable assets	КПР **** КРІ****	КПР ***** КРІ*****	% на обхващане (от общата стойност на активите)*** % coverage (over total assets)***
Основен КПР Main KPI	Съотношение на екосъобразните активи (ОЕА) - размер към определена дата (наличност) Green asset ratio (GAR) stock	-	-	-	0%
		Обща стойност на екологично устойчивите дейности Total environmentally sustainable activities	КПР КРІ	КПР КРІ	% на обхващане (от общата стойност на активите) % coverage (over total assets)
Допълнителни КПР Additional KPIs	ОЕА (промяна за периода - поток) GAR (flow)				
	Финансови гаранции Financial guarantees	-	-	-	
	Активи под управление Assets under management	-	-	-	

За тези КПР институциите оповестяват прогнозна информация, вкл. информация за целевите стойности и подходящи разяснения на използваната методика

***Дял в проценти на активите, обхващани от КПР, от общата стойност на банковите активи

**** на база КПР за оборота на контрагента

***** на база КПР за КР на контрагента, с изключение на дейностите по предоставяне на заеми, за които се използва общия КПР за оборота от предоставяне на заеми

Активи за изчисляване на ОЕА

В хил. лева	Обща брутна балансова стойност Total gross carrying amount	Референтна дата на оповестяване T Disclosure reference date T														
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) Climate Change Mitigation (CCM)					Адаптиране към изменението на климата (АИК) Climate Change Adaptation (CCA)					ОБЩО (СИК+АИК) TOTAL (CCM + CCA)				
		в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				
		В т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					В т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)				
			в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. преходни Of which transitional	в т.ч. спомагачи Of which enabling			в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. адаптиране Of which adaptation	в т.ч. спомагачи Of which enabling			в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. преходни/ за адаптиране Of which transitional/adaptation	в т.ч. спомагачи Of which enabling	
1	ОЕА - Обхванати активи, вкл и в числителя, и в знаменателя GAR - Covered assets in both numerator and denominator	2 484 345	762 006	0	0	0	41 854	0	0	0	0	803 861	0	0	0	0
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търгуване и са допустими за вкл в изчислението на ОЕА Loans and advances, debt securities and equity instruments not HFT eligible for GAR calculation	2 450 035	762 006	0	0	0	41 854	0	0	0	0	803 861	0	0	0	0
3	Финансови предприятия Financial corporations	893 135	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Кредитни институции Credit institutions	103 665	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Заеми и аванси Loans and advances	27 783	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	21 808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Капиталови инструменти Equity instruments	54 075	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Други финансови предприятия Other financial corporations	789 470	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	в т.ч. инвестиционни посредници of which investment firms	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Капиталови инструменти Equity instruments	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	в т.ч. управляващи дружества of which management companies	3 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Капиталови инструменти Equity instruments	3 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	в т.ч. застрахователни предприятия of which insurance undertakings	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Капиталови инструменти Equity instruments	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Нефинансови предприятия (НФП) Non-financial corporations	149 636	42 741	0	0	0	41 854	0	0	0	0	84 595	0	0	0	0

Централна Кооперативна Банка АД
 Консолидирана нефинансова декларация
 31 декември 2023 г.

В хил. лева		Обща брутна балансова стойност Total gross carrying amount	Референтна дата на оповестяване T Disclosure reference date T														
			Смекчаване на изменението на климата (СИК) Climate Change Mitigation (CCM)				Адаптиране към изменението на климата (АИК) Climate Change Adaptation (CCA)				ОБЩО (СИК+АИК) TOTAL (CCM + CCA)						
			в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)						
			В т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)		в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)		в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)		в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)		в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)		в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)				
	в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. преходни Of which transitional	в т.ч. спомагащи Of which enabling		в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. адаптиране Of which adaptation	в т.ч. спомагащи Of which enabling		в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. преходни/ за адаптиране Of which transitional/adaptation	в т.ч. спомагащи Of which enabling						
22	НФП, които са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ NFCs subject to NFRD disclosure obligations	149 636	42 741	0	0	0	0	41 854	0	0	0	0	84 595	0	0	0	0
23	Заеми и аванси Loans and advances	120 833	34 518	0	0	0	0	34 518	0	0	0	0	69 037	0	0	0	0
24	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	18 746	4 788	0	0	0	0	3 902	0	0	0	0	8 690	0	0	0	0
25	Капиталови инструменти Equity instruments	10 058	3 434	0	0	0	0	3 434	0	0	0	0	6 868	0	0	0	0
26	Домакинства Households	1 407 264	719 266	0	0	0	0	0	0	0	0	0	719 266	0	0	0	0
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти of which loans collateralised by residential immovable property	719 266	719 266	0	0	0	0	0	0	0	0	0	719 266	0	0	0	0
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради of which building renovation loans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	в т.ч. Заеми за МПС of which motor vehicle loans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Финансиране на органи на местното управление Local governments financing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Обезпечения, придобити чрез взимане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	19 284	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Друго финансиране на органи на местно самоуправление Other local government financing	15 025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Други активи, изключени от числителя при изчисляване на OEA (обхванати от знаменателя) Other assets excluded from the numerator for GAR calculation (covered in the denominator)	2 597 707	1 077 351	0	0	0	0	1 125 063	0	0	0	0	2 202 414	0	0	0	0
34	Нефинансови предприятия (НФП) Non-financial corporations	1 955 590															
35	МСО и НФП (различни от МСП), които не са обхванати от задълженията за оповестяване по ДОНФИ SMEs and NFCs (other than SMEs) not subject to NFRD disclosure obligations	1 917 584															
36	Заеми и аванси Loans and advances	1 541 661															
37	в т.ч. заеми обезпечени с търговски недвижими имоти of which loans collateralised by commercial immovable property	896 502															
38	в т.ч. заеми за ремонт на сгради of which building renovation loans	0															
39	Дългови ценни книжа Debt securities	319 734															
40	Капиталови инструменти Equity instruments	56 190															
41	Контрагенти от трети държави, които не са обхванати от задълженията за оповестяване по ДОНФИ Non-EU country	38 006															

Централна Кооперативна Банка АД
 Консолидирана нефинансова декларация
 31 декември 2023 г.

В хил. лева		Обща брутна балансова стойност Total gross carrying amount	Референтна дата на оповестяване T Disclosure reference date T															
			Смекчаване на изменението на климата (СИК) Climate Change Mitigation (CCM)				Адаптиране към изменението на климата (АИК) Climate Change Adaptation (CCA)				ОБЩО (СИК+АИК) TOTAL (CCM + CCA)							
			в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)							
			В т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)				в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)				В т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)							
			в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. преходни Of which transitional	в т.ч. спомагащи Of which enabling	в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. адаптиране Of which adaptation	в т.ч. спомагащи Of which enabling	в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. преходни/ за адаптиране Of which transitional/adaptation	в т.ч. спомагащи Of which enabling							
counterparties not subject to NFRD disclosure obligations																		
42	Заеми и аванси Loans and advances	7 471																
43	Дългови ценни книжа Debt securities	14 532																
44	Капиталови инструменти Equity instruments	16 003																
45	Деривати Derivatives	756																
46	Междубанкови заеми при поискване On demand interbank loans	19 978																
47	Парични средства и активи, свързани с парични средства Cash and cash-related assets	402 978																
48	Други активи (напр. репутация, стоки и др.) Other assets (e.g. Goodwill, commodities etc.)	218 405																
49	Обща стойност на активите в OEA Total GAR assets	5 082 052	1 839 357	0	0	0	0	1 166 918	0	0	0	0	0	3 006 275	0	0	0	0
50	Други активи, не включени в изчисленията на OEA Other assets not covered for GAR calculation	3 163 548																
51	Държавни образувания Sovereigns	1 460 135																
52	експозиции към централни банки Central banks exposure	1 678 547																
53	Търговски портфейл Trading book	24 866																
54	Обща стойност на активите Total assets	8 245 600	1 839 357	0	0	0	0	1 166 918	0	0	0	0	0	3 006 275	0	0	0	0
Задбалансови експозиции - предприятия, които са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНОИ Off-balance sheet exposures - Corporates subject to NFRD disclosure obligations																		
55	Финансови гаранции Financial guarantees	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
56	Активи под управление Assets under management	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
57	в т.ч дългови ЦК Of which debt securities	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
58	в т.ч капиталови инструменти Of which equity instruments	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ОЕА - информация по сектори

Разпределение по сектори - четвърто ниво по NACE (код и етикет) Breakdown by sector - NACE 4 digits level (code and label)	Смекчаване на изменението на климата (СИК) Climate Change Mitigation (CCM)				Адаптиране към изменението на климата (АИК) Climate Change Adaptation (CCA)				TOTAL (CCM + CCA)			
	НФП (обхванати от ДОНФИ) Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		МСП и други НФП, които не са обхванати от ДОНФИ SMEs and other NFC not subject to NFRD		НФП (обхванати от ДОНФИ) Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		МСП и други НФП, които не са обхванати от ДОНФИ SMEs and other NFC not subject to NFRD		НФП (обхванати от ДОНФИ) Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		МСП и други НФП, които не са обхванати от ДОНФИ SMEs and other NFC not subject to NFRD	
	брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount	
	В хил. лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК) Of which environmentally sustainable (CCM)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК) Of which environmentally sustainable (CCM)	В хил. Лева	В т.ч. Екологично устойчиви (АИК) Of which environmentally sustainable (CCA)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (АИК) Of which environmentally sustainable (CCA)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК + АИК) Of which environmentally sustainable (CCM + CCA)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК + АИК) Of which environmentally sustainable (CCM + CCA)
B07	0	0		0	0			0	0			
D35	12 685	0		12 685	0			25 370	0			
G47	0	0		0	0			0	0			
J61	1 216	0		0	0			1 216	0			
K64	0	0		0	0			0	0			
L68	29 170	0		29 170	0			58 339	0			

ОЕА - КНР информация по сектори

% от общата стойност на обхванатите активи в знаменателя - % (compared to total covered assets in the denominator)		Disclosure reference date T														Proportion of total assets covered
		Climate Change Mitigation (CCM)					Climate Change Adaptation (CCA)					TOTAL (CCM + CCA)				
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)					Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)					Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				
			Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling			Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling			Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling	
1	ОЕА - Обхванати активи, включени и в числителя, и в знаменателя - GAR - Covered assets in both numerator and denominator	0.307	-	-	-	-	0.017	-	-	-	-	0.324	-	-	-	0.301
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търгуване и са допустими за включване в изчисляването на ОЕА - Loans and advances, debt securities and equity instruments not HFT eligible for GAR calculation	0.311	-	-	-	-	0.017	-	-	-	-	0.328	-	-	-	0.297
3	Финансови предприятия - Financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.108
4	Кредитни институции - Credit institutions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.013
5	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
7	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.007
8	Други финансови предприятия - Other financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.096
9	в т.ч. инвестиционни посредници - of which investment firms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	в т.ч. управляващи дружества - of which management companies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	в т.ч. застрахователни предприятия - of which insurance undertakings	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Нефинансови предприятия - Non-financial corporations	0.288	-	-	-	-	0.280	-	-	-	-	0.568	-	-	-	0.018
22	НФП, които не са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ - NFCs subject to NFRD disclosure obligations	0.288	-	-	-	-	0.280	-	-	-	-	0.568	-	-	-	0.018
23	Заеми и аванси - Loans and advances	0.286	-	-	-	-	0.286	-	-	-	-	0.571	-	-	-	0.015
24	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	0.273	-	-	-	-	0.208	-	-	-	-	0.481	-	-	-	0.002
25	Капиталови инструменти - Equity instruments	0.341	-	-	-	-	0.341	-	-	-	-	0.683	-	-	-	0.001
26	Домакинства - Households	0.511	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.511	-	-	-	0.171
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти - of which loans collateralised by residential immovable property	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	-	-	0.087
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради - of which building renovation loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	в т.ч. заеми за моторни превозни средства - of which motor vehicle loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Финансиране на органи на местното законодателство - Local governments financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти - Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
32	Друго финансиране на органи на местното управление - Other local government financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
49	Обща стойност на активите в ОЕА - Total GAR assets	0.223	-	-	-	-	0.142	-	-	-	-	0.365	-	-	-	-

ОЕА - КПР промяна за определен период (поток)

		Референтна дата на оповестяване - Disclosure reference date T											
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) - Climate Change Mitigation (CCM)				Адаптиране към изменението на климата (АИК) - Climate Change Adaptation (CCA)				ОБЩО (СИК+АИК) - TOTAL (CCM + CCA)			
		Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)			
% (от размера на всички допустими активи) - % (compared to flow of total eligible assets)		Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)			
		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагачи - Of which enabling	в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагачи - Of which enabling	в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагачи - Of which enabling	в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагачи - Of which enabling
1	ОЕА - Обхванати активи, включени и в числителя, и в знаменателя - GAR - Covered assets in both numerator and denominator	0.307	-	-	0.017	-	-	0.324	-	-	-	-	0.301
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търговия и са допустими за включване в изчисляването на ОЕА - Loans and advances, debt securities and equity instruments not HT eligible for GAR calculation	0.311	-	-	0.017	-	-	0.328	-	-	-	-	0.297
3	Финансови предприятия - Financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.106
4	Кредитни институции - Credit institutions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.013
5	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
7	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.007
8	Други финансови предприятия - Other financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.096
9	в т.ч. инвестиционни посредници - of which investment firms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	в т.ч. инвестиционни посредници - of which management companies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	в т.ч. застрахователни предприятия - of which insurance undertakings	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Нефинансови предприятия - Non-financial corporations	0.288	-	-	0.280	-	-	0.568	-	-	-	-	0.018
22	НФП, които не са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ - NFCs subject to NFRD disclosure obligations	0.288	-	-	0.280	-	-	0.568	-	-	-	-	0.018
23	заеми и аванси - Loans and advances	0.286	-	-	0.286	-	-	0.571	-	-	-	-	0.015
24	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	0.273	-	-	0.208	-	-	0.481	-	-	-	-	0.002
25	Капиталови инструменти - Equity instruments	0.341	-	-	0.341	-	-	0.683	-	-	-	-	0.001
26	Домакинства - Households	0.511	-	-	-	-	-	0.511	-	-	-	-	0.171
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти - of which loans collateralised by residential immovable property	1.000	-	-	-	-	-	1.000	-	-	-	-	0.087
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради - of which building renovation loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	в т.ч. заеми за моторни превозни средства - of which motor vehicle loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Финансиране на органи на местното законодателство - Local governments financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти - Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
32	Друго финансиране на органи на местното управление - Other local government financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
49	Обща стойност на активите в ОЕА - Total GAR assets	0.223	-	-	0.142	-	-	0.365	-	-	-	-	-

КПР за задбалансовите експозиции

		Референтна дата на оповестяване - Disclosure reference date T																					
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) - Climate Change Mitigation (CCM)				Адаптиране към изменението на климата (АИК) - Climate Change Adaptation (CCA)				ОБЩО (СИК+АИК) - TOTAL (CCM + CCA)													
		Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)													
% (от общата стойност на допустимите задбалансови активи) - % (compared to total eligible off-balance sheet assets)		Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)													
		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending			в т.ч. преходни - Of which transitional			в т.ч. спомагащи - Of which enabling			в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending			в т.ч. преходни - Of which transitional			в т.ч. спомагащи - Of which enabling						
1	Финансови гаранции (КПР за финансовите гаранции) - Financial guarantees (FinGuar KPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	Активи под управление (КПР за активите под наблюдение) - Assets under management (AuM KPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Обобщение на КПР, които кредитните институции трябва да оповестят, съгласно чл. 8 от Регламента за таксономите

		Обща стойност на екологично устойчивите активи в хил. лева - Total environmentally sustainable assets	КПР ****	КПР****	КПР *****	КПР*****	% на обхващане (от общата стойност на активите)*** % coverage (over total assets)***
Основен КПР Main KPI	Съотношение на екосообразните активи (ОЕА) - размер към определена дата (наличност) Green asset ratio (GAR) stock	1		0%		0%	0%
		Обща стойност на екологично устойчивите дейности Total environmentally sustainable activities	КПР	КПР	КПР	КПР	% на обхващане (от общата стойност на активите) % coverage (over total assets)
Допълнителни КПР Additional KPIs	ОЕА (промяна за периода - поток) GAR (flow)						
	Финансови гаранции Financial guarantees	0		0%		0%	
	Активи под управление Assets under management	0		0%		0%	

* за кредитни институции, които не отговарят на условията по чл. 94, параграф 1 от РКИ или на условията по чл. 325а, параграф 1 от РКИ

** Приходи от такси и комисионни от услуги, различни от предоставянето на заеми и управлението на активи

За тези КПР институциите оповестяват прогнозна информация, вкл информация за целевите стойности и подходящи разяснения на използваната методика

***Дял в проценти на активите, обхванати от КПР, от общата стойност на банковите активи

**** на база КПР за оборота на контрагента

***** на база КПР за КР на контрагента, с изключение на дейностите по предоставяне на заеми, за които се използва общия КПР за оборота от предоставяне на заеми

Бележка 1: Във всички образци за отчетането: клетките с черно оцветяване не се ползват.

Бележка 2: Отчитането на КПР за таксите и комисионите (лист 6) и търговския портфейл (лист 7) се прилага едва от 2026г.

Активи за изчисляване на ОЕА

Обща Брутна балансова стойност Total gross carrying amount		Референтна дата на оповестяване T Disclosure reference date T															
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) Climate Change Mitigation (CCM)					Адаптиране към изменението на климата (АИК) Climate Change Adaptation (CCA)					ОБЩО (СИК+АИК) TOTAL (CCM + CCA)					
		в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					
		в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					
		в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending			в т.ч. преходни Of which transitional		в т.ч. спомагачи Of which enabling		в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending			в т.ч. спомагачи Of which enabling		в т.ч. преходни/ за адаптиране Of which transitional/adaptation		в т.ч. спомагачи Of which enabling	
1	ОЕА - Обхванати активи, вкл и в числителя, и в знаменателя GAR - Covered assets in both numerator and denominator	2 484 345	761876	1	0	0	0	41854	0	0	0	0	803730	1	0	0	0
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търгуване и са допустими за вкл в изчисленията на ОЕА Loans and advances, debt securities and equity instruments not HIT eligible for GAR calculation	2 450 035	761876	1	0	0	0	41854	0	0	0	0	803730	1	0	0	0
3	Финансови предприятия Financial corporations	893 135	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Кредитни институции Credit institutions	103 665	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Заеми и аванси Loans and advances	27 783	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	21 808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Капиталови инструменти Equity instruments	54 075	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Други финансови предприятия Other financial corporations	789 470	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	в т.ч. инвестиционни посредници of which investment firms	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Капиталови инструменти Equity instruments	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	в т.ч. управляващи дружества of which management companies	3200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Капиталови инструменти Equity instruments	3200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	в т.ч. застрахователни предприятия of which insurance undertakings	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Капиталови инструменти Equity instruments	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Нефинансови предприятия (НФП) Non-financial corporations	149 636	42610	1	0	0	0	41854	0	0	0	0	84465	1	0	0	0
22	НФП, които са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ NFCs subject to NFRD disclosure obligations	149 636	42610	1	0	0	0	41854	0	0	0	0	84924	0	0	0	0
23	Заеми и аванси Loans and advances	120 833	34518	0	0	0	0	34518	0	0	0	0	69037	0	0	0	0
24	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	18 746	4658	1	0	0	0	3902	0	0	0	0	8560	1	0	0	0
25	Капиталови инструменти Equity instruments	10 058	3434	0	0	0	0	3434	0	0	0	0	6868	0	0	0	0
26	Домакинства Households	1 407 264	719266	0	0	0	0	0	0	0	0	0	719266	0	0	0	0
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти of which loans collateralised by residential immovable property	719 266	719266	0	0	0	0	0	0	0	0	0	719266	0	0	0	0
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради of which building renovation loans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	в т.ч. Заеми за МПС of which motor vehicle loans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Финансиране на органи на местното управление Local governments financing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти Collateral	19 284	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Централна Кооперативна Банка АД
 Консолидирана нефинансова декларация
 31 декември 2023 г.

		Референтна дата на оповестяване T Disclosure reference date T																		
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) Climate Change Mitigation (CCM)					Адаптиране към изменението на климата (АИК) Climate Change Adaptation (CCA)					ОБЩО (СИК+АИК) TOTAL (CCM + CCA)								
		в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)								
		в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)								
		в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending		в т.ч. преходни Of which transitional		в т.ч. спомагащи Of which enabling		в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending		в т.ч. адаптиране Of which adaptation		в т.ч. спомагащи Of which enabling		в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending		в т.ч. преходни/ за адаптиране Of which transitional/adaptation		в т.ч. спомагащи Of which enabling		
В хил. лева		Обща брутна балансова стойност Total gross carrying amount																		
	obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties																			
32	Друго финансиране на органи на местно самоуправление Other local government financing	15 025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Други активи, изключени от числителя при изчисляване на ОЕА (обхванати от знаменателя) Other assets excluded from the numerator for GAR calculation (covered in the denominator)	2 597 707	1 077 351	0	0	0	0	1 125 063	0	0	0	0	0	2 202 414	0	0	0	0	0	0
34	Нефинансови предприятия (НФП) Non-financial corporations	1 955 590																		
35	МСО и НФП (различни от МСП), които не са обхванати от задълженията за оповестяване по ДОНФИ SMEs and NFCs (other than SMEs) not subject to NFRD disclosure obligations	1 917 584																		
36	Заеми и аванси Loans and advances	1 541 661																		
37	в т.ч. заеми обезпечени с търговски недвижими имоти of which loans collateralised by commercial immovable property	896 502																		
38	в т.ч. заеми за ремонт на сгради of which building renovation loans	0																		
39	Дългови ценни книжа Debt securities	319 734																		
40	Капиталови инструменти Equity instruments	56 190																		
41	Контрагенти от трети държави, които не са обхванати от задълженията за оповестяване по ДОНФИ Non-EU country counterparties not subject to NFRD disclosure obligations	38 006																		
42	Заеми и аванси Loans and advances	7 471																		
43	Дългови ценни книжа Debt securities	14 532																		
44	Капиталови инструменти Equity instruments	16 003																		
45	Деривати Derivatives	756																		
46	Междубанкови заеми при поискване On demand interbank loans	19 978																		
47	Парични средства и активи, свързани с парични средства Cash and cash-related assets	402 978																		
48	Други активи (напр. репутация, стоки и др.) Other assets (e.g. Goodwill, commodities etc.)	218 405																		
49	Обща стойност на активите в ОЕА Total GAR assets	5 082 052	1 839 227	1	0	0	0	1 166 918	0	0	0	0	3 006 145	1	0	0	0	0	0	0
50	Други активи, невключени в изчислението на ОЕА Other assets not covered for GAR calculation	3 163 548																		
51	Държавни образувания Sovereigns	1 460 135																		
52	експозиции към централни банки Central banks exposure	1 678 547																		
53	Търговски порфейл Trading book	24 866																		
54	Обща стойност на активите Total assets	8 245 600	1 839 227	1	0	0	0	1 166 918	0	0	0	0	3 006 145	1	0	0	0	0	0	0
Задбалансови експозиции - предприятия, които са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ Off-balance sheet exposures - Corporates subject to NFRD disclosure obligations																				
55	Финансови гаранции Financial guarantees	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
56	Активи под управление Assets under management	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
57	в т.ч. дългови ЦК Of which debt securities	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
58	в т.ч. капиталови инструменти Of which equity instruments	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ОЕА - КПР информация по сектори

% от общата стойност на обхванатите активи в знаменателя - % (compared to total covered assets in the denominator)		Disclosure reference date T													
		Climate Change Mitigation (CCM)				Climate Change Adaptation (CCA)				TOTAL (CCM + CCA)					
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)					
			Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling		Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling		Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling	Proportion of total assets covered	
1	ОЕА - Обхванати активи, включени и в числителя, и в знаменателя - GAR - Covered assets in both numerator and denominator	0.307	-	-	-	0.017	-	-	-	0.324	-	-	-	0.301	
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търгуване и са допустими за включване в изчисляването на ОЕА - Loans and advances, debt securities and equity instruments not HFT eligible for GAR calculation	0.311	-	-	-	0.017	-	-	-	0.328	-	-	-	0.297	
3	Финансови предприятия - Financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.108	
4	Кредитни институции - Credit institutions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.013	
5	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003	
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003	
7	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.007	
8	Други финансови предприятия - Other financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.096	
9	в т.ч. инвестиционни посредници - of which investment firms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	в т.ч. управляващи дружества - of which management companies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
16	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
17	в т.ч. застрахователни предприятия - of which insurance undertakings	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
18	заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
19	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
21	Нефинансови предприятия - Non-financial corporations	0.288	-	-	-	0.280	-	-	-	0.568	-	-	-	0.018	
22	НФП, които не са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ - NFCs subject to NFRD disclosure obligations	0.288	-	-	-	0.280	-	-	-	0.568	-	-	-	0.018	
23	Заеми и аванси - Loans and advances	0.286	-	-	-	0.286	-	-	-	0.571	-	-	-	0.015	
24	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	0.273	-	-	-	0.208	-	-	-	0.481	-	-	-	0.002	
25	Капиталови инструменти - Equity instruments	0.341	-	-	-	0.341	-	-	-	0.683	-	-	-	0.001	
26	Домакинства - Households	0.511	-	-	-	-	-	-	-	0.511	-	-	-	0.171	
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти - of which loans collateralised by residential immovable property	1.000	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	-	-	0.087	
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради - of which building renovation loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
29	в т.ч. заеми за моторни превозни средства - of which motor vehicle loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30	Финансиране на органи на местното законодателство - Local governments financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти - Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002	
32	Друго финансиране на органи на местното управление - Other local government financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002	
49	Обща стойност на активите в ОЕА - Total GAR assets	0.223	-	-	-	0.142	-	-	-	0.365	-	-	-	-	

ОЕА - КПР промяна за определен период (поток)

		Референтна дата на оповестяване - Disclosure reference date T														
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) - Climate Change Mitigation (CCM)				Адаптиране към изменението на климата (АИК) -Climate Change Adaptation (CCA)				ОБЩО (СИК+АИК) - TOTAL (CCM + CCA)				Дял на общата стойност на обхванатите активи - Proportion of total new assets covered		
		Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)		
		% (от размера на всички допустими активи) - % (compared to flow of total eligible assets)		в т.ч. специализирано представяне на заеми- Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагащи - Of which enabling	в т.ч. специализирано представяне на заеми- Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагащи - Of which enabling	в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагащи - Of which enabling				
1	ОЕА - Обхванати активи, включени и в числителя, и в знаменателя - GAR - Covered assets in both numerator and denominator	0.307	-	-	-	-	0.017	-	-	-	-	0.324	-	-	-	0.301
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търгуване и са допустими за включване в изчисляването на ОЕА - Loans and advances, debt securities and equity instruments not HT eligible for GAR calculation	0.311	-	-	-	-	0.017	-	-	-	-	0.328	-	-	-	0.297
3	Финансови предприятия - Financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.108
4	Кредитни институции - Credit institutions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.013
5	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
7	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.007
8	Други финансови предприятия - Other financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.096
9	в т.ч. инвестиционни посредници - of which investment firms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	в т.ч. инвестиционни посредници - of which management companies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	в т.ч. застрахователни предприятия - of which insurance undertakings	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Нефинансови предприятия - Non-financial corporations	0.288	-	-	-	-	0.280	-	-	-	-	0.568	-	-	-	0.018
22	НФП, които не са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ - NFCs subject to NFRD disclosure obligations	0.288	-	-	-	-	0.280	-	-	-	-	0.568	-	-	-	0.018
23	заеми и аванси - Loans and advances	0.286	-	-	-	-	0.286	-	-	-	-	0.571	-	-	-	0.015
24	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	0.273	-	-	-	-	0.208	-	-	-	-	0.481	-	-	-	0.002
25	Капиталови инструменти - Equity instruments	0.341	-	-	-	-	0.341	-	-	-	-	0.683	-	-	-	0.001
26	Домакинства - Households	0.511	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.511	-	-	-	0.171
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти - of which loans collateralised by residential immovable property	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	-	-	0.087
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради - of which building renovation loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	в т.ч. заеми за моторни превозни средства - of which motor vehicle loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Финансиране на органи на местното законодателство - Local governments financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Централна Кооперативна Банка АД
 Консолидирана нефинансова декларация
 31 декември 2023 г.

		Референтна дата на оповестяване - Disclosure reference date T														
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) - Climate Change Mitigation (CCM)					Адаптиране към изменението на климата (АИК) -Climate Change Adaptation (CCA)				ОБЩО (СИК+АИК) - TOTAL (CCM + CCA)					Дял на общата стойност на обхванатите активи - Proportion of total new assets covered
		Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)					
		% (от размера на всички допустими активи) - % (compared to flow of total eligible assets)														
		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомогащи - Of which enabling					в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомогащи - Of which enabling					
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни търговски недвижими имоти - Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
32	Друго финансиране на органи на местното управление - Other local government financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
49	Обща стойност на активите в ОЕА - Total GAR assets	0.223	-	-	-	-	0.142	-	-	-	-	0.365	-	-	-	

КПР за задбалансовите експозиции

		Референтна дата на оповестяване - Disclosure reference date T															
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) - Climate Change Mitigation (CCM)				Адаптиране към изменението на климата (АИК) - Climate Change Adaptation (CCA)				ОБЩО (СИК+АИК) - TOTAL (CCM + CCA)							
		Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)							
% (от общата стойност на допустимите задбалансови активи) - % (compared to total eligible off-balance sheet assets)		Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)							
		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагащи - Of which enabling		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагащи - Of which enabling		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагащи - Of which enabling					
1	Финансови гаранции (КПР за финансовите гаранции) - Financial guarantees (FinGuar KPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Активи под управление (КПР за активите под наблюдение) - Assets under management (AuM KPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Обобщение на КПР, които кредитните институции трябва да оповестят, съгласно чл. 8 от Регламената за таксономите

		Обща стойност на екологично устойчивите активи в хил. лева Total environmentally sustainable assets	КПР ****	КПР****	КПР ***** КПР*****	% на обхващане (от общата стойност на активите)*** % coverage (over total assets)***	
Основен КПР Main KPI	Съотношение на еко-образните активи (ОЕА) - размер към определена дата (наличност) Green asset ratio (GAR) stock	53		0%	0%	0%	
		Обща стойност на екологично устойчивите дейности Total environmentally sustainable activities	КПР	КПР	КПР	КПР	% на обхващане (от общата стойност на активите) % coverage (over total assets)
Допълнителни КПР Additional KPIs	ОЕА (промяна за периода - поток) GAR (flow)						
	Финансови гаранции Financial guarantees	0		0		0	
	Активи под управление Assets under management	0		0		0	

* за кредитни институции, които не отговарят на условията по чл. 94, параграф 1 от РКИ или на условията по чл. 325а, параграф 1 от РКИ

** Приходи от такси и комисионни от услуги, различни от предоставянето на заеми и управлението на активи

За тези КПР институциите оповестяват прогнозна информация, вкл информация за целевите стойности и подходящи разяснения на използваната методика

***Дял в проценти на активите, обхванати от КПР, от общата стойност на банковите активи

**** на база КПР за оборота на контрагента

***** на база КПР за КР на контрагента, с изключение на дейностите по предоставяне на заеми, за които се използва общия КПР за оборота от предоставяне на заеми

Бележка 1: Във всички образци за отчетането: клетките с черно оцветяване не се ползват.

Бележка 2: Отчитането на КПР за таксите и комисионите (лист 6) и търговския портфейл (лист 7) се прилага едва от 2026г.

Активи за изчисляване на ОЕА

В хил. лева		Обща брутна балансова стойност Total gross carrying amount	Референтна дата на оповестяване T Disclosure reference date T														
			Смекчаване на изменението на климата (СИК) Climate Change Mitigation (CCM)			Адаптиране към изменението на климата (АИК) Climate Change Adaptation (CCA)				ОБЩО (СИК+АИК) TOTAL (CCM + CCA)							
			в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)			в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)							
			в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)			в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)				в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)							
			в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. преходни Of which transitional	в т.ч. спомагащи Of which enabling	в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. адаптиране Of which adaptation	в т.ч. спомагащи Of which enabling	в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. преходни/ за адаптиране Of which transitional/adaptation	в т.ч. спомагащи Of which enabling						
1	ОЕА - Обхванати активи, вкл и в числителя, и в знаменателя GAR - Covered assets in both numerator and denominator	2 484 345	761 968	53	0	0	0	41 854	0	0	0	0	803 822	53	0	0	0
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търгуване и са допустими за вкл в изчисленията на ОЕА Loans and advances, debt securities and equity instruments not HIT eligible for GAR calculation	2 450 035	761 968	53	0	0	0	41 854	0	0	0	0	803 822	53	0	0	0
3	Финансови предприятия Financial corporations	893 135	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Кредитни институции Credit institutions	103 665	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Заеми и аванси Loans and advances	27 783	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	21 808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Капиталови инструменти Equity instruments	54 075	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Други финансови предприятия Other financial corporations	789 470	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	в т.ч. инвестиционни посредници of which investment firms	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Капиталови инструменти Equity instruments	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	в т.ч. управляващи дружества of which management companies	3 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Капиталови инструменти Equity instruments	3200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	в т.ч. застрахователни предприятия of which insurance undertakings	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Заеми и аванси Loans and advances	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Капиталови инструменти Equity instruments	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Нефинансови предприятия (НФП) Non-financial corporations	149 636	42 702	53	0	0	0	41 854	0	0	0	0	84 556	53	0	0	0
22	НФП, които са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ NFRD disclosure obligations	149 636	42 702	53	0	0	0	41 854	0	0	0	0	84 556	53	0	0	0
23	Заеми и аванси Loans and advances	120 833	34 518	0	0	0	0	34 518	0	0	0	0	69 037	0	0	0	0
24	Дългови ценни книжа в т.ч. с известно използване на постъпленията Debt securities, including UoP	18 746	4 750	53	0	0	0	3 902	0	0	0	0	8 652	53	0	0	0
25	Капиталови инструменти Equity instruments	10 058	3 434	0	0	0	0	3 434	0	0	0	0	6 868	0	0	0	0
26	Домакинства Households	1 407 264	719 266	0	0	0	0	0	0	0	0	0	719 266	0	0	0	0
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти of which loans collateralised by residential immovable property	719 266	719 266	0	0	0	0	0	0	0	0	0	719 266	0	0	0	0
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради of which building renovation loans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	в т.ч. Заеми за МПС of which motor vehicle loans	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Финансиране на органи на местното управление Local governments financing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Централна Кооперативна Банка АД
Консолидирана нефинансова декларация
31 декември 2023 г.

В хил. лева		Обща брутна балансова стойност Total gross carrying amount	Референтна дата на оповестяване T Disclosure reference date T													
			Смекчаване на изменението на климата (СИК) Climate Change Mitigation (CCM)			Адаптиране към изменението на климата (АИК) Climate Change Adaptation (CCA)			ОБЩО (СИК+АИК) TOTAL (CCM + CCA)							
			в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)			в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)			в т.ч. за сектори от значението за таксономията (допустими за таксономията) Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)							
			в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)			в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)			в т.ч. Екологично устойчиви (съобразени с таксономията) Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)							
			в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. преходни Of which transitional	в т.ч. спомагащи Of which enabling	в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. адаптиране Of which adaptation	в т.ч. спомагащи Of which enabling			в т.ч. специализирано предоставяне на заеми Of which specialised lending	в т.ч. преходни/ за адаптиране Of which transitional/adaptation	в т.ч. спомагащи Of which enabling			
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	19 284	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Друго финансиране на органи на местно самоуправление Other local government financing	15 025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Други активи, изключени от числителя при изчисляване на ОЕА (обхванати от знаменателя) Other assets excluded from the numerator for GAR calculation (covered in the denominator)	2 597 707	1 077 351	0	0	0	1 125 063	0	0	0	0	2 202 414	0	0	0	0
34	Нефинансови предприятия (НФП) Non-financial corporations	1 955 590														
35	МСО и НФП (различни от МСП), които не са обхванати от задълженията за оповестяване по ДОНФИ SMEs and NFCs (other than SMEs) not subject to NFRD disclosure obligations	1 917 584														
36	Заеми и аванси Loans and advances	1 541 661														
37	в т.ч. заеми обезпечени с търговски недвижими имоти of which loans collateralised by commercial immovable property	896 502														
38	в т.ч. заеми за ремонт на сгради of which building renovation loans	0														
39	Дългови ценни книжа Debt securities	319 734														
40	Капиталови инструменти Equity instruments	56 190														
41	Контрагенти от трети държави, които не са обхванати от задълженията за оповестяване по ДОНФИ Non-EU country counterparties not subject to NFRD disclosure obligations	38 006														
42	Заеми и аванси Loans and advances	7 471														
43	Дългови ценни книжа Debt securities	14 532														
44	Капиталови инструменти Equity instruments	16 003														
45	Деривати Derivatives	756														
46	Междубанкови заеми при поискване On demand interbank loans	19 978														
47	Парични средства и активи, свързани с парични средства Cash and cash-related assets	402 978														
48	Други активи (напр. репутация, стоки и др.) Other assets (e.g. Goodwill, commodities etc.)	218 405														
49	Обща стойност на активите в ОЕА Total GAR assets	5 082 052	1 839 319	53	0	0	0	1 166 918	0	0	0	0	3 006 236	53	0	0
50	Други активи, невяклучени в изчислението на ОЕА Other assets not covered for GAR calculation	3 163 548														
51	Държавни образувания Sovereigns	1 460 135														
52	експозиции към централни банки Central banks exposure	1 678 547														
53	Търговски порфейл Trading book	24 866														
54	Обща стойност на активите Total assets	8 245 600	1 839 319	53	0	0	0	1 166 918	0	0	0	0	3 006 236	53	0	0
Задбалансови експозиции - предприятия, които са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ Off-balance sheet exposures - Corporates subject to NFRD disclosure obligations																
55	Финансови гаранции Financial guarantees	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
56	Активи под управление Assets under management	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
57	в т.ч. дългови ЛК Of which debt securities	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
58	в т.ч. капиталови инструменти Of which equity instruments	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ОЕА - информация по сектори

Разпределение по сектори - четвърто ниво по NACE (код и етикет) Breakdown by sector - NACE 4 digits level (code and label)	Смекчаване на изменението на климата (СИК) Climate Change Mitigation (CCM)				Адаптиране към изменението на климата (АИК) Climate Change Adaptation (CCA)				TOTAL (CCM + CCA)			
	НФП (обхванати от ДОНФИ) Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		МСП и други НФП, които не са обхванати от ДОНФИ SMEs and other NFC not subject to NFRD		НФП (обхванати от ДОНФИ) Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		МСП и други НФП, които не са обхванати от ДОНФИ SMEs and other NFC not subject to NFRD		НФП (обхванати от ДОНФИ) Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		МСП и други НФП, които не са обхванати от ДОНФИ SMEs and other NFC not subject to NFRD	
	брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount		брутна балансова стойност Gross carrying amount	
	В хил. лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК) Of which environmentally sustainable (CCM)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК) Of which environmentally sustainable (CCM)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (АИК) Of which environmentally sustainable (CCA)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (АИК) Of which environmentally sustainable (CCA)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК + АИК) Of which environmentally sustainable (CCM + CCA)	В хил. Лева	в т.ч. Екологично устойчиви (СИК + АИК) Of which environmentally sustainable (CCM + CCA)
B07	0	0		0	0			0	0			
D35	12 685	53		12 685	0			25 370	53			
G47	0	0		0	0			0	0			
J61	1 216	0		0	0			1 216	0			
K64	0	0		0	0			0	0			
L68	29 170	0		29 170	0			58 339	0			

ОЕА - КПР информация по сектори

% от общата стойност на обхванатите активи в знаменателя - % (compared to total covered assets in the denominator)		Disclosure reference date T																
		Climate Change Mitigation (CCM)					Climate Change Adaptation (CCA)					TOTAL (CCM + CCA)						
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Proportion of total assets covered	
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)					Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)					Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)						
	Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling		Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling		Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling		Of which specialised lending	Of which transitional	Of which enabling			
1	ОЕА - Обхванати активи, включени и в числителя, и в знаменателя - GAR - Covered assets in both numerator and denominator	0.307	-	-	-	-	0.017	-	-	-	-	-	0.324	-	-	-	-	0.301
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търгуване и са допустими за включване в изчисляването на ОЕА - Loans and advances, debt securities and equity instruments not HTF eligible for GAR calculation	0.311	-	-	-	-	0.017	-	-	-	-	-	0.328	-	-	-	-	0.297
3	Финансови предприятия - Financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.108
4	Кредитни институции - Credit institutions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.013
5	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003
7	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.007
8	Други финансови предприятия - Other financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.096
9	в т.ч. инвестиционни посредници - of which investment firms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	в т.ч. управляващи дружества - of which management companies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	в т.ч. застрахователни предприятия - of which insurance undertakings	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Нефинансови предприятия - Non-financial corporations	0.288	-	-	-	-	0.280	-	-	-	-	-	0.568	-	-	-	-	0.018
22	НФП, които не са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ - NFCs subject to NFRD disclosure obligations	0.288	-	-	-	-	0.280	-	-	-	-	-	0.568	-	-	-	-	0.018
23	Заеми и аванси - Loans and advances	0.286	-	-	-	-	0.286	-	-	-	-	-	0.571	-	-	-	-	0.015
24	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	0.273	-	-	-	-	0.208	-	-	-	-	-	0.481	-	-	-	-	0.002
25	Капиталови инструменти - Equity instruments	0.341	-	-	-	-	0.341	-	-	-	-	-	0.683	-	-	-	-	0.001
26	Домакинства - Households	0.511	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.511	-	-	-	-	0.171
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти - of which loans collateralised by residential immovable property	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	-	-	-	0.087
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради - of which building renovation loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	в т.ч. заеми за моторни превозни средства - of which motor vehicle loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Финансиране на органи на местното законодателство - Local governments financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение: жилищни и търговски недвижими имоти - Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
32	Друго финансиране на органи на местното управление - Other local government financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
49	Обща стойност на активите в ОЕА - Total GAR assets	0.223	-	-	-	-	0.142	-	-	-	-	-	0.365	-	-	-	-	-

ОЕА - КПП промяна за определен период (поток)

% (от размера на всички допустими активи) - % (compared to flow of total eligible assets)		Референтна дата на оповестяване - Disclosure reference date T														
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) - Climate Change Mitigation (CCM)					Адаптиране към изменението на климата (АИК) - Climate Change Adaptation (CCA)					ОБЩО (СИК+АИК) - TOTAL (CCM + CCA)				
		Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				
		Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)					Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)					Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				
			в т.ч. специализирано представяне на заеми- Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагачи - Of which enabling		в т.ч. специализирано представяне на заеми- Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагачи - Of which enabling		в т.ч. специализирано представяне на заеми -Of which specialised lending	в т.ч. преходни - Of which transitional	в т.ч. спомагачи - Of which enabling			
1	ОЕА - Обхванати активи, включени и в числителя, и в знаменателя - GAR - Covered assets in both numerator and denominator	0.307	-	-	-	0.017	-	-	-	0.324	-	-	-	0.301		
2	Заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти, които не се държат за търгуване и са допустими за включване в изчисляването на ОЕА - Loans and advances, debt securities and equity instruments not HFT eligible for GAR calculation	0.311	-	-	-	0.017	-	-	-	0.328	-	-	-	0.297		
3	Финансови предприятия - Financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.108		
4	Кредитни институции - Credit institutions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.013		
5	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003		
6	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.003		
7	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.007		
8	Други финансови предприятия - Other financial corporations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.096		
9	в т.ч. инвестиционни посредници - of which investment firms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
10	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
11	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
12	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
13	в т.ч. инвестиционни посредници - of which management companies	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
14	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
15	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
16	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
17	в т.ч. застрахователни предприятия - of which insurance undertakings	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
18	Заеми и аванси - Loans and advances	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
19	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
20	Капиталови инструменти - Equity instruments	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
21	Нефинансови предприятия - Non-financial corporations	0.288	-	-	-	0.280	-	-	-	0.568	-	-	-	0.018		
22	НФП, които не са обхванати от задължения за оповестяване по ДОНФИ - NFCs subject to NFRD disclosure obligations	0.288	-	-	-	0.280	-	-	-	0.568	-	-	-	0.018		
23	заеми и аванси - Loans and advances	0.286	-	-	-	0.286	-	-	-	0.571	-	-	-	0.015		
24	Дългови ценни книжа, в т.ч. с известно използване на постъпленията - Debt securities, including UoP	0.273	-	-	-	0.208	-	-	-	0.481	-	-	-	0.002		

Централна Кооперативна Банка АД
 Консолидирана нефинансова декларация
 31 декември 2023 г.

25	Капиталови инструменти - Equity instruments	0.341	-	-	-	0.341	-	-	-	0.683	-	-	-	0.001
26	Домакинства - Households	0.511	-	-	-	-	-	-	-	0.511	-	-	-	0.171
27	в т.ч. заеми, обезпечени с жилищни недвижими имоти - of which loans collateralised by residential immovable property	1.000	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	-	-	0.087
28	в т.ч. заеми за ремонт на сгради - of which building renovation loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	в т.ч. заеми за моторни превозни средства - of which motor vehicle loans	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Финансиране на органи на местното законодателство - Local governments financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Обезпечения, придобити чрез влизане във владение; жилищни и търговски недвижими имоти - Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
32	Друго финансиране на органи на местното управление - Other local government financing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
49	Обща стойност на активите в ОЕА - Total GAR assets	0.223	-	-	-	0.142	-	-	-	0.365	-	-	-	-

КПР за задбалансовите експозиции

		Референтна дата на оповестяване - Disclosure reference date T																				
		Смекчаване на изменението на климата (СИК) - Climate Change Mitigation (CCM)			Адаптиране към изменението на климата (АИК) - Climate Change Adaptation (CCA)			ОБЩО (СИК+АИК) - TOTAL (CCM + CCA)														
		Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)			Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)			Дял на общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)														
		Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)			Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)			Дял от общата стойност на обхванатите активи, предназначени за финансиране на сектори от значение за таксономията (допустими за таксономията) - Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)														
% (от общата стойност на допустимите задбалансови активи) - % (compared to total eligible off-balance sheet assets)																						
		в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending			в т.ч. преходни - Of which transitional			в т.ч. спомагащи - Of which enabling			в т.ч. специализирано представяне на заеми - Of which specialised lending			в т.ч. преходни - Of which transitional			в т.ч. спомагащи - Of which enabling					
1	Финансови гаранции (КПР за финансовите гаранции) - Financial guarantees (FinGuar KPI)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Активи под управление (КПР за активите под наблюдение) - Assets under management (AuM KPI)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

През 2023 г. в съответствие с чл. 8 от Регламент (ЕС) 2020/852 (Регламент за таксономията) и Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178, Централна Кооперативна Банка АД извърши анализ на клиентите си и на кредитния си портфейл, като идентифицира експозициите към допустими и недопустими за Таксономията на ЕС икономически дейности, свързани с екологичните цели.

Отношението на екосъобразните активи (OEА) за балансовите експозиции показва дела на активите на Банката, финансиращи и инвестирани в съобразени с таксономията икономически дейности, от общата стойност на обхванатите активи.

Таксономията на ЕС представлява фундаментална концепция при оформянето на бъдещето на устойчивите инвестиции в ЕС. Тя е предназначена да предостави прозрачен и ясен списък на екологично устойчиви икономически дейности, да насърчи прехода към нулеви въглеродни емисии и по този начин да служи като ръководство за насочване на повече инвестиции към устойчиви проекти за справяне с климатичната криза и предотвратяване на по-нататъшно влошаване на околната среда.

Процесът на идентифициране на клиентите премина чрез спазване на следните фундаментални понятия и правила:

1. Съществен принос: Въз основа на техническите критерии за скрининг, икономическата дейност има значително положително въздействие върху околната среда или значително намалява отрицателните въздействия на дейността върху околната среда.
2. Критерии за технически скрининг: Критериите за технически скрининг са подробните изисквания, използвани за оценка дали дадена икономическа дейност допринася съществено за една или повече екологични цели и отговаря на критериите на DNSH. Тези критерии са разработени за всяка екологична цел и ръководят класификацията на икономическите дейности като съобразени с таксономията или не.
3. Принцип „Не нанасяйте значителна вреда“ (DNSH): Таксономията на ЕС прилага принципа DNSH, за да гарантира, че дейностите, които, въпреки че не допринасят пряко за екологичните цели, не трябва да им причиняват значителна вреда.
4. Минимални предпазни мерки: За да бъде устойчива, икономическата дейност трябва да демонстрира съответствие с минималните стандарти за правата на човека, социалната отговорност, трудовите права и процедурите за борба с корупцията.

Централна кооперативна банка АД раздели икономическите дейности на своите контрагенти в следните две направления:

Допустими икономически дейности

ЦКБ АД е приела, че това са дейности, описани в делегираните актове с технически критерии за проверка, определени в Регламента за Таксономията.

За ЦКБ АД, дадена икономическа дейност е допустима, независимо дали отговаря на някои или всички технически критерии за проверка, определени в Делегирания акт за климата (и бъдещи делегирани актове). Следователно фактът, че дадена икономическа дейност е допустима по Таксономията, не означава непременно наличие на екологични резултати или устойчивост на тази дейност.

ЦКБ АД е приела, че ако дадено предприятие генерира оборот или инвестира в капиталови разходи (CapEx) или оперативни разходи (OpEx), съответстващи на икономическа дейност, описана в Делегирания закон за климата, то ще се счита за

допустимо за разкриване на таксономична допустимост.

Идентифицирането на икономически дейности, отговарящи на изискванията на таксономията бе първата стъпка на Банката майка към оценката на съответствието на икономическите дейности с критериите за технически скрининг на таксономията.

Съобразени икономически дейности

За съобразените дейности, Банката майка е приела техническите критерии за скрининг, определени в делегираните актове със специфични изисквания и прагове, на които всяка дейност ще трябва да отговаря, за да се счита, че допринася значително за екологична цел и не нанася значителна вреда на другите.

По-конкретно, съобразените с таксономията дейности са допустими и отговарят на допълнителни критерии по-долу, които ги класифицират като екологично устойчиви:

- Тази дейност трябва да има съществен принос към поне една от екологичните цели на Таксономията на ЕС.
- Дейността не трябва значително да вреди на никоя от другите екологични цели на Таксономията на ЕС.
- Дейността трябва да се извършва в съответствие с минималните предпазни мерки, като се гарантира съответствие с Насоките за мултинационалните предприятия, представени от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), и Ръководните принципи за бизнеса и правата на човека на Съединените щати нации (ООН). Дейността трябва също така да бъде в съответствие с принципите и правата, изложени в осемте основни конвенции, посочени в Декларацията на международния труд Организация за фундаментални принципи и права на работното място и Международната декларация за правата на човека.

Процес на изчисление

Основният ключов показател за ефективност е отношението на екосъобразните активи – OEA (GAR) – коефициент, който показва съотношението на експозициите, свързани с дейностите по таксономията, в сравнение с общите активи на тези кредитни институции.

Отношението на екосъобразните активи – OEA (GAR) на Банката майка отразява съотношението на финансираните и инвестираните активи, съобразени с таксономията, като процент от общите покрити активи. Банката майка отнася този коефициент до финансовите си инструменти, включително заеми, аванси и дългови ценни книжа, и до техните дялови участия, с цел отразяване на степента, на финансирани дейности, съобразени с таксономията.

В процеса на извършване на оценка на екосъобразните активи, Банката майка е включила информация за заеми и аванси, дългови ценни книжа и капиталови инструменти в банковия си портфейл към финансови корпорации, нефинансови корпорации (НФК), включително МСП, домакинства (включително жилищни недвижими имоти, заеми за обновяване на жилища и само заеми за моторни превозни средства) и местни власти/ общини (финансиране на жилища). Изчисленията са извършени на база следните съотношения:

- Съотношение на заеми и аванси, дългови ценни книжа, капиталови инструменти, финансиращи допустими по таксономията икономически дейности за екологичната цел в сравнение с общите заеми и аванси, дългови ценни книжа, капиталови инструменти на нефинансови предприятия и всички други обхванати балансови активи.
- Съотношение на заеми и аванси, дългови ценни книжа, капиталови инструменти, финансиращи съобразени с таксономията икономически дейности за целта на екологичната цел в сравнение със заеми и аванси, дългови ценни книжа, собствен капитал инструменти за финансиране на дейности в сектори, обхванати от

таксономията за целта.

- Съотношение на заеми и аванси, дългови ценни книжа, капиталови инструменти, финансиращи таксономията на дейностите, съобразени с екологичната цел (напр. смекчаване на изменението на климата и/или адаптиране към изменението на климата), в сравнение с общите заеми и аванси, дългови ценни книжа, капиталови инструменти на нефинансови предприятия и всички други активи в баланса, с отделна разбивка за активиращи и за преходни дейности.

Към момента ЦКБ АД е първата търговска банка в Югоизточна Европа, която през 2023г. въведе чрез мобилното си банкиране Калкулатор за въглерод на MasterCard. Калкулаторът представлява иновативно дигитално решение, което има за цел да помогне на потребителите да измерят и управляват ефективно въглеродния отпечатък на трансакциите, които извършват чрез постоянен мониторинг на различните стоки и услуги, закупени от клиентите с дебитни и кредитни карти и оценка на веригата на стойността. Целта на този калкулатор е да предостави на потребителите устойчив модел на потребление и информация как, като извършват своите трансакции, влияят върху околната среда и как могат да помогнат за възстановяване на климата.

Други дейности, свързани с екологията:

Сградата на Централно управление на ЦКБ АД, притежава Сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, No 005БЕК072, издаден на 15.12.2016 г., от Българска енергетична компания АД, с рег. No 00005/30.07.2016 г., съгласно, който сградата е освободена от данък сгради по ЗМДТ до 31.12.2023г.

Във връзка с намаляване разходите за електрическа енергия в ЦКБ АД ЦУ и офисите са предприети следните действия:

- Поетапно са подменяни луминесцентните осветителни тела в повечето офиси на банката в град София и някои в страната с диодни, които са с по-малка мощност. Подмяната продължава и в момента.
- Също така се намаляват сериозно и разходите за подмяна на изгорелите луминесцентни тръби, както и дефектиралите електронни блокове.
- Поради по-висок интензитет на светене е намален и броят на самите осветителни тела с около 40 %.
- В санитарните помещения на сградата на ЦУ са подменени осветителните халогенни лунички /35 W/ с по-икономични диодни /5 W/ - около 70 %. Също така са монтирани и сензори за движение за автоматично включване и изключване на осветлението и избягване на безпричинно светене.

Ангажиментите, които банката изпълнява във връзка с екологията са:

1. „ТОПЛИВО ИНВЕСТ“ ЕООД – лицензирана фирма за предаване на излязло от употреба електронно и електрическо оборудване. ЦКБ АД е предала:

2023 г. – 2500 кг.

2. УОН ЕООД – е лицензирана фирма в събирането и преработването на отпадни мазнини.

2023 г. е предадена отработена готварска мазнина в размер на 350 л.

3. Предадени шредирани документи на хартиен носител:

2023 г. – 3000 кг.

4. Засаждане на дървета:

2023 г. – 25 броя от различни видове дървета (чинар, дъб и липа) от ЦКБ АД и служители на банката – със собствени средства и труд

5. Контейнери за разделно събиране на отпадъци:

2023 г. – на няколко етажа са поставени пластмасови контейнери за разделно събиране на отпадъци (хартия, пластмаса и метал)

Основните екологични рискове, които имат отношение към дейностите в Банката са свързани с неспазване на екологичните норми и установени правила.

Основните социални рискове пред, които е изправена Банката е риска от тежестство и риск от ниска квалификация на новопостъпилия персонал.

Влияние на глобални конфликти и предизвикателства от макроикономическата среда:

През 2023 г. както и към датата на съставяне на настоящия финансов отчет, бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с висока инфлация, нарушени вериги за доставки, недостиг на определени видове суровини и др., свързани с последствията от продължаващата война на територията на Украйна и кризата в Червено море, провокирана от военните действия на територията на Ивицата Газа. Към датата на съставяне на настоящия отчет променената парична политика от водещите централни банки, както и очакванията за рецесия не се проявяват в макроикономическите показатели на България, както и не са повлияли съществено негативно върху резултатите на стопанските субекти. Потенциален риск би представлявала политическа криза, вкл. предсрочни избори, които биха забавили/отложили влизането на България в Евророната от 01.01.2025 г. Банката майка е лимитирала своята експозиция към засегнати сектори от описаните тенденции и към 31.12.2023 г. и датата на съставяне на настоящия отчет няма експозиции към сектори, повлияни негативно от описаните икономически и политически фактори.

Бъдещи задачи и стратегически за Групата са:

- зелени продукти и решения, улесняващи зеления преход на икономиката;
- продукти и инвестиционни услуги за улесняване на инвестициите в устойчивата икономика;
- активно ESG управление на риска;
- активни ESG управленски практики в корпоративното управление;
- укрепване на благосъстоянието и развитието на служителите, разнообразието и ангажираността на служителите;
- намаляване на емисиите от дейността на Банката;
- значителен принос към социалните цели чрез отговорни продукти и услуги.

ГЕОРГИ КОСТОВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

НИКОЛА КЕДЕВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ

ПРОКУРИСТ

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

НА „ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА” АД

СЪГЛАСНО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8 ОТ

ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

1. Информация дали емитентът спазва по целесъобразност:

- а) кодекса за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя, или**
- б) друг кодекс за корпоративно управление;**
- в) информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от емитента в допълнение на кодекса по буква "а" или буква "б";**

Банката майка спазва по целесъобразност Националния кодекс за корпоративно управление, изменен от Националната комисия по корпоративно управление от 01.07.2021 г., одобрен с решение на КФН No 850-ККУ от 25.11.2021 г., и осъществява дейността си в пълно съответствие с принципите и разпоредбите на кодекса.

2. Обяснение от страна на емитента кои части на кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква "а" или буква "б" не спазва и какви са основанията за това, съответно когато емитентът е решил да не се позовава на никое от правилата на кодекса за корпоративно управление - основания за това;

Банката майка осъществява дейността си в пълно съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление. Няма части на Националния кодекс за корпоративно управление, които Банката не спазва.

3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на емитента във връзка с процеса на финансово отчитане;

В изпълнение на изискванията на Наредба № 10 на БНБ за вътрешния контрол в банките, Служба "Вътрешен одит" при Банката майка проверява и оценява системата за отчетност и информация, електронните информационни системи и верността на данните; системите за управление на риска, методите за оценка на риска и достатъчността на капитала; вътрешните контролни процедури при извършване на сделки и други. В съответствие с „Правилата за организацията и дейността на специализираната служба за вътрешен одит в Централна кооперативна банка АД" ежегодно се планират и извършват проверки на основните рискове за Банката майка: кредитен, лихвен, пазарен, ликвиден, операционен и др. При проверките се оценяват системите, политиките и правилата за управление на риска; дейността на органите и звената в Банката майка, отговарящи за контрола и оценката на отделните рискове; спазването на нормативните изисквания и вътрешни правила; системата за отчетност и информация; верността на изготвяните финансови и надзорни отчети и други.

Съгласно Закона за кредитните институции /ЗКИ/, годишните финансови отчети на Банката майка на индивидуална и на консолидирана основа подлежат на независим финансов одит от две специализирани одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит.

Банката майка съгласува предварително с БНБ избора на одиторски дружества.

В доклада си одиторите дават заключение за обстоятелствата относно достоверното представяне на имущественото и финансовото състояние на Банката майка и получения финансов резултат. Одиторите извършват преглед и изразяват одиторско мнение и относно:

1. надеждността на системите за вътрешен контрол;
2. съответствието на изготвените от Банката майка годишни финансови и надзорни отчети с изискванията на ЗКИ и на актовете по прилагането му.

Одиторите информират незабавно и в писмена форма БНБ за всички обстоятелства, които са им станали известни в хода на проверката и които:

1. представляват нарушение на законите, подзаконовите нормативни актове и актовете на БНБ, които регулират банковата дейност;
2. засягат или могат да доведат до засягане нормалното функциониране на Банката;
3. водят или биха могли да доведат до ситуация, при която Банката майка няма да е в състояние да изпълнява своите парични задължения;
4. водят до отказ на одитора да завери отчетите или до заверка на отчетите с изразяване на резерви;
5. са свързани с действия на администратор на Банката майка, които причиняват или могат да причинят значителни вреди на Банката майка или на нейни клиенти;
6. са свързани с неверни или непълни данни в отчетите и докладите, които банките редовно представят в БНБ.

На проведеното на 15.08.2023 г. Общото събрание на акционерите на Банката майка, бяха избрани „ГРАНТ ТОРНТОН“ ООД, ЕИК 831716285, и „РСМ БГ“ ООД, ЕИК 121435206, за регистрирани одитори, които да извършат съвместен независим финансов одит на индивидуалния и консолидирания финансови отчети на „Централна кооперативна банка“ АД за годината, приключваща на 31.12.2023 г.;

Съгласно Закона за независимия финансов одит, Банката има избран одитен комитет, който:

- Наблюдава на процесите по финансово отчитане в Банката майка;
- Наблюдава ефективността на системите за вътрешен контрол;
- Наблюдава ефективността на системите за управление на рисковете;
- Наблюдава независимия финансов одит в Банката майка;
- Извършва преглед на независимостта на регистрираните одитори на Банката в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители;
- Дава препоръка за избор на регистрирани одитори за проверка и заверка на годишния финансов отчет на Банката майка.

Спецификата в банковия отрасъл обуславя необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска, Банката майка прилага Регламент 575/2013 и Директива 36/2013 на Европейския парламент и на Съвета.

Управлението на риска в Банката майка се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции, както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;

2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска:

- Комитет по риска;
- Комитет за управление на активите и пасивите;
- Кредитен съвет;
- Кредитен комитет;
- Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).

3. Изпълнителни директори и Прокурорист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката майка стратегия за управление на риска;

4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

4. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

През 2023 г. Банката майка нито е получавала, нито е отправяла предложения за поглъщане.

4.1. Информация по член 10, параграф 1, буква "в" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане - значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО

Към 31.12.2023 г. акционерите, притежаващи 5 на сто или повече от капитала и правата на глас в общото събрание на Банката майка, са:

Акционер	Процент от капитала
ЦКБ ГРУП ЕАД	61.05%
ХИМИМПОРТ АД	8.24%
ЗАД АРМЕЕЦ АД	7.07%
Универсален пенсионен фонд Съгласие	6.98%

Основен акционер на Банката е Химимпорт АД, който пряко и чрез свързани лица, по смисъла на ЗППЦК контролира над 75% от гласовете от общото събрание на акционерите на Банката майка.

4.2. Информация по член 10, параграф 1, буква "г" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права

Банката майка няма акционери със специални права на контрол.

4.3. Информация по член 10, параграф 1, буква "е" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с Банката финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа

Съгласно устава на Банката майка, акционери на Банката майка могат да бъдат юридически и физически лица. Акционер е всяко лице, което е придобило безналична поименна акция и е вписано в книгата на акционерите, водена от Централния депозитар.

Акционерът има право да изисква информация за състоянието на Банката, което право се упражнява в пределите на закона, по всяко време, включително и на заседанията на Общото събрание. Членовете на управителните и контролните органи и прокуристът на Банката майка са длъжни да отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на Общото събрание, относно икономическото и финансовото състояние и търговската дейност на Банката майка, освен за обстоятелствата, които представляват вътрешна информация. Акционерите могат да задават въпроси при провеждане на Общото събрание, независимо дали те са свързани с дневния ред.

Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участват в Общото събрание лично или чрез представител. Правото на глас се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрите на Централен депозитар 14 дни преди датата на Общото събрание.

Акционерите - юридически лица се представляват от законните им представители, които се легитимират с документ за самоличност и удостоверение за актуално състояние на юридическото лице.

Акционерите - физически лица се легитимират с документ за самоличност.

Пълномощниците на акционерите следва да бъдат упълномощени с пълномощно, издадено при условията и по реда на чл.116 от ЗППЦК. Подписът на упълномощителя следва да бъде нотариално заверен, съответно, да бъде универсален електронен подпис в случай на издаване на пълномощното под формата на електронен документ.

На събранието всеки акционер може да бъде представляван само от един пълномощник.

Пълномощните следва да бъдат представени пред Банката майка един работен ден преди деня на Общото събрание.

Свикването на Общото събрание се извършва чрез покана, която се обявява в търговския регистър най-малко 30 дни преди неговото откриване. Поканата, заедно с материалите за общото събрание по чл.224 от ТЗ, се изпраща на Комисията за финансов надзор и се публикува на интернет страницата на Банката майка за времето от обявяването ѝ до приключването на Общото събрание. По този начин се дава

публичност на корпоративното събитие и се насърчава участието на акционери в Общото събрание на акционерите.

Поканата съдържа:

- наименованието и седалището на Банката майка;
- вида на събранието, датата, мястото и часа на провеждането му;
- дневен ред на въпросите, предложени за обсъждане, както и конкретни предложения за решения;
- формалностите по регистрирането на акционерите /пълномощниците/ за събранието;
- други реквизити, предвидени в закона.

През времето от обявяването на поканата до датата на провеждането на общото събрание материалите за заседанието са на разположение на акционерите и техните представители. Текстовете в материалите са конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Гласуването на акционерите на заседанията на Общото събрание е явно.

Когато на заседание на Общото събрание бъде поставен за решаване въпрос за отговорността на акционер за претърпени от Банката майка вреди, акционерът или неговият представител, спрямо когото действията са насочени, не участва в гласуването.

Управителният съвет осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на представените акционери, лично или чрез упълномощени лица.

Банката майка поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите. Управителният съвет съдейства на акционерите за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание при условията и сроковете на закона. Акционерите се информират относно взетите решения на Общото събрание на акционерите, чрез публикуването на Протокола от Общото събрание на акционерите в интернет страницата на Банката майка и, когато е приложимо, по партидата на Банката в Търговския регистър.

4.4. Информация по член 10, параграф 1, буква "з" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор

Съгласно чл. 29, ал. 1, от Устава на Банката майка, Надзорният съвет се състои от трима до петима членове. Най-малко една трета от членовете му трябва да бъдат независими по смисъла на ЗППЦК. Към 31.12.2023 г. Надзорният съвет на Банката майка се състои от четирима членове.

Членовете на Надзорния съвет се избират от Общото събрание на акционерите за срок от пет години и могат да бъдат преизбирани без ограничение. Лицата по изречение първо могат да бъдат избирани след предварително одобрение от БНБ.

Член на Надзорния съвет може да бъде дееспособно физическо лице, както и юридическо лице.

Член на Надзорния съвет, съответно представител на член-юридическо лице, може да бъде лице, което притежава надеждност и пригодност, необходими за заемане на длъжността и отговаря на следните изискванията:

- не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;
- не е било през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали е възстановено в права;
- не е било член на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не е лишено или лишавано от право да заема материалноотговорна длъжност;
- не е съпруг или роднина до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и не се намира във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник.

Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Членовете на Управителния съвет се избират след предварително одобрение от БНБ.

Членовете на Управителния съвет трябва да :

- имат висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от "магистър";
- притежават достатъчни за съответното образование квалификация и професионален опит в банковата дейност, а лицата които управляват и представляват Банката (изпълнителни директори) и да са работили най-малко пет години на длъжност с ръководни функции в банка или сравнимо с банка дружество или институция, съобразно критерии, определени от БНБ;
- не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;
- не са били през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали са възстановени в права;
- не са били членове на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не са лишени или лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност;
- не са съпрузи или роднини до трета степен включително по права или по сребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и да не се намират във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не са невъзстановени в правата си несъстоятелни длъжници;

- не дават основание за съмнение относно тяхната надеждност и пригодност и възможност за възникване конфликт на интереси въз основа на събраните за тях данни.

Изменения и допълнения в учредителния договор (устава на Банката майка) се извършват по решения на Общото събрание на акционерите, при спазване условията по чл. 71, ал. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 230 ал. 2 от Търговския закон.

4.5. Информация по член 10, параграф 1, буква "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - правомощия на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции

Размерът на капитала може да бъде изменян по реда, определен в закона и в устава на Банката майка. Решението за изменение следва да съдържа изискуемите от закона реквизити.

Капиталът на Банката майка може да се увеличи чрез:

- издаване на нови акции;
- превръщане на издадени като конвертируеми облигации в акции.

Увеличаването на капитала е допустимо само след като определеният в устава на Банката размер е напълно внесен.

Ако новите акции се продават по цена, по-висока от номиналната им стойност, тяхната емисионна стойност се определя в решението на Общото събрание.

Общото събрание може да реши да увеличи капитала чрез превръщане на част от печалбата в капитал. Решението за това се взема при условията и по реда, предвидени в закона.

При увеличаване на капитала на Банката майка емисионната стойност на новите акции трябва да бъде изплатена изцяло, освен при увеличаване на капитала съгласно чл.197 от Търговския закон (ТЗ), както и чрез превръщане на облигации в акции. Член 188, ал.1, изречение второ от ТЗ не се прилага.

Всеки акционер има право да придобие част от новите акции, която съответства на неговия дял в капитала преди увеличаването. Чл.194, ал.4 и чл. 196, ал.3 от ТЗ не се прилагат. Право да участват в увеличението на капитала имат лицата, придобили акции най-късно до посочената в закона дата.

Увеличаването на капитала става по реда на ЗППЦК.

Капиталът на Банката майка не може да бъде увеличаван по реда на чл. 193, чл. 195 и чл. 196, ал.3 от ТЗ, освен при условията на чл.113, ал.2 от ЗППЦК.

Капиталът на Банката майка може да се намали, при предварително писмено съгласие на БНБ, по реда, предвиден в закона:

- с намаляване на номиналната стойност на акциите;
- чрез обезсилване на акции. Капиталът на Банката майка не може да бъде намаляван чрез принудително обезсилване на акции.

Банката може да изкупи собствени акции въз основа на решение на Общото събрание на акционерите, което определя:

- максималния брой акции, подлежащи на обратно изкупуване;
- условията и реда, при които Управителния съвет извършва изкупуването в определен срок, не по-дълъг от 18 месеца;
- цената на изкупуване.

Решението по обратно изкупуване се взема с обикновено мнозинство от представения капитал и се вписва в Търговския регистър.

Обратното изкупуване се извършва при предварително писмено съгласие от БНБ и по реда на ЗППЦК. Банката може да придобива през една календарна година повече от 3 на сто собствени акции с право на глас в случаите на намаляване на капитала чрез обезсилване на акции само при условията и по реда на търгово предлагане по чл.149б от ЗППЦК.

След обратното изкупуване, осъществяването на правата по акциите се преустановява до тяхната последваща продажба в срок до една година от изкупуването. Ако в този срок акциите не бъдат продадени, те следва да се обезсилят, като капиталът се намалява при спазване на изискванията на закона и устава на Банката.

5. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи

На проведеното на 15.08.2023 г. Общо събрание на акционерите на Банката майка, бяха взети следните решения, касаещи органите на управление:

- Преизбира за членове на Надзорния съвет за нов 5-годишен мандат, считано от датата на взимане на решението за преизбиране, Иво Каменов Георгиев, Райна Димитрова Кузмова и Централен кооперативен съюз, представляван от Петър Иванов Стефанов;
- Избира за член на Надзорния съвет Константин Стойчев Велев за 5-годишен мандат, считано от датата на взимане на решението за избиране.

През четвъртото тримесечие на 2023 г.:

- Константин Велев бе избран за председател на надзорния съвет на Банката майка.
- Надзорният съвет на банката, преизбра за членовете на управителния съвет, Цветан Ботев, Сава Стойнов, Георги Костов, Никола Кедев, Александър Керезов и проф. Бисер Славков за нов 5 годишен мандат.
- Цветан Ботев бе избран за председател на управителния съвет и Сава Стойнов за заместник председател.

Управителния съвет на банката избра за изпълнителни директори, като ги овласти да управляват и представляват Банката майка, Никола Кедев, Сава Стойнов и Георги Костов. Решението беше одобрено от Надзорния съвет.

Банката майка има двустепенна система на управление. Към 31.12.2023 г. Надзорният и Управителният съвети са в следния състав:

Надзорен съвет:

Председател:

- Константин Велев

Членове:

- Иво Каменов
- Райна Кузмова
- Централен кооперативен съюз, представляван от Петър Стефанов

Управителен съвет:

Председател

- Цветан Ботев

Заместник председател

- Сава Стойнов - Изпълнителен директор

Членове:

- Никола Кедев - Изпълнителен директор
- Георги Костов - Изпълнителен директор
- Александър Керезов
- Проф. д-р Бисер Славков

НАДЗОРЕН СЪВЕТ (НС)

Надзорният съвет не участва в управлението на Банката майка. Той представлява Банката майка само в отношенията с Управителния съвет. Надзорният съвет избира от своите членове, председател, приема правилата за работата си и одобрява правилника за работа на Управителния съвет. Надзорният съвет може по всяко време да иска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по въпрос, който засяга Банката майка. Той може да прави проучвания в изпълнение на задълженията си като използва и експерти.

- Надзорният съвет заседава най-малко веднъж месечно.

Надзорният съвет:

- избира членовете на Управителния съвет. Избира прокуристи, с изключение на тези, чието упълномощаване е само за дейността на клон, и търговски пълномощници;
- одобрява овластяването на двама или повече членове на Управителния съвет, които имат постоянен адрес или дългосрочно пребиваване в страната, наричани изпълнителни директори, да представляват Банката майка пред физически, юридически лица и държавата, и да осъществяват оперативното ѝ управление. Овластяването може да бъде оттеглено по всяко време;
- одобрява административната структура (длъжности, организационни звена и тяхната субординация) на Банката майка;
- има право по всяко време да поиска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по всеки въпрос, който засяга Банката майка;
- може да прави проучвания, като използва експерти;
- одобрява стратегията за дейността на Банката майка;
- определя възнагражденията и тантиемите, дължими на прокуристите, сроковете за които се дължат и размерите на гаранциите им за управление;
- решава други въпроси, предоставени в неговата компетентност от законите и устава.

Надзорният съвет, по предложение на Управителния съвет, дава съгласие за:

- придобиване, закриване, прехвърляне на предприятия и части от тях;
- съществени промени в дейността на Банката майка;
- съществени организационни промени;
- дългосрочно сътрудничество, над 3 /три/ години, с трети лица, което е от съществено значение за Банката майка, включително участие и прекратяване на участие в дружества с такъв срок, с изключение на случаите, когато Банката придобива мажоритарен дял в дружеството;
- създаване и закриване на клонове.

Надзорният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове.

При изпълнение на своите задължения Надзорният съвет се ръководи от законите, Устава на Банката майка и стандартите за почтеност и компетентност.

Политиката на Надзорния съвет по отношение на възнагражденията гарантира ефективно управление на Банката майка в интерес на акционерите.

Независимият член на Надзорния съвет действа в най-добрия интерес на Банката майка и акционерите безпристрастно и необвързано.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ (УС)

Правомощията на Управителния съвет са подробно установени в Устава на Банката майка. Банката майка се управлява и представлява от Управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет. Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2023 г. Управителният съвет се състои от 6 члена.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Управителният съвет решава всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет.

Управителният съвет докладва за дейността и състоянието на Банката майка пред Надзорния съвет, задължително най-малко веднъж след изтичането на всяко календарно тримесечие.

Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Управителния съвет следват изискванията на закона, Устава на Банката майка и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

Управителният съвет:

- организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет;
- определя финансовата политика на Банката в съответствие с действащото законодателство, Устава, решенията на Общото събрание на акционерите и решенията на Надзорния съвет;
- приема програми, бюджет, оперативни планове, касаещи дейността на Банката майка;
- одобрява и предлага за одобрение от Надзорния съвет административната структура на Банката, включваща дирекции, отдели, служби и клонове;
- взема решение за дългосрочно сътрудничество /над три години/ от съществено значение за Банката майка, сътрудничество с трети лица, участие или прекратяване на участие в други дружества в страната и чужбина, придобиване и разпореждане с недвижими имоти или вещни права върху тях, както и учредяване на ипотечи, залози или други тежести върху имущество на Банката майка;
- изготвя и предлага за одобрение от Надзорния съвет на годишния финансов отчет, доклада за дейността на Банката майка и предложението за разпределение на печалбата, което ще направи пред Общото събрание на акционерите;
- одобрява разпореждането с дълготрайните и другите активи на Банката майка, когато това е необходимо, съгласно разпоредбите на Закона за кредитните институции и ЗППЦК;
- одобрява кредитната и лихвената политика на Банката майка и тарифата за лихвите, таксите и комисионите, събирани от нея;

- взема решения за предоставяне на големи и вътрешни кредити при условията на чл. 44 и чл. 45 от Закона за кредитните институции;
- решава прекратяването на балансовото водене на рискови експозиции, класифицирани като необслужвани, при спазване на действащата нормативна уредба. Решава отписването на липси и загуби на стойност до 10 на сто от капитала, като решението се одобрява от Надзорния съвет;
- приема вътрешните правила за дейността на Банката майка;
- приема правилник за работата си, който се одобрява от Надзорния съвет;
- изпълнява и други функции, възложени му от Общото събрание и Надзорния съвет.

Управителният съвет заседава най-малко веднъж месечно. Управителният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове. Когато се взема решение относно избора, освобождаване или определяне отговорността на изпълнителен директор, той не участва в гласуването. Решенията на Управителния съвет са задължителни за изпълнителните директори и прокуриста.

Членовете на Управителния съвет подават декларация, че са съгласни да изпълняват длъжността си в интерес на Банката майка, че са налице предвидените в закона и устава предпоставки, съответно липсват пречки за изпълняване на тази длъжност и че ще опазват банковата тайна.

По време на своя мандат членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Управителния съвет, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към Банката майка и основанията за освобождаване.

Информацията за възнагражденията на членовете на Управителния съвет е публична и се разкрива при представяне на годишните финансови отчети на Банката.

Конфликт на интереси:

Членовете на Управителния съвет са длъжни да избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси. В тази връзка те са запознати със задълженията и ограниченията в тяхната дейност във връзка с изискванията на закона и в частност тези на Закона за кредитните институции /ЗКИ/ и на ЗППЦК. В ЦКБ АД действат вътрешни правила за реда за разкриване на конфликт на интереси и за осигуряване на доверителност. Членовете на Управителния съвет незабавно разкриват наличие на конфликт на интереси и не участват в обсъждането и гласуването на въпроси, при които съществува или е налице потенциален конфликт на интереси.

6. Описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на Банката майка във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период;

Банката майка прилага политика за насърчаване на многообразието в УС и НС, за да поощри поддържането на разнообразна група от членове. При наемането на членовете на УС и НС Банката майка се стреми да включи широк диапазон от качества и компетенции, за да се осигурят разнообразни гледни точки, професионален, управленски и социален опит, и да се способства за формиране и изразяване на независими становища и стабилен процес на вземане на решения.

При определяне на целите по отношение на многообразието, се взимат предвид резултатите от сравнителния анализ на многообразието, публикувани от Българската народна банка, Европейския банков орган /ЕБО/ или други съответни международни органи или организации.

За да се улесни изборът на достатъчно многообразна група от кандидати за длъжности в УС и НС, Банката майка прилага политика по отношение на многообразието за персонала, която включва аспекти на кариерното планиране и мерки за гарантиране на еднакво третиране и възможности за персонала от двата пола.

Целевото ниво за представителство на по-слабо представения пол в УС и НС е 20% и следва да бъде достигнато до 5 години, считано от началото на 2020 г. Към 31.12.2023 г. това условие е изпълнено за НС.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

НИКОЛА КЕДЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

ИНФОРМАЦИЯ

СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2022 Г.

НА

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

Електронна препратка към мястото на интернет страницата на публичното дружество, където е публикувана вътрешната информация по чл. 7 от Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (ОВ, L 173/1 от 12 юни 2014 г.) (Регламент (ЕС) № 596/2014) относно обстоятелствата, настъпили през изтеклата година, или електронна препратка към избраната от емитента информационна агенция или друга медия, чрез която дружеството оповестява публично вътрешната информация.

<https://www.infostock.bg>

ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 КЪМ ЧЛ. 10, Т. 1

1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение, относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги с посочване на техния дял в приходите от продажби на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Ипотечно и потребителско кредитиране

Основен акцент в ритейл кредитирането на Централна кооперативна банка АД през 2023 г. беше поставен върху ипотечното кредитиране на физически лица, като в този сегмент ЦКБ АД зае 6-то място по абсолютен обем на портфейла. Банката продължи усилено да привлича клиентите с добър профил и високи доходи. Пазарът на ипотечни кредити бе с повишена динамика на активност за поредна последователна година, като банките усилено подобряваха параметрите на продуктите си с цел привличане на нови клиенти.

Класация на Банките според ритейл портфейлите им:

Експозиции на дребно към 31.12.2023 г. в хил. лева

№	БАНКИ	2023	2022	Изм. в % за една година
1	БАНКА ДСК	11 467 513	9 884 270	16.02%
2	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	8 272 732	3 764 884	119.73%
3	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	6 971 565	4 999 867	39.44%
4	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	4 240 632	3 515 056	20.64%
5	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	2 661 141	2 440 934	9.02%
6	ТИ БИ АЙ БАНК	1 711 947	1 237 281	38.36%
7	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА	1 409 548	1 308 431	7.73%
8	АЛИАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	1 312 286	1 085 030	20.94%
9	БАКБ	424 185	336 410	26.09%
10	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	223 420	190 374	17.36%
11	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	216 623	192 732	12.40%
12	ТБ ИНВЕСТБАНК	189 057	205 007	-7.78%
13	ОБЩИНСКА БАНКА	128 243	125 776	1.96%
14	ИНТЕРНESHЪНЪЛ АСЕТ БАНК	91 355	72 491	26.02%
15	ТОКУДА БАНК	59 577	62 362	-4.47%
	БАНКОВА СИСТЕМА	39 473 016	33 945 309	16.28%

Жилищни ипотечни кредити към 31.12.2023 г. в хил. лева

№	БАНКИ	2023	2022	Изм. в % за една година
1	БАНКА ДСК	5 391 214	4 253 558	26.75%
2	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	4 796 590	2 086 651	129.87%
3	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	4 032 518	3 300 749	22.17%
4	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	3 648 037	3 055 141	19.41%
5	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	1 295 295	1 144 434	13.18%
6	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА	1 050 276	959 402	9.47%
7	АЛИАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	867 235	725 295	19.57%
8	БАКБ	288 398	196 540	46.74%
9	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	176 704	150 400	17.49%
10	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	164 684	155 071	6.20%
11	ТБ ИНВЕСТБАНК	113 696	124 817	-8.91%
12	ИНТЕРНESHЪНЪЛ АСЕТ БАНК	70 511	56 208	25.45%
13	ОБЩИНСКА БАНКА	60 607	45 117	34.33%
14	ТОКУДА БАНК	41 819	44 409	-5.83%
15	ТЕКСИМ БАНК АД	27 045	22 822	18.50%
	БАНКОВА СИСТЕМА	22 028 278	18 364 608	19.95%

Потребителски кредити към 31.12.2023 г. в хил. лева

№	БАНКИ	2023	2022	Изм. в % за една година
1	БАНКА ДСК	6 527 198	6 042 468	8.02%
2	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	3 465 104	2 036 560	70.14%
3	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	3 182 745	1 605 080	98.29%
4	ТИ БИ АЙ БАНК	1 711 939	1 237 266	38.36%
5	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	1 365 846	1 293 485	5.59%
6	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА	687 222	598 311	14.86%
7	АЛИАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	410 416	327 164	25.45%
8	БАКБ	150 194	114 966	30.64%
9	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	136 378	161 110	-15.35%
10	ТБ ИНВЕСТБАНК	115 172	118 357	-2.69%
11	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	81 858	68 535	19.44%
12	ОБЩИНСКА БАНКА	74 436	80 659	-7.72%
13	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	51 903	36 145	43.60%
14	ЧПБ ТЕКСИМ	37 366	37 311	0.15%
15	ИНТЕРНЕТЪНЪЛ АСЕТ БАНК	20 844	16 283	28.01%
	БАНКОВА СИСТЕМА	18 040 400	16 137 699	11.79%

И през 2023 г. Банката акцентира върху сегментацията на клиентите и категоризирането им в няколко целеви групи, за които да предложи силно конкурентни оферти. Банката заложи на персонален подход и оферирание на специални, индивидуални за отделния клиент параметри по сделката. Продължи предлагането и на кредитни продукти със специални условия за служители на общоизвестни и стабилни фирми, с които няма сключен договор за превеждане на заплати.

Продължи започналата от преди четири години тенденция за увеличаване на портфейла от ипотечни кредити и запазване на портфейла от потребителски кредити.

За 2023 г. Банката е предоставила нови ритейл кредити за **367.93 млн. лева**, от които:

- **227.86 млн. лева** нови ипотечни кредити
- **140.07 млн. лева** нови потребителски кредити, в т.ч. кредити, кредитни карти и овърдрафти.

НОВООТПУСНАТИ ИПОТЕЧНИ И ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ ЗА ПЕРИОДА 01.01 - 31.12.2023 г.

в млн. лева

ПОРТФЕЙЛ:	ИПОТЕЧНИ КРЕДИТИ		ПОТРЕБИТЕЛСКИ ПРОДУКТИ:								ОБЩО РИТЕЙЛ ПРОДУКТИ:	
			ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ		КРЕДИТНИ КАРТИ		ОВЪРДРАФТИ		ОБЩО:			
	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	Брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити
За периода: 01.01- 31.12.2023	1 576	227.86	6 449	132.78	1 990	6.04	350	1.25	8 789	140.07	10 365	367.93

Банката активно предлага международни безконтактни кредитни карти Mastercard и Visa. Клиентите физически лица могат да избират между Standard/Classic, с годишна такса 40 лева, и Gold карти с годишна такса 90 лева. Картите Visa Platinum и World Mastercard се отличават с много добри финансови условия – годишна такса 120 и

150 лева и допълнителни Премиум услуги и отстъпки. Те са предназначени за клиенти, физически лица с високи доходи и престижен социален статус.

ЦКБ предоставя изгодни условия за своите най-важни клиенти, като предлага златни кредитни карти Visa и Mastercard при ниво на годишния лихвен процент - 12%. Стандартните и бизнес карти Visa и Mastercard, които банката издава са с лихвен процент от 15% годишно в лева, евро и щатски долари. За своите специални клиенти банката предлага платинена кредитна карта Visa с ексклузивен лихвен процент от 10%, както и кредитна карта от много висок клас - World Mastercard при годишна лихва от 9%. Конкурентно предимство на кредитните карти на ЦКБ е гратисният период за всички транзакции. Картодържателите на Standard/Classic и Business карти ползват гратисен период до 45 дни, както при плащане на стоки и услуги, така и при теглене на пари в брой. Гратисният период за карти за премиум картите (Gold Фаворит, Platinum, World) е до 60 дни за всички транзакции.

Банката предлага издаване на кредитни карти със специални условия за клиенти, получаващи месечните си трудови възнаграждения по сметки в ЦКБ АД. Издаването на кредитни карти се стимулира и чрез предоставянето на безплатна медицинска застраховка при пътуване в чужбина за картодържателите, както и чрез провеждане на кампании за стимулиране на плащанията съвместно с международните картови организации. Банката предлага на своите клиенти международна кобрандирана кредитна карта **Visa CCB – Bulgaria Air**. С избора ѝ, клиентите получават допълнително отстъпка при плащане с картата на самолетен билет от България Еър и при покупки на борда на самолетите, 23 кг. допълнителен безплатен багаж при пътуване и включване в програмата за лоялни пътници на България Еър, както следва:

- 3% отстъпка под формата на cashback при закупуване на самолетен билет от авиокомпанията за Visa Classic CCB-Bulgaria Air;
- 5% отстъпка под формата на cashback при закупуване на самолетен билет от авиокомпанията за Visa Gold CCB-Bulgaria Air;
- 5 % отстъпка при закупуване на борда на самолета.

Клиентите, които притежават премиум кредитни карти – World Mastercard, Visa Platinum, Visa Gold и Mastercard Gold могат да се възползват и от допълнителни преференции – безплатен достъп до редица бизнес салони на летищата.

На клиентите юридически лица се предлага възможност за избор между Business карти, с годишна такса 50 лева и Gold карти с годишна такса 90 лева. За Mastercard Business клиентите ЦКБ АД предлага услугата- Мултикастинг личен асистент. Клиентите на ЦКБ АД с бизнес Mastercard карти могат да се възползват от информация и препоръки за всекидневни услуги в подкрепа на бизнес ежедневието им, чрез обаждане или e-mail като куриер, поръчки и доставки, съдействие за организиране на събития и проекти.

Най-високият клас от Visa портфолио продуктите, предлагани от ЦКБ АД за физически лица, е Visa Platinum. **Visa Platinum**, която се издава при много изгодни финансови условия и включва допълнителни привилегии:

- Без задължителна месечна вноска;
- Безплатен SMS за всяка транзакция с картата;
- Безплатна застраховка при пътуване в чужбина – безплатна медицинска помощ и защита от 22 вида застрахователни събития на стойност до 50 000 щатски долара.
- Включване в програмата FLY MORE за лоялни пътници на България Еър (за да се включат клиентите в лоялната програма на „България Еър“ FLY MORE е необходимо след издаване на картата, да се свържат с България Еър чрез имейл на flymore@air.bg);

- Безплатен превоз на два багажа при всеки полет с опериращ превозвач България Еър. Всеки от двата багажа може да тежи до 23 кг.
- 5 % отстъпка от пълната стойност на самолетен билет от България Еър – начислява се под формата на cash back до 10-то число на месеца, следващ заплащането на самолетния билет;
- Клиентите с карта Visa Platinum могат ползват услугата Личен асистент Everyday concierge осигуряваща онлайн достъп до ексклузивни оферти, екстри при настаняване в хотели, отстъпки в ресторанти и търговски обекти в страната и чужбина;
- Безплатно членство в програмата LoungeKey;
- Безплатен достъп до бизнес салон Витоша на Летище София; За бизнес салоните на Летище Варна и Летище Бургас – безплатен достъп за картодържателя и 1 придружител.

Банката предлага кредитна карта от изключително висок клас кредитна карта **World Mastercard**, предназначена за значими и платежоспособни клиенти. Кредитната карта World Mastercard е премиум продукт на Mastercard, който е позициониран на по-високо ниво дори от кредитните карти Platinum. Освен изключително атрактивните финансови параметри на картата World Mastercard, тя носи и редица допълнителни екстри и привилегии на своите притежатели:

- Безплатно членство в програмата Priority Pass – осигурява достъп до над 700 бизнес салона на летища в над 100 държави по целия свят;
- Специални отстъпки от авиокомпания България Еър;
- Безплатен достъп до бизнес салоните Витоша и Преслав на Летище София, бизнес салоните на Летище Варна и Бургас и Sky Lounge и Jet Lounge във Виена;
- Застраховка при пътуване в чужбина към ЗАД Армеец – 22 застрахователни покрития с максимална сума на покритие в размер на 50 000 долара;
- Отстъпки при пазаруване при подбрани търговци в България, включени в каталога CCB World Offers; Допълнителни атрактивни отстъпки в чужбина в хотели, известни магазини и rent-a-car компании, осигурени от Mastercard;

За Премиум картодържателите ЦКБ предлага и допълнителни услуги: Concierge и LoungeKey. Услуга Concierge е имплементирана за дебитни и кредитни карти World Mastercard. Услугата предоставя възможност на клиентите да се възползват от привилегията на личен асистент – с едно телефонно обаждане могат да получат препоръки, съвети или да направят резервация за ресторанти, хотели, самолетни билети, билети за концерти и други. За клиентите с Visa Platinum е осигурен безплатен достъп на общо 10 посещения за картодържателя и посещения за негов придружител/и до бизнес салони за календарна година, участващи в програмата Lounge Key. Програмата осигурява достъп до над 1300 летищни бизнес салона по целия свят. На своите Премиум картодържатели ЦКБ АД предоставя достъп до услугата LoungeKey, предоставяйки безплатен достъп до бизнес салоните на летище София, Виена, Истанбул, Белград и Скопие, като част от програмата LoungeKey.

В зависимост от типа карта, е осигурен различен достъп до бизнес салона по отношение на възможността за придружители. За притежателите на **World Debit Mastercard** и **World Credit Mastercard** е осигурен **безплатен достъп за картодържателя и един негов придружител**. За притежателите на **Mastercard Gold** безплатният достъп важи само за **картодържателя**.

В сътрудничество с Mastercard, ЦКБ АД предлага на премиум Mastercard картодържателите (кредитни карти Gold, включително за бизнес клиенти, дебитни и кредитни карти World Mastercard) **Airport Security Fast Track by Dragon pass**, предоставяйки им възможност да избягват опашките на повече от 70 летища по целия

свят и да ги заменят с повече свободно време в зоните за отдых и пазаруване. Airport Security Fast Track предоставя бърза линия, която осигурява приоритетно преминаване през летищните проверки и чекирането.

Всички физически лица, притежатели на кредитни карти, издадени от ЦКБ могат да се възползват от промоцията **Cash back** от A1 и Лукойл. Целта на кампанията е популяризиране кредитните карти на банката и насърчаване активното им използване. Промоция Cash back от A1 представлява ежемесечно възстановяване на част от изразходваната при тези партньори с кредитната карта сума, обратно по картата, като за покупките в Лукойл клиентите получават възстановената сума до два работни дни след транзакцията. Частта, която се възстановява се формира като процент от сумата на транзакциите, извършени с картата. За A1 отстъпка под формата на cash back в размер на 3 % се начислява за покупки на устройства, направени единствено в онлайн магазина на A1 с кредитна карта от ЦКБ. За Лукойл отстъпка се начислява само за покупка на гориво в бензиностанции, собственост на Лукойл-България, като за карти Visa Classic и Mastercard Standard е в размер на 1 %, а Visa Gold, Mastercard Gold, Visa Platinum и Mastercard World – 1.5 %.

На клиентите се предлагат също така дебитни и кредитни карти **ЕМОЦИЯ**, възможност сами да изберат визията на своята карта от предложена галерия с над 50 дизайна. Банката дава възможност на клиентите да се възползват от предимството на изключително бързите мобилни плащания с всички основни брандове карти.

Портфолиото от дебитни карти, които банката предлага, се състои от международни дебитни карти от висок клас World Debit Mastercard, дебитни карти Debit Mastercard и Visa Debit и ко-брандирани карти Debit Mastercard с A1 България ЕАД, както и местната дебитна карта BCard. Активното се предлага и национална дебитна карта – Bcard, защитена с последно поколение чип и ПИН и с възможност за безконтактни плащания. За картата са характерни изгодни финансови условия, но за разлика от останалите дебитни карти се предлага единствено по разплащателни сметки в лева. Предлага се и към Платежни сметки за основни операции.

В сегмента на предлаганите продукти на физически лица, ЦКБ затвърждава позициите си с издаваните дебитни карти от по-висок клас - **World Debit Mastercard. Те са предназначени за клиенти с добри финансови възможности, ценящи високото** ниво на обслужване, допълнителните привилегии и разполагащи със значителен ресурс в Банката. Ползването на кредитен продукт с голям размер е също условие за издаване по-високия клас дебитни карти. Основното им предимство е, че с тях клиентите получават безплатна застраховка при пътуване в чужбина, аналогична на тази за кредитните карти – безплатна медицинска помощ и защита от над 20 вида застрахователни събития, както и по-високи отстъпки при някои от търговците в програмата ССВ Club. За картодържателите с дебитни и кредитни карти World Mastercard Банката предлага допълнителна застраховка, която осигурява допълнителна сигурност и към момента не се предлага с нито една друга дебитна карта в България. Покрива следните рискове:

- В случай на кражба и/или случайна щета на артикул, закупен с картата;
- Ако откриете по-добра цена за артикул, закупен с картата;
- При кражба на картата с Вашите ключове или документи.

Банката предлага два картови продукта, предназначени специално за фирми – безконтактни дебитни карти **Visa Debit Commercial** и **Debit Mastercard Commercial**. Картите са от висок клас, с широко приложение и допълнителни характеристики, с които да удовлетворят нуждите на бизнес клиентите. Предлага се и специално пакетно предложение, насочено към фирмите, включващо преференциални условия по

фирмените дебитни карти, ползване на електронно банкиране с квалифициран електронен подпис и преференциални такси по основни банкови услуги. Допълнително улеснение за притежателите на фирмени дебитни карти Visa е продуктът за юридически лица – пакет за фирми с мобилно банкиране.

В ЦКБ успешно са внедрени следните стратегически иновативни проекти, което е показателно, че дигитализацията на Банката е приоритет, както и грижата към клиенти и отговорността към опазване на околната среда, а именно:

- Метод за биометрична автентикация **IDCM (Identity Check Mobile)** на Mastercard при мобилните разплащания за картодържателите, ползващи дебитни и кредитни карти с логото на Mastercard и VISA, за операционна система iOS и операционна система Android; С това ЦКБ напълно покрива изискванията на Директивата на Европейския съюз 2015/2366 (PSD 2) и Делегиран регламент 2018/389 за прилагане метода на задълбочено установяване идентичността на клиента (Strong Customer Authentication) при e-commerce. IDCM доказано работи несравнимо по-бързо и удобно за клиентите ни в сравнение с всички други решения, имплементирани на българския пазар.
1. Мобилният портфейл (E-Wallet) на **Apple Pay** за картодържателите, притежаващи дебитни и кредитни карти с логото на Mastercard и Visa. Apple Pay дава възможност картодържателите на Банката да извършват плащания и тегления през мобилен телефон посредством добавяне на Mastercard® карта в Apple Wallet. Apple Pay е дигитален портфейл, който предлага лесен и сигурен начин за извършване на транзакции през устройства iPhone, iPad, Apple Watch и Mac; Приоритет при имплементиране на Apple Pay е защитата на личната информация на картодържателите, която е гарантирана, тъй като когато се извършва плащане, Apple Pay използва специален номер и уникален код за транзакцията. По този начин информацията се криптира и никога не се съхранява на устройството на клиентите или сървърите на Apple, а при процеса на извършване на транзакция, данните на картата не се споделят от Apple с търговеца; т.е., всеки път, когато клиент извършва плащане с дебитна или кредитна карта, Apple Pay не съхранява никаква информация, която би могла да се свърже с него. Apple Pay се приема при търговци, където има безконтактен ПОС терминал в страната и чужбина и съответното обозначение. Всички плащания на ПОС терминал подлежат на потвърждаване с Touch ID (пръстов отпечатък) или Face ID (лицево разпознаване).
 2. Мобилен портфейл на **Google Pay** за картодържателите на Банката, притежаващи дебитни и кредитни карти с логото на Mastercard и Visa. Google Pay дава възможност за извършване на плащания и тегления през мобилен телефон посредством добавяне на Mastercard или Visa карта в Google Pay, работещ под операционна система Android. Функционалностите, които предлага Google Pay са идентични с посочените за Apple Pay. С имплементиране на проектите Apple Pay и Google Pay Централна Кооперативна Банка АД се нарежда сред водещите банки на българския банков пазар по дигитализиране на предлаганите услуги и оптимизиране на клиентското изживяване, като същевременно успяхме да спрем спада на издаваните картите и съответно - транзакциите.

ЦКБ успешно внедри съвместен с Mastercard Проект **Ethoca**, който в мобилното банкиране и дигиталния портфейл на клиентите предоставя информация за име на търговеца, лого и местоположението на извършените транзакции. Ethoca е сигурен и удобен начин за проследяване на извършените транзакции и предоставя следните предимства на клиентите:

Детайлна информация в мобилното банкиране за всяко едно плащане, което ще подобри клиентското изживяване; С даването на достъп до детайлна информация, картодържателите имат възможност да виждат локацията чрез търговското лого,

което неминуемо минимизира случаите на излишно завеждане на искане за оспорени плащания;

- **Mastercard ВЪглороден калкулатор** – през 2023 г. официално стартира новото технологично решение Mastercard ВЪглороден калкулатор за клиентите на банката, ползващи дебитни и кредитни карти Mastercard и VISA. Калкулаторът беше задължителен за внедряване от страна на Mastercard и VISA. Целта е измерване количеството емисии на закупените стоки с издадените дебитни и кредитни карти Mastercard и VISA от ЦКБ АД, с което ЦКБ покри изискването на картовите агенти за предприемане на стъпки към инвестиции в устойчива и по-зелена световна икономика.
- **Export/печат на картова транзакция в ССВ Mobile** – реализиран и завършен проект през 10.2023 проект, с което се предоставя възможност директно да генерират pdf файл и да го споделят при необходимост, без да се налага отпечатването му на хартия.

ЦКБ предлага на своите клиенти услугата **CashM**, която дава възможност на всички картодържатели на ЦКБ да нареждат парични преводи чрез своите банкови карти на банкомат. Получателят на превода изтегля сумата също на банкомат, като няма нужда да притежава банкова сметка или карта.

През 2023 г. ЦКБ АД утвърди добрите си пазарни позиции при издаването на банкови карти, като общият брой издадени карти на Банката към 31.12.2023 г. възлиза на 443 143 броя дебитни и кредитни карти.

ЦКБ АД успя да запази добри пазарни дялове и по отношение на развитието на мрежата си от банкомати и ПОС терминали.

1. **Физически ПОС**

Към 31.12.2023 г. физическите ПОС терминали достигат 5 183 броя.

2. **Виртуални ПОС**

Към 31.12.2023 г. броят на виртуалните ПОС терминали е 720.

3. **Банкомати**

Към 31.12.2023 г. броят на банкоматите е 524.

Промоции за картодържатели на ЦКБ с дебитни и кредитни карти Visa и Mastercard.

1. **Проведени кампании за популяризиране плащанията с карти**

- Промоция на Mastercard & Sofia Transit - картодържателите следва да намерят брандираното кътче на Mastercard® в Софийското метро, да се снимат с актьор, облечен като британски кралски гвардеец, да публикуват онлайн снимката във Facebook и/или Instagram с хаштаг #SofiaLondonMC и може да спечелят 4-дневно пътуване до Лондон с включен престой в 4-звезден хотел, както и включени самолетни билети. Период на кампанията: 23.01.2023 г.– 18.02.2023 г.;
- Промоция на Mastercard & Bansko Ski - При закупуване на ски карта в Банско на киоск, онлайн на www.skipoint.info или чрез мобилното приложение Banskoski, в периода 01 януари – 20 март 2023 г., картодържателя следва да плати с карта Mastercard и може да спечели още една ски карта;
- Промоция на Mastercard и METRO - При пазаруване в магазини METRO, картодържателя следва да плати покупката си, която е на стойност за поне 50 лв. с карта Mastercard, да я регистрира на promo.metro.bg и може да спечели награди. Всяка регистрирана покупка на стойност над 200 лв., участва в теглене за

големите награди в края на кампанията. Период на кампанията: 16 януари 2023 г. – 12 март 2023 г.;

- Booking.com – ЗДРАВЕЙ 6% БОНУС - При плащане на резервация с дебитна или кредитна карта Mastercard® на [booking.com/mastercard](https://www.booking.com/mastercard), картодържателят може да вземе между 3% и 6% (под формата на кешбек), в зависимост от стойността на резервацията въз основа на типа място за настаняване и средната цена за дневен престой до 31 март 2025 г. Стойността на наградата ще бъде изрично показана и пусната като кредит в Портфейла на потребителя. Сумата ще може да бъде използвана за нова резервация или прехвърлена към валидна кредитна или дебитна карта;
- Картодържателите с Mastercard и клиенти на А1 могат да участват за спечелването на незабравимо преживяване: два билета за финала на UEFA Champions League през юни. За участие е необходимо заплащането на фактура онлайн в Моят А1 с карта Mastercard, в периода 16.03.2023 г. - 16.04.2023 г. и клиентът може да спечели безценно футболно преживяване;
- Клиентите на А1 Клуб имат възможност да подарят на детето си незабравимо футболно преживяване с Mastercard® и А1 – достатъчна е регистрация на Mastercard & А1 Club - А1 до 15-и април и детето на печелившия участник може да излезе на терена на Финала на UEFA Шампионска лига ръка за ръка с някой от своите герои. В регистрацията клиентът следва да отговори на въпроса: „Какво е безценно за теб?“. Участието в кампанията е само за лоялни клиенти на А1 и не е обвързано с покупка;
- Промоция на Visa, насочена към популяризиране плащанията с Visa карти за закупуване на билети в софийския градски транспорт – „Следваща спирка Тенерифе“. Промоцията се организира и провежда на територията на Столична община в обществения градски транспорт, включващ всички линии на трамвайния, тролейбусния, автобусния транспорт и метрото.. По време на промоцията ще бъдат раздадени общо 9 награди – по 3 награди за всеки месечен подпериод. Период на промоцията 06.03.2023 – 28.05.2023 г.;
- Съвместна инициатива с Visa, насочена към стимулиране на плащанията чрез мобилно устройство от 1.05. до 31.07.2023 г. Всички участници, направили поне 20 отделни плащания с Visa, с мобилно устройство периода, участват в томбола с награди 15 мобилни телефона iPhone 14 Pro Max;
- Кампания на ЦКБ АД и Mastercard „Вземете още предимства от своята карта в периода от 03.07.2023 г. до 31.08.2023 г. Първите 1000 всеки месец до 31-ви август (общо 2000), направили 20 трансакции със своята Mastercard®, ще получат обратно по сметката си 30 лева кешбек“;
- Съвместна инициатива на Visa и Glovo в периода от 03.07.2023 г. до 23.07.2023 година, заплащайки с карта Visa в Glovo клиентите могат да се възползват от безплатна доставка. Промоцията е валидна за Благоевград, Бургас, Перник, Плевен, Пазарджик, Русе, Стара Загора, Варна и Велико Търново.;
- Промоция на Visa, ориентирана към бизнес клиенти в периода от 01.07.2023 г. до 30.09.2023 г. и е разделена на три подпериода и за всеки от тях са предвидени по 10 награди ваучери, всеки на стойност 1000 лв. за пазаруване в Ozone.bg. Всеки, който извърши в рамките на месечния период най-малко 5 (пет) плащания извън територията на България (на ПОС терминал или онлайн в чуждестранни

- уебсайтове) на обща стойност минимум 100 евро с една и съща карта Visa Business през периода на Промоцията, участва за ваучери за пазаруване в Ozone.bg на стойност 1 000 лв., всеки.
- Съвместна кампания на Visa и Billa, в която участва всеки картодържател с дебитна или кредитна карта Visa, извършил плащане в Billa на минимална стойност 5 лева, в периода от 13.07.2023 г. до 30.09.2023 г. Клиентите могат да спечелят някоя от следните награди: 12 семейни вечери в ресторант Chef's на стойност до 500 лв., 120 барбекюта Weber, 40 преносими барбекюта Weber, 120 BILLA ваучера за пазаруване, всеки на стойност 200 лв.;
 - Съвместна инициатива с Visa, насочена към стимулиране на плащанията чрез мобилно устройство от 1.05. до 31.07.2023 г. Всички участници, направили поне 20 отделни плащания с Visa, с мобилно устройство периода, участват в томбола с награди 15 мобилни телефона iPhone 14 Pro Max;
 - Съвместна кампания на Mastercard и OMV с награди до 15-и септември. За участие в промоцията е необходимо да се извърши плащане за минимум 100 лв. в рамките на периода на кампанията в OMV, да се използва приложението OMV MyStation и плащането да бъде безконтактно с Mastercard карта. Участва се в 3 томболи за 1 от общо 27 награди: 3 ваучера за електрическо колело, осигурени от Bike Center; 9 ваучера за уикенд изживяване; 15 GoPro камери;
 - Съвместна кампания на Mastercard и ИКЕА от 2 октомври 2023 г. до 31 декември 2023 г. при пазаруване в магазин ИКЕА (или онлайн на IKEA.bg) за над 50 лв. безконтактно плащане с Mastercard® се участва за един от 100 комплекта за топлина и уют у дома и за една от двете големи награди – ваучер за 1 000 лв. за пазаруване в ИКЕА;
 - Съвместна кампания на Mastercard и Lidl от 1 до 30 ноември 2023 г. при пазаруване в магазин Lidl поне 3 пъти общо за над 200 лв. и плащане с мобилно устройство с Mastercard® се участва за един 50 ваучера за 1 000 лв. или 3 ваучера за 10 000 лева;
 - От 1 октомври до 31 декември 2023 г. стартира промоция – Не вярваш какво може да спечелиш – при плащане с Mastercard® от ЦКБ може да се спечели BMW Z4, модел sDrive20i или 9 СПА уикенда, като се направят поне 10 плащания в поне един от трите подпериода на кампанията.

Проведени кампании за популяризиране издаването на карти

- Промоционална кампания за карти Mastercard, издадени през периода 01.01-15.03.2023 г. с 0% лихва за първите 6 месеца от активиране на картата, без годишна такса за първата година и отпадане на годишната такса за следваща година при достигнат оборот;
- Актуализиране на условията по пакет „КК-Атракция“ при осъществяване на кръстосани продажби потребителски/ипотечен кредит с кредитна карта, като освен отпадане на годишната такса за първата година след активиране на картата, без лихва през първите 6 месеца е добавена и възможност за отпадане годишна такса за следващ период при достигане на определен оборот през предходния. Условия за отпадане на таксата за следващ период за карти Standard достигнат годишен оборот от 7 000 лева, за Gold – 14,000 лева, а за Platinum и World картите 30 000 лева;
- Кампании за издаване на дебитни и кредитни карти Mastercard в периода от 01.06. до 31.07.2023 г. Кредитните карти се издават с преференциални условия - без годишната такса за първата година след активиране на картата, без лихва през първите 6 месеца и възможност за отпадане годишна такса за следващ период, при достигане на определен оборот през предходния. Условия за отпадане на таксата за следващ период за карти Standard достигнат годишен оборот от 7 000 лева, за Gold – 14 000 лева, а за Platinum и World - 30 000 лева. Клиентите заявили своята карта в периода на кампанията и извършили поне 1 транзакция до 09.08.2023 г. участват в

томбола за 1 iPad Pro 11 128 GB и 100 ваучера за пазаруване в Ozone.bg, всеки на стойност 100 лева;

- Масирана телевизионна кампания Не вярваш какво може да спечелиш с голямата награда BMW Z4, модел sDrive20i.

През 2023 г. лоялната програма **CCB Club** запази устойчивото си развитие.

В програмата CCB Club участват 11 партньори, които предоставят следните отстъпки:

- България Еър предоставя на клиентите атрактивна отстъпка от 5% върху цената на самолетните билети, към която се добавя и отстъпката при плащане с кобрандирана кредитна карта CCB–Bulgaria Air. Високо ценена от клиентите е и преференцията, която се дава под формата на безплатен превоз на допълнителен багаж с всеки полет на България Еър.
- ЗАД Армеец предоставят възможност за начисляване на бонус точки по програмата в съчетание с ползването на различни други отстъпки от застрахователното дружество;
- Лукойл, поради естеството на своя бизнес, осигурява най-голяма честота на бонусираните продажби:
 - ❖ Златна карта CCB Club – отстъпка в размер на 4%;
 - ❖ Сребърна карта CCB Club – отстъпка в размер на 3.5%;
 - ❖ Бизнес карта CCB Club - отстъпка в размер на 3.5%;
 - ❖ Стандартна карта CCB Club – запазва се отстъпката от 3%;
- Верига магазини HomeMax – 5 % отстъпка;
- Търговска верига КООП – 3% отстъпка;
- Хранителна верига БМ Маркет – 3 % отстъпка;
- Верига оптики Grand Optics & Joy Optics – 20% отстъпка;
- Магазини за мъжка мода Франт – 10% отстъпка;
- Магазини за обувки Hush Puppies – 5% отстъпка;
- Специални предложения от А1 за членовете на програмата CCB Club;

Към края на 2023 г. броят на клиентите, участващи в програмата за лоялност CCB Club се увеличи с 2 836 и достигна 581 806, а броят на клиентите с активирани клубни карти се увеличи до 233 589.

ЦКБ АД продължава да развива програмата **CCB Bonus**. Основната ѝ цел е да насочи картодържателите на банката към търговските обекти на избрани партньори, в които имат възможност да се възползват от специални отстъпки. Програмата CCB Bonus е важно предимство за клиентите при избор на банка, не само за кредитни, но и за дебитни карти. Тя е ориентирана към стимулиране на картовите плащания и създаване на взаимоотношения на трайно партньорство, както с клиентите, така и с търговците. Мобилната версия на CCB Bonus предоставя възможност на клиентите да имат достъп до каталога през мобилни устройства и във всеки един момент да са информирани за търговски обекти, в които могат да се възползват от отстъпка. В края на годината каталогът е видим и през мобилното приложение CCB Mobile, което предоставя допълнително удобство за клиентите да се възползват от предимствата на програмата.

„Централна Кооперативна Банка“ АД е собственик на 100% от капитала на Управляващо дружество „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД с лиценз № 61 – УД/10.01.2019 г. за извършване на дейност като управляващо дружество по Решение на Комисията № 42 – УД от 17.01.2007 г. „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД е една от водещите небанкови

финансови институции в България. Към 31.12.2023 г. активите под управление на дружеството са на стойност 65 млн. лева.

УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД управлява четири договорни фонда – „ЦКБ Гарант“, „ЦКБ Актив“, „ЦКБ Лидер“ и „ЦКБ Прайвит“. Доходите от инвестиции в договорен фонд са освободени от данък, съгласно българското законодателство.

- Договорен фонд „ЦКБ Гарант“

„ЦКБ Гарант“ е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат нисък инвестиционен риск. Обект на инвестиции са основно висококачествени облигации, други дългови ценни книжа и инструменти на паричния пазар, приети за търговия на регулирани пазари в страната и други държави. Основната цел на ДФ „ЦКБ Гарант“ е запазване стойността на инвестициите на притежателите на дялове, както и устойчиво увеличаване при поемане на нисък риск.

Размерът на фонда е на стойност 2.2 млн. лева към 31.12.2023 г.

- Договорен фонд „ЦКБ Актив“

„ЦКБ Актив“ е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат умерен инвестиционен риск. Инвестиционната политика на фонда предвижда реализиране на капиталови печалби от акции, приходи от дивиденди, както и текущи доходи от дългови ценни книжа, инструменти на паричния пазар и други финансови инструменти. ДФ „ЦКБ Актив“ е един от най-големите балансиращи договорни фондове по активи под управление спрямо договорните фондове с балансирана инвестиционна стратегия, управлявани от дружества, които са членове на БАУД.

Размерът на фонда е на стойност 30 млн. лева към 31.12.2023 г.

- Договорен фонд „ЦКБ Лидер“

„ЦКБ Лидер“ е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат от умерен до висок **инвестиционен риск**. Обект на инвестиции са предимно акции, приети за търговия на регулирани пазари в страната и други държави. Фондът може да инвестира и в дългови финансови инструменти и инструменти на паричния пазар най-вече с цел поддържане на ликвидност и в моменти на пазарни сътресения.

Размерът на фонда е на стойност 30 млн. лева към 31.12.2023 г.

- Договорен фонд „ЦКБ Прайвит“

„ЦКБ Прайвит“ е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат от умерен до висок **инвестиционен риск**. Обект на инвестиции са предимно акции, търгувани на регулирани пазари в чужбина, които се очаква да разпределят редовно дивидент, както и в дялове на други колективни инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, лицензирани и извършващи дейност в чужбина, и разпределящи дивидент/доход. Фондът може да инвестира и в други акции, дългови ценни книжа, инструменти с фиксиран доход, инструменти на паричния пазар, предимно с цел поддържане на ликвидност и/или в моменти на пазарни сътресения.

Инвестиционната стратегия на ДФ „ЦКБ Прайвит“ предвижда реализирането на текущи доходи под формата на дивиденди от включените в портфейла му финансови инструменти. Планира се полученият от фонда доход от дивиденди съгласно предходното изречение да бъде разпределян в полза на притежателите на дялове във

фонда, след удържане на разходите и по реда и при условията, предвидени в Правилата на фонда.

УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД е получило разрешение за организиране и управление на ДФ "ЦКБ Прайвит" по Решение № 290 - ДФ от 30.04.2020г. на Комисията за финансов надзор, а размерът на фонда е на стойност 2.9 млн. лева към 31.12.2023г.

Договорните фондове "ЦКБ Гарант", "ЦКБ Актив" и "ЦКБ Лидер", управлявани от УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, се предлагат в офисите на "Централна Кооперативна Банка" АД, на база сключен договор за дистрибуция. Договорен фонд "ЦКБ Прайвит" се предлага в офиса на УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД в гр. София, бул. "Цариградско шосе" № 87.

2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

През 2023 г. Групата е реализирала нетни приходи по отделни категории дейности и пазари, както следва:

I. Нетни приходи от лихви

Реализирани Нетни приходи от лихви през 2023 г. са в размер на 193 768 хил. лв., като приходите са в размер на 201 133 хил. лв., а разходите са в размер на 7 365 хил. лв.

II. Нетни приходи от такси и комисионни

Реализираните Нетни приходи от такси и комисионни през 2023 г. са в размер на 57 413 хил. лв., като приходите са в размер на 80 834 хил. лв., а разходите са в размер на 23 421 хил. лв.

Разходите за такси и комисионни са формирани от банкови преводи, освобождаване на ценни пратки, обслужване на сметки на Групата, сделки с ценни книжа и други.

III. Нетни приходи от операции с ценни книжа

Реализираните нетни приходи от операции с ценни книжа през 2023 г. са в размер на 11,666 хил. лв. Тези приходи са формирани от извършени от Групата сделки с акции на финансови и нефинансови институции и други клиенти и сделки с облигации, емитирани от Българското правителство и правителства на и извън ЕС и търговски дружества, от една страна, и от извършена от Групата преоценка на тези книжа, от друга страна.

IV. Нетни приходи от промяна на валутните курсове

Реализираните нетни приходи от промяна на валутните курсове през 2023 г. са разход в размер на - 2 218 хил. лв. Тези разходи са формирани от извършени от Групата валутни сделки, от една страна, и от извършена от Групата валутна преоценка на активите и пасивите, деноминирани в чуждестранна валута, от друга страна.

V. Други нетни приходи от дейността

Реализираните други нетни приходи от дейността през 2023 г. са в размер на 8 984 хил. лв., като основно тази стойност е формирана от други приходи от дейността на стойност 4 512 хил. лв.

VI. Увеличение на обезценките за несъбираемост

Нетните разходи за обезценките за несъбираемост през 2023 г. съгласно МСФО 9 са в размер на 9 613 хил. лв., като тази стойност е формирана от разходи за начислени провизии по вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа - 216 хил. лв., предоставени кредити и аванси на клиенти – 6 944 хил. лв., дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход – 888 хил. лв., дългови инструменти, отчитани по амортизируема стойност – 1 565 хил. лв.

VII. Разходи за дейността

Разходите за дейността на ЦКБ АД през 2023 г. са в размер на 164 622 хил. лв., като основно са формиращи от разходи за заплати и персонал общо за 68 637 хил. лв. и административни и маркетингови разходи за 40 052 хил. лв.

3. Информация за сключени съществени сделки.

През 2023 г. няма сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на ЦКБ АД.

4. Информация относно сделките, сключени между емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК или негово дъщерно дружество, е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Групата е извършвала сделки със свързани лица. Като свързани Групата приема лицата, при които едното има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другото при вземане на финансови и оперативни решения, както и в случаите, когато двете лица са под общ контрол. Групата е извършвала сделки със следните свързани лица: Предприятие-майка, Дружества под общ контрол, Дъщерни предприятия, Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер, като извършените сделки са свързани с отпускане кредити, издаване на гаранции, привличане на парични средства, осъществяване на репо сделки и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Групата и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпускани, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Към 31 декември 2023 г. и 2022 г. Групата има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2023
Предприятие-майка	
Получени депозити	87
Дружества под общ контрол	
Отпуснати кредити	90 515
Издадени гаранции	6 696
Други вземания	479
Други задължения	13
Получени депозити	77 348
Предоставени депозити	2 992
Получени средства по емитирани облигации	259
Салдо на очаквани кредитни загуби	(500)
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер	
Отпуснати кредити	1 117
Други вземания	65
Получени депозити	10 704
Салдо на очаквани кредитни загуби	(4)

Приходите и разходите, реализирани от Групата през 2023 г. и 2022 г. от сделки със свързани лица, са както следва:

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2023
Предприятие майка	
Приходи от такси и комисионни	1
Разходи за лихви	309
Дружества под общ контрол	
Приходи от лихви	2 385
Приходи от такси и комисионни	1 876
Приходи от услуги	1 867
Разходи за лихви	(299)
Разходи за услуги	(8 137)
Начислени разходи за обезценка	(168)
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер	
Приходи от лихви	42
Приходи от такси и комисионни	19
Приходи от услуги	1
Разходи за лихви	(4)
Разходи за услуги	(229)
Възстановени разходи за обезценка	3

5. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

През 2023 г. няма настъпили събития и показатели с необичаен за ЦКБ АД характер, имащи съществено влияние върху дейността на Групата.

6. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване на финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

За да посрещне финансовите нужди на клиентите, Групата поема различни неотменими ангажименти и условни задължения. Те се състоят от финансови гаранции и други неотменими ангажименти за отпускане на кредити. Въпреки че тези задължения може да не бъдат признати в отчета за финансовото състояние, те съдържат кредитен риск и следователно представляват част от общия риск на Групата.

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва:

	Към 31.12.2023
Банкови гаранции	
В български лева	27 423
В чуждестранна валута	25 546
Очаквани кредитни загуби	(12)
Общо банкови гаранции, нетно	52 957
Неотменими ангажименти	109 330
Очаквани кредитни загуби	(319)
Общо неотменими ангажименти, нетно	109 011
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	162 299
ОБЩО ЗАГУБА ОТ ОБЕЗЦЕНКА	(331)
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, НЕТНО	161 968

Към 31 декември 2023 г. Групата има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 109 330 хил. лв. (2022 г.: 89 251 хил. лв.) Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

7. Информация за дялови участия на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и източниците/начините на финансиране.

ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	31.12.2023
	хил. лв.
Български корпоративни ценни книжа	571 362
Дългосрочни български държавни облигации	13 414
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	3 454
Общо дългови ценни книжа	588 230
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	19 202
Капиталови инвестиции във финансови институции	758
Общо капиталови ценни книжа	19 960
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	608 190

Към 31 декември 2023 г. за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 5 417 хил. лв., които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2023 г. българските корпоративни ценни книжа в размер на 571 362 хил. лв., представляват облигации на български корпоративни емитенти. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

Български ценни книжа

Към 31 декември 2023 г. държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 13 414 хил. лв.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2023 г. чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в чуждестранни търговски дружества.

Капиталови инвестиции в нефинансови институции

Към 31 декември 2023г. капиталовите инвестиции в нефинансови институции в размер на 19 202 хил. лв. представляват акции в търговски дружества.

Капиталови инвестиции във финансови институции

Към 31 декември 2023 г. капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговска банка.

Капиталови инструменти, класифицирани като последващо оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Групата е класифицирала като капиталови инструменти, класифицирани като последващо оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, акции на дружества, които се считат за стратегически за дейността на Групата. Най-съществените инвестиции, включени в настоящата категория са акции на Борика АД, Visa Inc., Рой Пропърти Фънд АДСИЦ и др.

Групата е класифицирала тези инвестиции с посоченото алтернативно представяне е поради ключовото им значение за дейността на Групата и решението на Ръководството за дългосрочно държане на посочените инструменти.

Справедливите стойности на съществените капиталови инвестиции, последващо отчитани в настоящата категория, могат да бъдат представени, както следва:

	<u>31.12.2023</u>
	хил. лв.
Visa Inc	7 282
Борика АД	5 961
Рой Пропърти Фънд АДСИЦ	1 963
Други	4 754
	<u>19 960</u>

През отчетния период Групата не е извършвала съществени отписвания на инвестиции в инструменти на собствения капитал, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Не е извършвано прехвърляне на преоценъчни резерви към неразпределената печалба.

ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ

Финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, чуждестранни държавни облигации, по-голямата част на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	<u>31.12.2023</u>
	хил. лв.
Дългосрочни български държавни облигации	569 711
Средносрочни български държавни облигации	208 720
Чуждестранни държавни облигации	728 448
Български корпоративни облигации	7 964
Чуждестранни корпоративни облигации	30 136
Облигации, емитирани от НБРСМ	5 536
Коректив за очаквани кредитни загуби (Пояснение Error! Reference source not found.)	(2 260)
ОБЩО ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	<u>1 548 255</u>

Българските държавни облигации са разпределени в категории по оригиналния матуритет на държаните емисии. През периода Групата не е извършвала продажби на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност.

Български ценни книжа, заложи като обезпечение

Към 31 декември 2023 г. държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 521 024 хил. лв. са заложи като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Земя	Сгради	Оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДА	Други дълготрайни активи	Общо
Брутна стойност								
1 януари 2022	9 947	96 279	44 121	12 725	34 333	7 290	50 137	254 832
Придобити	-	-	134	-	346	3 790	195	4 465
Трансфери	-	37	4 878	292	176	(6 371)	987	(1)
Отписани	-	-	(1 597)	(847)	(440)	(22)	(223)	(3 129)
Прехвърлени в инвестиционни имоти	(1017)	-	-	-	-	-	-	(1 017)
Преоценка	-	25 991	-	-	-	-	-	25 991
Курсови разлики	-	41	6	3	13	(1)	16	78
31 декември 2022	8 930	122 348	47 542	12 173	34 428	4 686	51 112	281 219
Придобити	-	-	156	-	415	7 277	178	8 026
Трансфери	-	-	1 823	2 097	496	(5 874)	1 458	-
Отписани	-	-	(7 346)	(436)	(812)	(16)	(3)	(8 613)
Преоценка	-	1 697	-	-	-	-	-	1 697
Курсови разлики	-	-	6	3	1	(1)	-	9
31 декември 2023	8 930	124 045	42 181	13 837	34 528	6 072	52 745	282 338
Амортизация								
1 януари 2022	-	23 273	39 065	8 940	30 974	-	36 306	138 558
Начислена за периода	-	3 305	1 893	1 251	1 252	-	2 158	9 859
Амортизация на отписаните	-	-	(1 597)	(846)	(439)	-	(66)	(2 948)
Курсови разлики	-	6	7	-	10	-	14	37
31 декември 2022	-	26 584	39 368	9 345	31 797	-	38 412	145 506
Начислена за периода	-	2 648	2 284	1 083	788	-	1 487	8 290
Амортизация на отписаните	-	-	(7 333)	(435)	(803)	-	(3)	(8 574)
Курсови разлики	-	-	6	2	1	-	-	9
31 декември 2023	-	29 232	34 325	9 995	31 783	-	39 896	145 231
Натрупана обезценка към	-	-	-	-	-	-	5 156	5 156
31 декември 2022								
Натрупана обезценка към	-	-	-	-	-	-	5 156	5 156
31 декември 2023								
Нетна балансова стойност								
31 декември 2022	8 930	95 764	8 174	2 828	2 631	4 686	7 544	130 557
31 декември 2023	8 930	94 813	7 856	3 842	2 745	6 072	7 693	131 951

В разходите за придобиване на дълготрайни активи са включени и извършени от Групата ремонтни работи за преустройство на наети помещения в банкови офиси, които не са приключили към датата на изготвяне на консолидирания отчет за финансовото състояние.

Активите от категория Сгради на Групата са преоценени на 31 декември 2023 г. Оценките са извършени от независим оценител. За информация относно определянето на справедливата стойност на активи от група

Ако беше приложен моделът на цената на придобиване, балансовите стойности на преоценените активи сгради щяха да възлизат на 67 192 хил. лв. Преоценените

стойности включват преоценъчен резерв преди данъци в размер на 27 689 хил. лв., който не подлежи на разпределение към собствениците на Групата.

Към 31 декември 2023 г. Групата няма заложен свои дълготрайни активи като обезпечение и няма поети договорни ангажименти за придобиване на значими дълготрайни материални и нематериални активи.

АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ

Активите с право на ползване, признати от Групата във връзка с прилагането на МСФО 16 Лизинг, могат да бъдат представени, както следва:

	Земя и сгради	Транспортни средства	Общо
Брутна стойност			
1 януари 2022	80 742	2 543	83 285
Придобити	9 146	-	9 146
Отписани	(6 121)	-	(6 121)
31 декември 2022	83 767	2 543	86 310
Придобити	4 081	1 035	5 116
Отписани	(4 114)	(1 039)	(5 153)
31 декември 2023	83 734	2 539	86 273
Амортизация			
1 януари 2022	24 960	719	25 679
Начислена за периода, нетно	13 126	843	13 969
Амортизация на отписаните	(5 597)	-	(5 597)
31 декември 2022	32 489	1 562	34 051
Начислена за периода, нетно	13 022	855	13 877
Амортизация на отписаните	(4 000)	(1 039)	(5 039)
31 декември 2023	41 511	1 378	42 889
Нетна балансова стойност			
31 декември 2022	51 278	981	52 259
31 декември 2023	42 223	1 161	43 384

ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	<u>31.12.2023</u>
	хил. лв.
Балансова стойност към 1 януари	19 908
Придобити	13 426
Прехвърляния към материални запаси и ползван от собственика имот	8 291
Нетна печалба/(загуба) от промяна на справедливата стойност	3 037
Балансова стойност към 31 декември	<u>44 662</u>

Инвестиционните имоти на Групата към 31 декември 2023 г. се състоят от земя и търговски сгради, част от които са отдадени под наем за период от 10 години. Приходите от наем на инвестиционни имоти за годината, приключваща на 31 декември 2023 г., са в размер на 162 хил. лв. През отчетните периоди Групата не е извършвала преки разходи във връзка с инвестиционните имоти. Всички преки разходи, свързани с инвестиционните имоти, се покриват от лизингополучателите.

РЕПУТАЦИЯ

През февруари 2008 г. ЦКБ АД, София придобива 62.57% от капитала на „Силекс банка” АД, гр. Скопие, Република Северна Македония. След това придобиване, Банката майка притежава общо 75.51% от капитала на “Силекс банка” АД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Стойността на придобиване в размер на 27 075 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Придобитите нетни активи са в размер на 18 759 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 8 316 хил. лв.

През септември 2008 г. е увеличен капитала на дъщерното предприятие, като след увеличението Банката майка притежава общо 82.57% от капитала на “Силекс банка” АД.

През октомври 2008 г. наименованието на дъщерното дружество се променя на Централна кооперативна банка АД, Скопие. Към 31 декември 2023 г. Групата отчита репутация във връзка с инвестицията си в ЦКБ АД, Скопие в размер на 4 184 хил. лв. (2022 г.: 4 184 хил. лв.)

През декември 2011 г. Банката майка придобива 500 000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на Управляващо дружество “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество.

Стойността на придобиване в размер на 3 200 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Справедливата стойност на придобитите нетни активи е в размер на 1 754 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 1 446 хил. лв.

Към 31 декември 2023 г. Групата отчита репутация във връзка с инвестицията си в “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД в размер на 1 446 хил. лв. (2022 г.: 1 446 хил. лв.)

Към 31 декември 2023 г. Групата е извършила преглед на репутацията, придобита в бизнес комбинацията и не е установила индикация за обезценка.

8. Информация относно сключените от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, от негово дъщерно дружество, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения.

ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ

	<u>31.12.2023</u> хил. лв.
Безсрочни депозити от местни банки:	
- в български лева	1 729
- в чуждестранна валута	4 643
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	5 022
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български лева	46
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	5 870
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2 446
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	<u>19 756</u>

ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ

(а) Анализ по срочност и вид валута

	<u>31.12.2023</u> хил. лв.
Безсрочни депозити	
В лева	2 718 176
В чуждестранна валута	337 772
	<u>3 055 948</u>
Срочни депозити	
В лева	1 311 042
В чуждестранна валута	1 503 831
	<u>2 814 873</u>
Спестовни влогове	
В лева	1 257 671
В чуждестранна валута	512 625
	<u>1 770 296</u>
Други депозити	
В лева	1 621
В чуждестранна валута	4 029
	<u>5 650</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u>7 646 767</u>

Анализ по вид клиент и вид валута

	31.12.2023
	хил. лв.
Депозити на граждани	
В български лева	3 895 576
В чуждестранна валута	2 106 598
	<hr/> 6 002 174
Депозити на предприятия	
В български лева	1 392 933
В чуждестранна валута	248 506
	<hr/> 1 641 439
Депозити на други институции	
В български лева	1
В чуждестранна валута	3 153
	<hr/> 3 154
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<hr/> 7 646 767

9. Информация за отпуснатите от емитент, съответно от лице по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или от техни дъщерни дружества заеми, предоставяне на гаранции или поемане на задължения общо към едно лице или негово дъщерно дружество, включително и на свързани лица с посочване на имена или наименование и ЕИК на лицето, характера на взаимоотношенията между емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или техните дъщерни дружества и лицето заемополучател, размер на неизплатената главница, лихвен процент, дата на сключване на договора, краен срок на погасяване, размер на поето задължение, специфични условия, различни от посочените в тази разпоредба, както и целта за която са отпуснати, в случай че са сключени като цели.

ЦКБ АД има лиценз да извършва банкова дейност, като предоставянето на кредити и гаранции е част от обичайната дейност на банката. Кредитите се отпускат, а гаранциите се издават само при наличие на достатъчна обезпеченост.

ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ

Анализ по видове клиенти

	31.12.2023
	хил. лв.
Граждани:	
В български лева	1 352 619
В чуждестранна валута	270 525
Предприятия:	
В български лева	1 281 100
В чуждестранна валута	402 871
	<hr/> 3 307 115
Коректив за очаквани кредитни загуби	(46 602)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	<hr/> 3 260 513

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2023 г. включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 1 551 хил. лв., включително резултат от сделки.

Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Групата или лихвен индекс за кредитите във валута плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

Информация за предоставените гаранции е посочена в т.6

Поради ограничения, произтичащи от чл. 62 от Закона за кредитните институции, касаещи банкова и професионална тайна, по-подробна информация не може да бъде предоставена.

10. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

Няма извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

11. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

Групата не е публикувала конкретни прогнози за развитието си и съответно не отчита съотношение между предварително направени прогнози и постигнати резултати.

12. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

Групата управлява своите финансови ресурси в съответствие с действащото банково законодателство и вътрешна нормативна рамка. Групата обслужва в срок всички свои задължения и израз на това е високата ѝ степен на ликвидност.

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритета на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Групата да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансирането на увеличението на финансовите активи и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Групата е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи или намаляване на привлечените средства.

Групата следва задълженията и ограниченията произтичащи от нормативните актове на банковото законодателство в съответните държави свързани с управлението и надзора върху ликвидността на банките. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Групата е Комитет за управление на активите и пасивите.

Той провежда възприетата от Ръководството на ЦКБ АД политика по управление на ликвидния риск.

Групата традиционно поддържа значителен обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в Централните банки, които й гарантират безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2023 г. е 23.70% от общите активи на Банката. Поддържайки близо 25% от активите си във високо-ликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежирали финансови пасиви с настъпил падеж.

13. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

Развитието си през 2024 г. Групата ще финансира със собствени средства и привлечен ресурс под формата на депозирани средства на граждани и нефинансови институции.

14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

Няма настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

15. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информирание и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на ЦКБ АД по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопретеглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Комитет по риска
- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;

- Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни звена.

16. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

През 2023 г. Марин Великов Митев е освободен като член на Надзорния съвет на Банката майка.

През 2023 г. Константин Стойчев Велев е избран за член, както и председател на Надзорния съвет на Банката майка.

17. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

а) получени суми и непарични възнаграждения;

1) пълния размер на изплатеното и/или начислено възнаграждение на лицето за съответната финансова година

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на Банката за 2023 г. в лв.		
			Възнаграждение	Вноска за ДПО за сметка на дружеството	Премия
1.	Константин Стойчев Велев	Председател на НС на ЦКБ АД	68 478	500	-
2.	Иво Каменов Георгиев	Член на НС на ЦКБ АД	180 000	1 200	-
3.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	111 093	800	-
4.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	180 000	1 200	-
5.	Централен кооперативен съюз**	Член на НС на ЦКБ АД	144 000	-	-
6.	Цветан Цанков Ботев	Председател на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
7.	Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и зам. председател на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
8.	Никола Стефанов Кедев	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на Банката за 2023 г. в лв.		
			Възнаграждение	Вноската за ДПО за сметка на дружеството	Премия
9.	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
10.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-
11.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	120 000	1 200	-

* Посоченото възнаграждение е с вкл. ДДС.

2) възнаграждението и други материални и нематериални стимули, получени от лицето от дружества от същата група;

Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на Банката от нейните дъщерни дружества за 2023 г. в лв.		
		ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД		
		Възнаграждение	ДПО	Премия
Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на СД на ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	22 222	720	5 000

б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;

Няма условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;

в) сума, дължима от емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

Няма сума, дължима от емитента, който не е публично дружество или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения

18. За публичните дружества - информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуристите акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.

Членовете на управителните и на контролните органи и прокуристите акции на емитента не са притежавали акции от дружеството и не са им предоставяни от емитента опции върху негови ценни книжа

19. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

Групата няма такива договорености.

20. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

Групата няма такива производства.

21. За публичните дружества - имена на директора за връзки с инвеститора, включително телефон, електронна поща и адрес за кореспонденция.

Директор за връзки с инвеститорите на ЦКБ АД е: Антон Филипов Филипов
Адрес на кореспонденция:
1086 София,
бул. "Цариградско шосе" No 87;
Телефон: +359 2 92 66 570;
e-mail: anton.filipov@ccbank.bg;

22. Нефинансова декларация по чл. 41 от Закона за счетоводството - за финансови отчети на индивидуална основа, съответно по чл. 51 от Закона за счетоводството - за финансови отчети на консолидирана основа, когато е приложимо.

Нефинансовата декларация е представена като отделен документ.

23. Друга информация по преценка на дружеството.

Няма такава информация.

**ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**НИКОЛА КЕДЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ**

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 100н, ал. 4, т. 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 32а, ал. 1, т. 3 от Наредба № 2 за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа.

Долуподписаните, Георги Косев Костов – Изпълнителен директор на Централна кооперативна банка АД, Никола Стефанов Кедев – Изпълнителен директор на Централна кооперативна банка АД Сава Маринов Стойнов – Изпълнителен директор на Централна кооперативна банка АД, Тихомир Ангелов Атанасов – Прокуриснт на Централна кооперативна банка АД, Йордан Борисов Христов – Гл. счетоводител на Централна кооперативна банка АД, Антон Филипов Филипов – директор за връзки с инвеститорите на Централна кооперативна банка АД и Йонко Дочков Петров – директор на дирекция „Анализ и управление на риска” в Централна кооперативна банка АД:

С настоящата декларация удостоверяваме, че доколкото ни е известно:

а) консолидираният финансовият отчет за 2023 г., съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на Централна кооперативна банка АД и на дружествата, включени в консолидацията като цяло;

б) докладът за дейността за 2023 г., съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейностите и състоянието на дружествата, включени в консолидацията като цяло, заедно с описание на основните рискове и несигурности, пред които те са изправени;

**ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**НИКОЛА КЕДЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**ТИХОМИР АТАНСОВ
ПРОКУРИСТ**

**ЙОРДАН ХРИСТОВ
ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ**

**АНТОН ФИЛИПОВ
ДИРЕКТОР ЗА ВРЪЗКИ С ИНВЕСТИТОРИТЕ**

**ЙОНКО ПЕТРОВ
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ АНАЛИЗ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА**